

BISTRIŠKI ODMEVI

GLASILO OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA II JUNIJ 2011 II ŠT. 37 II 5200 IZVODOV II BREZPLAČNO

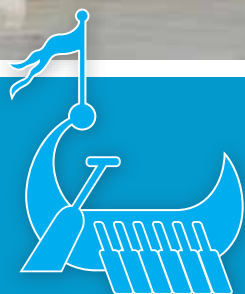
**MONOGRAFIJA
OBČINE ILIRSKA
BISTRICA**

**INTERVJU: ŽUPAN
EMIL ROJC**

**MERITVE KAKOVOSTI
ZRAKA V MESTU**

**NAGRAJENI
INOVATORJI**

**RAZPIS ZA
LETOVANJE 2011**

Občankam in občanom čestitamo ob občinskem prazniku – 4. juniju.

Občina Ilirska Bistrica se ob tem prazniku poklanja spominu na žrtve naših prednikov v boju proti okupatorju, proslavlja vrednote domačega kraja ter se združuje v prizadevanjih za razvoj in napredek naše občine.

Vabljeni na osrednjo slovesnost, ki bo 3. junija ob 19. uri v Domu na Vidmu.

Doživite veliko lepih trenutkov na številnih prireditvah, ki se bodo odvijale ob dnevih praznovanja.

Župan, občinski svet in občinska uprava

UVODNIK

Junjsko številko glasila smo posvetili občinskemu prazniku, ki ga občina Ilirska Bistrica praznuje 4. junija v spomin na tragične dogodke iz leta 1942, ko so fašisti požgali šest vasi v porečju Reke in ustrelili čez trideset fantov in mož.

Na naslednjih straneh objavljamo intervju z županom Emilom Rojcem, ki nam je zaupal, katere investicije se bodo izvajale v letošnjem letu in katerim področjem razvoja se bo občina posvetila v bodoče. Prebivalci mesta pa se bodo gotovo razveselili novice, da je naprava za merjenje kakovosti zraka že nameščena, in sicer v Rečici, podatke o meritvah pa že lahko spremljate na spletni strani Agencije RS za okolje. Predstavljamo vam tudi avtorje inovacij iz naše občine, ki jim je Gospodarska zbornica Slovenije podelila priznanja, in uspešni domači kmetiji, ki sta na razstavi v Ptujju prejeli priznanja in znake kakovosti za svoje proizvode.

Občina je letošnji občinski praznik počastila tudi z izdajo monografije občine, ki bo glas o bistriški dolini ponela v svet. V sodelovanju z društvi pa je pripravila tudi številne športne in druge prireditve, ki smo jih za vas zbrali na zadnjih straneh glasila. Lepo vabljeni!

Katja Kirn,
Odgovorna urednica

IZ VSEBINE

AKTUALNO	Izšla je Monografija Občine Ilirska Bistrica	3
	Intervju: Pogovor z županom Emilom Rojcem	4
	Napravo za merjenje kakovosti zraka že nameščena	5
	Brkini v plamenih	6
OBČINSKI ODMEVI	Razpis za letovanje 2011	8
	Aktualna obvestila	8
GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO IN TURIZEM	Nagrajeni inovatorji	9
	Primeri dobrih praks razvoja podeželja	10
	Nagrajene dobre bistrških kmetij	11
PODJETNIŠKI UTRIP	SIB inštalacije d.o.o.	12
ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV	Prvomajsko srečanje na Kozleku	14
	Obujene prvomajske budnice	14
	Utrinki iz Velikega Brda	17
	Stare slike govorijo ...	22
KULTURA	15-letnica Pihalnega orkestra Ilirska Bistrica	26
	Proslava ob dnevu upora proti okupatorju	27
	Revija pevskih zborov socialno-varstvenih zavodov	28
ŠOLSTVO IN ŠPORT	Maturantska parada na Placu	32
	Dan druženja in gibanja treh generacij	34
	Tekmovanje »Kaj veš o prometu«	36
	Novice iz Rokometnega kluba Ilirska Bistrica	38
SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE	Dom starejših občanov se predstavlja ...	42
	Teden Rdečega križa	43
	Kdo je alkoholik? (2. del)	44
NAŠI MLADI IN NAJMLAJŠI	Sonce se smeje	45
	Najaktivnejši vrtec	46
NAPOVEDNIK	Prireditve ob občinskem prazniku	47
	Ostale prireditve v juniju 2011	48

KOLOFON

Bistriški odmevi - Glasilo Občine Ilirska Bistrica III Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica
Odgovorna urednica: Katja Kirn

Uredniški odbor: Špela Brožič, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Vojko Mihelj, Mateja Rolih, Marija Štrancar in Tatjana Urbančič

Sedež uredništva: Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica III E-naslov: odmevi@ilirsko-bistrica.si III Telefon: 051 341 133

Lektoriranje: Nataša Ujčič (razen posameznik prispevkov) III Grafična zasnova: Nina Urh III

Grafično oblikovanje in tisk: Dravska tiskarna d.o.o., Valvasorjeva 38, 2000 Maribor III Naklada: 5.200 izvodov

Glasilo brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica III Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Prispevkov ne honoriramo. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorna urednica.

Fotografije: Katja Kirn, Erik Keš, marjan Krebelj, Petar Nikolič, Vojko Čeligoj, Primož Rojc, Stojan Spetič, in foto arhivi Vojka Čeligoja, OŠ Pregarje, OŠ Kuteževo, OŠ Jelšane, OŠ Knežak, OŠ Antona Žnideršiča, OŠ Dragotina Ketteja, Vrtca Ilirska Bistrica in Knjižnice Makse Samsa III Fotografija na naslovnici: Katja Kirn

IZŠLA JE MONOGRAFIJA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

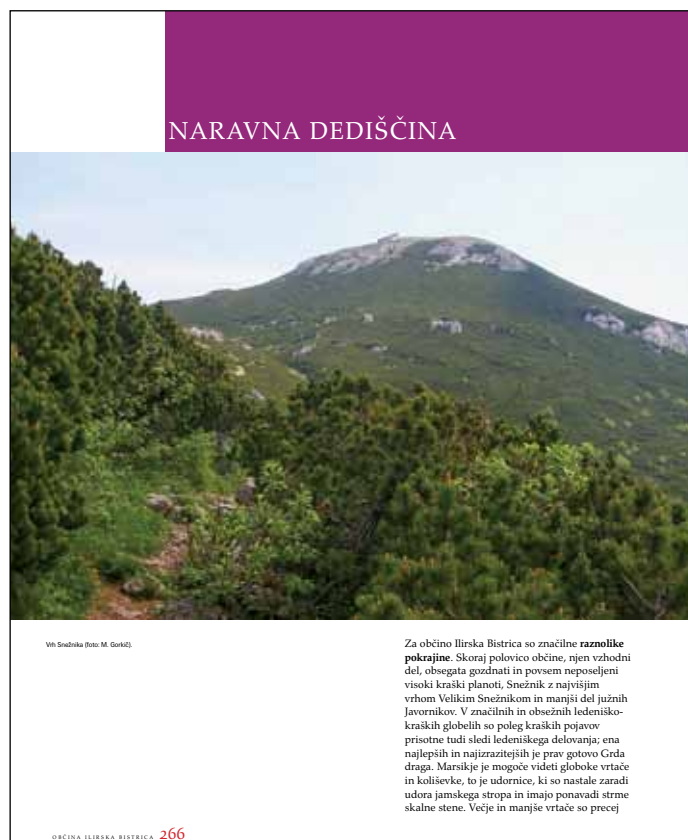
Občina Ilirska Bistrica je ob občinskem prazniku, 4. juniju, izdala monografijo občine Ilirska Bistrica. Bogato delo je nastajalo zadnja tri leta, pri ustvarjanju pa je sodelovalo kar 60 avtorjev besedil. Za grafično podobo je poskrbel Tomaž Perme, delo pa je uredil Ivan Simčič.

»Vsaka občina, ki česa podobnega še nima, bi se lahko s polnim zaupanjem zgledovala po tej občinski monografiji. Ne le Ilirska Bistrica, pač pa vsa občina je name, ki sem mislil, da ju še kar poznam, naredila presenetljiv vtis. Ni se mi sanjalo, kako bogato podobo ima, pa naj govorimo o njeni naravi ali o gospodarski, kulturni, politični, športni in drugi dediščini,« je svoje misli o knjigi strnil recenzent **Martin Ivančič**.

Monografija, ki obsega 352 strani in vsebuje več kot 570 fotografij, je razdeljena na 13 tematskih sklopov. Prvi sklop besedil opisuje pokrajino, predvsem geografske značilnosti bistriškega območja. Drugi sklop obravnava življenje na Bistriškem v preteklosti, od prazgodovine in antike do srednjeveških gradov. Posebno poglavje je posvečeno narodnemu in kulturnemu prebujanju na Bistriškem, ki ga je zaznamoval razvoj šolstva, čitalnic in sokolstva. V četrtem sklopu je orisan gospodarski razvoj Ilirske Bistrice s poudarki na reki Bistrici, ki je poganjala več kot 40 mlinov in žag, čebelarstvu in premogovništvu. Peti sklop govori o prometnih povezavah in pošti na Bistriškem. Sledijo poglavja, v katerih je predstavljeno življenje v času Avstro-ogrske monarhije in med obema svetovnima vojnama ter v obdobju Jugoslavije. Posebno poglavje je posvečeno vojni za Slovenijo na Bistriškem in nastanku južne državne meje. V monografiji je zajet tudi sedanji utrip življenja v občini na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstva, kulture, športa in društvenega življenja, popisana pa je tudi naravna, stavbna in sakralna dediščina. V predzadnjem sklopu so predstavljene pomembne osebnosti, dosednji župani in občinski grb. V zadnjem poglavju so predstavljena tudi vsa naselja v občini.

»Občina Ilirska Bistrica je k izdelavi monografije pristopila z željo, da prikaže zgodovinski, kulturni in gospodarski razvoj

prostora, na katerem stoji sedanja občina. Monografija je vsekakor prijetno darilo vsem, ki imamo našo občino radi, pa tudi tistim, ki si želijo o nas izvedeti kaj več,« je v predgovoru zapisal ilirskobistriški župan **Emil Rojc**.

Slikovno in tekstovno bogato delo bo vsekakor služilo kot odlična predstavitevna, protokolarna literatura kraja in kot pisni vir naše preteklosti, povezan s sedanjostjo.

Monografija bo širši javnosti predstavljena 2. junija ob 19.30 v Domu na Vidmu, kjer bo knjiga tudi na voljo po 25 evrov. III

4. junij – občinski praznik SPOMIN NA POŽIG SEDMIH VASI

Občina Ilirska Bistrica praznuje občinski praznik 4. junij v spomin na žrtve boja za svobodo naših prednikov, ki so se leta 1942 na območju reške doline in Brkinov spopadli z italijansko okupatorsko vojsko. Patulja brkinske čete je 4. junija napadla italijansko vojaško posadko v Merečah in se tako pogumno postavila za svoje ideale. V znak maščevanja so fašisti še istega dne požgali sedem vasi (Kilovče, Ratečevo Brdo, Dolnjo in Gornjo Bitnjo, Mereče, Podstenje in Podstenjšek), ustrelili 28 talcev v Jerandovi ogradi pod Kilovčami, več kot 450 prebivalcev pa izgnali v taborišča.

Na tragične dogodke tudi danes opominja napis na spomeniku padlim talcem pod Kilovčami, ki je posvečen spominu »na strašen dan, ko ste odšli od nas v temo po luč za novi čas.«

POGOVOR Z ŽUPANOM EMILOM ROJCEM

Občinski praznik je tudi priložnost, ko pregledamo sadove preteklega dela in se zazremo v prihodnost. Z županom Emilom Rojcem smo se pogovarjali o trenutnih projektih, ki potekajo v občini, in načrtih za naprej.

Krmilo občine ste prevzeli pred dobrega pol leta. Kako ocenjujete to začetno obdobje?

Začetno obdobje je bilo po pričakovanju zelo razgibano, precej časa je mi je vzelo vzpostavljanje nove ekipe v občinski upravi, ki je prevzela izpraznjena mesta delavcev, ki so se upokojili. Sledilo je sestavljanje koalicije v občinskem svetu in priprava ter sprejem proračuna. Tako prvo kot drugo smo uspešno izpeljali. Trenutno smo v obdobju, ko začenjamo z realizacijo projektov. Za enkrat sem s samo realizacijo zadovoljen.

Proračun občine za leto 2011 je zelo obsežen, saj predvideva kar za 31 milijonov evrov odhodkov. Katere investicije oz. projekti se trenutno izvajajo v občini?

Trenutno poteka izgradnja kanalizacije v Hrušici, rekonstrukcija Rozmanove ulice in ureditev vodovoda na Mali Bukovici. V kratkem bomo začeli z obnovo Doma na Vidmu. Dobili smo potrditev arhitekta, da je za program, ki bi ga umestili v ta objekt, adaptacija primernejša kot rušitev. Sam program dejavnosti, ki bi jih umestili v ta prostor, pa je bil izdelan že v prejšnjem mandatu pod vodstvom gospoda Šenkinca.

Trenutno potekajo tudi postopki izbire izvajalcev del za ureditev industrijske cone v Ilirski Bistrici ter za ureditev kanalizacije in čistilne naprave v Knežaku. V teku je tudi postopek izbire izvajalca del za izgradnjo krožišča pri Spetiču, ki ga v okviru projekta izgradnje obvoznice vodi država. Poleg tega pa se trenutno do-

govarjamo tudi z zasebnim partnerjem za izgradnjo krožišča pri TIB Transportu (med Petrolom in nekdanjo vojašnico), ki naj bi se pričelo v prvi polovici letošnjega leta. Zasebni investitor je dr. Anton Kumer s partnerji, ki na tem območju načrtuje izgradnjo trgovskega centra. Iz tega krožišča bi speljali tudi povezovalno cesto do Šercerjeve ulice, s čimer bi razbremenili krožišče pri Matetu.

V letošnjem letu se bo pričelo tudi z urejanjem parkirišča pri Pošti v Ilirski Bistrici, zaključen pa je tudi razpis za izbiro izvajalca za izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave v Podgradu. Pri slednjem se je izkazalo, da smo v proračunu predvideli premalo sredstev, zato bomo razpis ponovili.

Katere pomembnejše projekte imate še v načrtu za naslednja leta?

Za naslednja leta je najpomembnejše sprejetje občinskega prostorskega načrta, izgradnja industrijske cone Plama, izgradnja otroškega vrtca na področju nekdanje tovarne TOK, izgradnja elektrarne toplotarne na biomaso in obnova javne razsvetljave po občini. Projekta za izgradnjo elektrarne toplotarne in za obnovo javne razsvetljave sta predvidena v okviru javno-zasebnega partnerstva. Razgovori s potencialnimi partnerji za obnovo javne razsvetljave so se že pričeli konec meseca maja, za elektrarno toplotarno pa še izbiramo primerne partnerje za razgovore.

Velik problem predstavlja tudi prometna ureditev mesta. Kako je z načrti glede izgradnje obvoznice in avtocestne povezave Postojna-Jelšane?

Glede izgradnje obvoznice so bo, kot sem že omenil, predvidoma oktobra letos pričela izgradnja krožišča pri Spetiču. Sporazum med Direkcijo RS za ceste in Občino o izgradnji obvoznice je že podpisan. Investicijo v vrednosti dobrega 1,5 milijona evrov bo financirala država, in sicer v višini 1,2 milijona evrov, nekaj manj kot 350.000 evrov pa bo prispevala občina.

Nekaj težav je bilo pri zagotavljanju zemljišč za izvedbo tega projekta, vendar smo jih uspeli rešiti. Nekaj težav je bilo tudi z zagotovitvijo zemljišč za nadomestno gradnjo za lastnike hiš ob načrtovani trasi obvoznice, ki so predvidene za rušitev. Tem lastnikom je Občina sedaj zagotovila zemljišča za nadomestno gradnjo v Kosezah, samo investicijo v nadomestno gradnjo pa krije država.

Po izgradnji krožišča, ki naj bi se zaključila spomladi naslednje leto, vsekakor pred začetkom turistične sezone, se bo izgradnja obvoznice nadaljevala po načrtih.

V zvezi z izgradnjo avtocestne povezave Postojna-Jelšane je država pozvala vse občine, po ozemlju katerih naj bi potekala predvidena trasa bodoče avtoceste, da oblikujejo projektne skupine, ki bodo sodelovale pri določanju koridor-

Rekonstrukcija Rozmanove ulice in Ulice 4. armije v Ilirski Bistrici se zaključuje

ja. Trenutno so z državnim prostorskim načrtom predlagane v smeri od Pivke proti Divači dve varianti, proti Razdrtemu ena varianta in proti Postojni štiri variante. Občinski svet Občine Postojna se je na aprilski seji odločil proti umestitvi avtocestnega odseka znotraj njihove občine. Menim, da je mnenje postojanskega občinskega sveta le eno izmed mnenj tangiranih lokalnih skupnosti in mnenj nosilcev urejanja prostora in ne more preprečiti trase avtoceste preko občine Postojna, če bodo ustrezne študije pokazale, da je to najbolj optimalna varianta. Točen datum pričetka umeščanja avtoceste v prostor pa še ni znan.

Katerim področjem življenja in razvoja v občini bi morali v prihodnje posvetiti še več pozornosti?

Ob pričetku mojega mandata Občina ni razpolagala s potrebnimi zazidalnimi

površinami za razvoj obrti in industrije, zato moramo največ pozornosti posvetiti prostorski ureditvi industrijskih con, ker obstaja zanimanje za gradnjo v naši občini. Trenutno obstajata dva podjetnika, ki bi začela z gradnjo takoj. Eden potrebuje približno 2000 kvadratnih metrov, drugi pa 5000 kvadratnih metrov zemljišča. Za nakup se zanimata tudi dva ponudnika, ki načrtujeta širitev svoje proizvodnje, povpraševanje pa je tudi s strani podjetnika iz Italije, ki zahteva slepi tir do svoje hale in izbira med lokacijo v Ilirski Bistrici, Kozini in Logatcu. Izbral bo tisto lokacijo, ki bo najcenejša in v čim krajšem času primerna za začetek gradnje, saj bi z gradnjo želel začeti takoj.

Veliko pozornosti bo morala občina posvetiti tudi razvoju turizma, ki pa je tesno povezan z ureditvijo kanalizacije

in vodovoda, ki sta v katastrofalnem stanju.

Sodelovanje z občinskim svetom v zadnjem obdobju ni najboljše. Kaj botruje temu?

Sodelovanje z občinskim svetom bi bilo lahko boljše. Temu botruje neresnost nekaterih posameznikov, ki so svoj mandat napačno razumeli.

Novost, ki ste jo uvedli v zadnjem letu, so tudi razgovori z občani, ki jih sprejemate vsako sredo v vašem uradu. S katerimi težavami se najpogosteje obračajo na vas?

Občani se najpogosteje obračajo name s problemi glede neurejenih katastrskih mej, potrebami po občinskih stanovanjih in ureditvi infrastrukture, ki je za življenje na podeželju zelo pomembna. III

NAPRAVA ZA MERJENJE KAKOVOSTI ZRAKA JE NAMEŠČENA

Občina Ilirska Bistrica je v sodelovanju z Agencijo RS za okolje 18. maja v Rečici postavila mobilno avtomatsko merilno napravo, ki bo naslednjih šest mesecev merila onesnaženost zraka v mestu.

Naprava bo merila vrednosti dušikovega monoksida, dušikovega dioksida, žveplovega dioksida, ogljikovega monoksida, ozona, lebdečih prašnih delcev in ogljikovodike, kot so benzen, toluen in ksilen. Lokacijo v Rečici, kjer stoji naprava, je predlagala civilna iniciativa, ki že vrsto let opozarja na onesnaženost zraka in težave z obolenostjo dihal prebivalcev mesta in bližnjih vasi. Po mnenju številnih prebivalcev in civilne iniciati-

ve je glavni onesnaževalec zraka poleg prometa tovarna Lesonit.

»Za to napravo se borimo že pet let, vendar smo bili do sedaj v pogovorih tako s tovarno Lesonit kot z občinsko oblastjo neuspešni. Sedanji župan Emil Rojc pa se je za namestitev merilne naprave zavzel tudi v svojem volilnem programu,« je povedal član civilne iniciative Ilirska Bistrica **Vladimir Žnidaršič**. Kot je še pojasnil, naj bi Zavod za zdra-

vstveno varstvo Koper v nekaj mesecih pripravil analizo obolenosti in vzroke smrtnosti v občini Ilirska Bistrica, saj se opaža, da je na Bistriškem več obolenosti na dihalih kot v drugih krajih po Sloveniji.

»Naloga občine je, da občanom zagotavlja čist zraak in vodo. Ker ugotavljam, da v Ilirski Bistrici resnično nekaj ni v redu z zrakom, in ker je precej ljudi izrazilo željo, da se kakovost zraka v mestu preveri, sem idejo civilne iniciative podprl,« je povedal župan **Emil Rojc**.

Mobilna merilna naprava bo na tej lokaciji ostala pol leta. Če se bo v tem času izkazalo, da določeni parametri presegajo zakonsko dovoljene meje, bo občina kupila stalno merilno napravo, ki bo spremljala te parametre. »Ker občina načrtuje tudi izgradnjo industrijske cone v bližini mesta, menim, da je korektno, da bomo imeli na voljo meritve, na katere se bomo lahko opirali v primeru, da bi določena podjetja kršila zakonodajo s tega področja,« je še pojasnil župan.

Ker pa se s tovrstno napravo ne da izmeriti vseh škodljivih snovi, kot je na primer formaldehid, ki se v zraku hitro razgradi, bo Zavod za zdravstveno varstvo Koper na različnih lokacijah po občini in v mestu izvedel tudi dodatne meritve z difuzivnimi vzorčevalniki. Podatki o meritvah so dostopni na spletni strani ARSO <http://www.arso.gov.si/zrak/kakovost-zraka/podatki/amp/>. III

BRKINI V PLAMENIH

Novoustanovljeno društvo za ohranitev zgodovinskih vrednot 18. maj je v soboto, 21. maja, na Pregarjah pripravilo proslavo in bogato razstavo Brkini v plamenih v spomin na tragične dogodke, ki so se zgodili v Brkinih leta 1944, ko je gorelo šest brkinskih vasi.

Brkini so bili zibelka odpora od prvega dne italijanske okupacije. Prvič so goreli leta 1942, ko so se Italijani na vrhuncu svoje moči znašali nad kraji na drugi strani reke Reke, in drugič leta 1944, ko je bila na obzorju že svoboda in je življenje izgubilo 69 ljudi. Pod pritiski narodnoosvobodilne vojske so okupatorjeve sile v drugi polovici aprila leta 1944 organizirale obsežno ofenzivo na Primorskem, del katere je bil tudi požig hrvaške vasi Lipa in poboj 263 prebivalcev. Svoj morilski pohod pa je nemški okupator nadaljeval v Brkinih, kjer je skupaj z domobranci v znak maščevanja od 18. do 21. maja 1944 pobil številne civiliste in požgal šest brkinskih vasi: Pregarje, Huje, Gabrk, Podbeže, Zajelšje in Tominje.

»Društvo za ohranitev zgodovinskih vrednot 18. maj Pregarje je bilo ustanovljeno oktobra lani z namenom ohranjanja

zgodovinskih dogodkov in običajev, ki so zaznamovali obstoj in razvoj Brkinov. Naziv 18. maj smo si nadeli kot spomin na tragične dogodke, ki so se odvijali na ta dan leta 1944 v naših krajih,« je povedal član društva **Bojan Surina**.

»V društvu smo združeni predvsem zbiratelji različnih starih predmetov, od kovancev in orodja do vojaških predmetov in orožja. Doslej nam je spelo zbrati okrog 150 fotografij, ki pričajo o dogodkih iz tistega časa, tako o požigu vasi kot kasnejši obnovi. Upamo, da bomo razstavo v bodoče razširili še z opisi in gradivom iz tega časa vse od Lipe in ostalih vasi čez vse Brkine,« je povedal predsednik društva **Milan Zadnik**, ki upa, da bosta tako prireditve kot razstava postali tradicionalni.

Obiskovalce so na prireditvi nagovorili: predsednik območnega združenja Zveze borcev za vrednote NOB Ilirska Bistrica **Lado Čeligoj**, nekdanji predsednik ZZB NOB **Bogo Gorjan**, predstavnik sveta KS Pregarje **Jože Ludvik** in Bojan Surina, ki je predstavil namen in delovanje društva.

Organizatorji so pripravili tudi bogat kulturni program, v katerem so nastopili pevska skupina društva Kmečkih žena, pevski zbor Slavnik in učenci osnovne šole Pregarje. III

Ljubitelji starih vojaških vozil na vožnji po Brkinih

Ljubitelji starih vojaških vozil so se na sončno soboto, 21. maja, v okviru svojega tradicionalnega majskega shoda udeležili slovesnosti na Pregarjah. Izpred gostilne Mate v Ilirski Bistrici, kjer so se zbrali, se je v Brkine odpeljalo kar 20 starodobnih vojaških vozil s 40 potniki. S Pregarij so pot nadaljevali na Tatre in Kozjane, kjer so se ustavili pred spomenikom padlim borcem, nato pa preko Padeža vožnjo zaključili v Pivki, kjer so si v parku vojaške zgodovine ogledali podmornico. Posebnost letošnjega shoda, ki združuje ljubitelje starodobnikov iz številnih bližnjih in bolj oddaljenih občin, je bilo nemško vojaško vozilo na lesni plin oz. drva Primoža Ogorelca iz Kočevja. III

DELEGACIJA RUSKEGA VELEPOSLANIŠTVA POLOŽILA VENEC NA RUSKI GROB V ČRNEM DOLU

V okviru praznovanja dneva zmage je 4. maja Občino Ilirska Bistrica obiskala delegacija Veleposlaništva Ruske federacije v Sloveniji, ki je v spremstvu župana Emila Rojca položila venec na ruski grob v Črnem dolu.

»Predstavniki Veleposlaništva Ruske federacije v Sloveniji že tradicionalno vsako leto pred 9. majem, ko praznujemo dan zmage nad okupatorjem, ki je tudi uradni konec 2. svetovne vojne, obiščejo vse grobove ruskih vojakov, ki so padli med prvo in drugo svetovno vojno. Trenutno imamo v Sloveniji evidentiranih več kot 50 grobov, eden izmed teh je tudi v Črnem dolu pri Ilirski Bistrici,«

je pojasnil predstavnik ruske ambasade **Boris Sukhanov**.

Ruski grob v Črnem dolu, kjer je pokopanih več ruskih vojakov, je Občina Ilirska Bistrica leta 2008 na pobudo ruskega vojaškega atašeya **Vladimirja A. Kornejekova** tudi obnovila, obnovo pa je v celoti financiralo Veleposlaništvo Ruske federacije v Sloveniji. Spominsko obeležje v Črnem dolu – železni križ na

kamniti podlagi – so prvič obnovili leta 1990 člani Kluba Trnovo.

Predstavniki ilirskobistriške občine so predstavnike veleposlaništva seznanili tudi z drugim ruskim grobom, ki se nahaja v Dletu in ga še nimajo v evidenci. Po najdenih podatkih naj bi bil tam pokopan 20-letni ruski ujetnik **Pamfil Gladkin Savov**. Tudi to obeležje - lesen pravoslavni križ s spominsko ploščico - je bilo leta 2008 obnovljeno, zanj pa že vrsto let skrbi domačin **Danilo Štefančič**, ki ga je Občina Ilirska Bistrica predlagala tudi za odličje Veleposlaništva Ruske federacije. III

Občina Ilirska Bistrica

Bazoviška cesta 14
6250 Ilirska Bistrica

OBVESTILO!

MOŽNOST DELA PREKO ŠTUDENTSKEGA SERVISA – MENTOR E-ŠOLE

Občina Ilirska Bistrica vabi k sodelovanju študenta/dijaka računalništva za opravljanje dela mentorja E-šole. Delo mentorja E-šole obsega: pomoč občanom pri uporabi interneta, IKT, digitalne fotografije, uporaba Worda, Excela, PowerPointa, pisanje dopisov, prošenj, organizacija začetnih tečajev ...

E-šola je locirana v gimnaziji Ilirska Bistrica. Delo poteka v popoldanskem času od ponedeljka do petka, med 15.00 in 19.00 uro (20 ur/teden).

Zainteresirani lahko oddajo pisne prijave do vključno 10. junija 2011, na sedežu občine, Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica.

Kontaktna oseba: Zdenka Tomažič, tel. 711-23-30.

OGLEDI GRADU PREM

Grad Prem in Kettejeva spominska soba sta za obiskovalce odprta vse vikende in praznike od 13.00 do 20.00 ure.

Za informacije v zvezi z ogledi gradu Prem pokličite:

- 051/ 674 352, TIC grad Prem
- 041/307 354 (v času, ko je TIC na Premu zaprt)

Vljudno vabljenil

Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica objavlja naslednji

RAZPIS ZA LETOVANJE 2011 - Duga Uvala

I. LOKACIJA IN CENA LETOVANJA

Lokacija letovanja: apartma Ladonja št. 16, stopnišče II (6 ležišč)

Cena letovanja na apartma brez turistične takse:

- 32 EUR / dan (uslužbenci Občine Ilirska Bistrica, v nadaljevanju: notranji uporabniki),
- 35 EUR / dan (zunanji uporabniki).

II. ROK IN KRAJ PRIJAVE ZA LETOVANJE

Rok prijave: od 01.06.2011 v času uradnih ur Občine Ilirska Bistrica,

Kraj prijave: pisarna št. 11, Oddelek za gospodarsko infrastrukturo, II. nadstropje Občine Ilirska Bistrica. z izpolnitvijo prijavnice za letovanje

III. NAČIN PLAČILA

Možnost plačila v obliki plačilnih nalogov v največ 3 zaporednih obrokih glede na prijavljeno število dni letovanja, ki jih izda Oddelek za gospodarstvo in finance ob prejemu prijavnice (za notranje uporabnike odtegljaj pri mesečnem obračunu plače), in sicer 1. obrok v mesecu prijavljenega letovanja.

IV. OSTALI POGOJI LETOVANJA:

1. menjava se izvrši zadnji dan med 19.00 in 20.00 uro (oziroma v dogovoru z naslednjim uporabnikom letovanja), vsak uporabnik se je dolžan v roku 24 ur od prihoda prijaviti na recepciji turistične agencije v Dugi Uvali,
2. uporabnik/i počitniškega apartmaja mora/jo vestno in gospodarno ravnati z objekti, napravami ter inventarjem,
3. uporabnik je dolžan skrbeti za red in čistočo v apartmaju in dosledno upoštevati navodila, ki se nahajajo v posameznih objektih in splošna navodila, ki veljajo za počitniško naselje,

4. uporabnik/i mora/jo obvezno izpolniti zapisnik o primopredaji in popisati ugotovljeno stanje ter ob prihodu morebitno povzročeno škodo prijaviti na recepciji ali policiji,
5. uporabnik, ki pri vstopu v počitniški apartma ne pregleda stanja objekta, opreme in inventarja ter pomanjkljivosti ne vpiše v zapisnik, je materialno in finančno odgovoren za škodo (položnica izdana s strani Občine Ilirska Bistrica), ki jo ugotovi uporabnik, ki letuje za njim,
6. uporabniku, za katerega se ugotovi, da ob odhodu ni ustrezno očistil objekta, se zaračuna dejansko ceno naknadno opravljenega čiščenja, ki pa ni nižja od višine dveh takratnih veljavnih cen nočin,
7. če bo za posamezni termin preveč prijav, bo o prioriteti prijavljenih odločala komisija,
8. napotnico za letovanje (skupaj z izdanimi plačilnimi nalogi) je potrebno pred odhodom na letovanje prevzeti v pisarni št. 11 v II. nadstropju Občine Ilirska Bistrica v času uradnih ur,
9. prednost pri prijavi imajo notranji uporabniki,
10. prevzem in vrnitev ključa apartmaja na recepciji turistične agencije v Dugi Uvali.

OPOZORILO:

Gostje, ki se ne bodo prijavili na turističnem uradu v navedenem roku, bodo v primeru kontrole dolžni odmerjeno kazen poravnati sami.

V. ODPOVED LETOVANJA

V primeru odpovedi letovanja je prijavitelj letovanja dolžan plačati celoten znesek, v kolikor si ne poišče zamenjave za prijavljeni termin letovanja. Odpoved je upravičena le v izjemnih primerih kot so (bolezen, smrt družinskega člana,...) z izkazovanjem dokumenta.

VI. OBJAVA:

Bistriški odmevi, junij 2011

OBČINA ILIRSKA BISTRICA
ŽUPAN
Emil Rojč

OBVESTILO

Odlok o odstranjevanju in odlaganju odpadkov na območju občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN, št. 13/1992, s spremembami) določa, da morajo občani prijaviti izvajalcu tega odloka JP Komunala Ilirska Bistrica število članov v gospodinjstvu.

Prijaviti je potrebno vse osebe, ki dalj časa prebivajo oz. bodo v prihodnje prebivale v občini in otroci od rojstva naprej.

V kolikor še niste prijavili vseh članov, vas prosimo, da se zglasite na sedežu podjetja JP KOMUNALA ILIRSKA BISTRICA, PREŠERNOVA 7, 6250 ILIRSKA BISTRICA.

Za vse informacije smo vam na voljo na naslednjih telefonskih številkah: 05 71 10 671, 05 71 10 677 ter na elektronskem naslovu: info@kp-ilb.si.

POZIV

organizatorjem prireditve na prostem

Občina Ilirska Bistrica organizatorje prireditve na prostem poziva, da na podlagi Uredbe o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (Uradni list RS št. 118/2005) najmanj 30 dni pred prireditvijo na Občini podajo ustrezno vlogo za izdajo dovoljenja za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom.

Nepovratna sredstva za podjetništvo

Slovenski regionalni razvojni sklad je objavil Javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje začetnih investicij in ustvarjanja novih delovnih mest na obmejnih problemskih območjih, kjer se uvršča tudi območje občine Ilirska Bistrica. Več informacij na spletni strani www.ilirska-bistrica.si/podjetnistvo.

INOVATIVNOST – IZZIVI GOSPODARSKEGA RAZVOJA

Deveti izbor najboljših inovacij za leto 2010 na območju GZS Območne zbornice Postojna je bil uspešno zaključen 23. maja 2011 v Ljubljani s podelitvijo nagrad inovatorjem za realizacijo njihovih idej. Med 55 prejemniki priznanj, ki so avtorji 20 inovacij, jih devet prihaja iz občine Ilirska Bistrica. Domov so prinesli eno srebrno in tri bronasta priznanja ter dve diplomi.

Letošnja prireditev, katere moto je bil »ZNANJE POT V PRIHODNOST«, je bila organizirana skupaj z Območno zbornico Ljubljana in v sodelovanju z Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstvom za zunanje zadeve in Ministrstvom za gospodarstvo. Sporočilo prireditve so govorniki argumentirali na Mednarodnem forumu naprednih tehnologij, na katerem so posebej opozorili na pomen in uporabo znanja in novih tehnologij za razvoj gospodarstva. Predstavili so se centri odličnosti in Medpodjetniški izobraževalni centri, podjetja s svojimi inovacijami in institucije podpornega okolja. Na Forumu malih in srednjih podjetij so spoznali uspešne podjetniške zgodbe in odprli razpravo o pričakovanih podjetnikov o tem, koliko lahko le-ti vplivajo na spodbuditev poslovnih aktivnosti na domačem trgu in za večji izvoz. Obiskovalci razstave inovacij, ki so bile razvite v preteklem letu, so lahko primerjali dosežke Osrednjeslovenske regije in Notranjsko kraške regije. Prireditve so umestili v dogajanja vseevropskega tedna podjetništva (EEW), ki ga koordinira Evropska komisija v spodbudo in vsestransko promocijo podjetnosti posameznika in nacionalnih gospodarstev.

Prireditve je slovesno odprl mag. Blaž Kavčič, predsednik Državnega sveta Republike Slovenije. **III Vlado Vinšek**

Avtorji Ferbit z leve; Matej Lakota, Barbara Boštjančič, Jadran Šetina in Leo Lakota

Srebrno priznanje

- »On-line računalniška podpora procesa logistike zelenjave«, avtorji: **Leo Lakota, Jadran Šetina, Barbara Boštjančič, Matej Lakota**, Ferbit, računalniški inženiring d.o.o., Ilirska Bistrica

Bronasto priznanje

- »Avtomatizacija zajema podatkov o paketnih pošilkah v transportni verigi«, avtorji: **Barbara Boštjančič, Jadran Šetina** in **Leo Lakota**, Ferbit, računalniški inženiring d.o.o., ter **Jože Zupanc** iz SŽ
- »Nov tip cevne izolacije Izoterm SSL plus«, avtor **Saša Zečevič**, Izoterm Plama d.o.o., Podgrad
- »Nov pakirni profil SYS130«, avtor **Saša Zečevič**, Izoterm Plama d.o.o., Podgrad

Diploma

- »Komora za strojno pranje bobnov«, avtorji: **David Škrab, Simon Škrab** in **Peter Škrab**, Tehnovent David Škrab s.p., Ilirska Bistrica
- »Dimni grelec tople ogrevalne vode«, avtor **Vilko Škrab** iz Ilirske Bistrice

Simon in Peter Škrab (Tehnovent)

Leo Lakota

»Razvoj je pot v neznano, brez zemljevida in kompasa na tej poti lahko računaš le na sposobnosti zaposlenih in nekaj sreče.«

Matej Lakota

»Spraviti stvari v delovanje je čisti užitek, vendar pa razvoj za poslovno okolje prinaša s sabo tudi nove odgovornosti in težave, ki jih je potrebno uspešno premagati.«

Vilko Škrab

»Ko zmanjkuje denarja si vsak po svoje zmanjšuje stroške vsakdanjega življenja. Sam skušam z inovacijami zmanjšati izdatek za energijo, in sicer tako, da del energije pridobivam iz obnovljivih virov. Trudim se, da so inovativne rešitve enostavne, učinkovite in lahko izvedljive. Prav takšne inovativne rešitve pa so lažje dostopne tudi ostalim uporabnikom, posebno tistim, ki si ne morejo privoščiti dragih naprav.«

Simon in Peter Škrab

»Že vrsto let se vključujeva v delo v našem družinskem podjetju, kjer imava spodbudo in podporo. Od očeta podjetnika imava priložnost spoznavati njegove ideje, ki jih vedno zna tudi udejaniti. To naju je spodbudilo, da sva sprejela izziv iskanja rešitve določenih zahtev, ki jih postavljajo naši kupci. Nova pozitivna izkušnja pri snovanju in realizaciji komore za strojno pranje bobnov nas še dodatno spodbuja k uporabi novega znanja in izkušenj za uspešen razvoj našega podjetja.«

PRIMERI DOBRIH PRAKS RAZVOJA PODEŽELJA

Srečanja v Berlinu oziroma v vzhodnem delu dežele Branderburg v Nemčiji sem se udeležil v okviru projekta programa Grundtvig, ki ga kot partner izvaja Društvo za razvoj slovenskega podeželjja. Ker je bila nosilna tema tokratnega srečanja v Nemčiji »Living villages«, vključno z mednarodno konferenco vasi v Berlinu, me je ta vsebina zelo zanimala, predvsem z vidika možnosti razvoja vasi v občini Il. Bistrica v okolici jezer, saj smo v LAS DRPSN sofinancirali izdelavo študije turistične izrabe jezer.

Organizatorji iz organizacije »Branderburg 21 – zveze za trajnostni lokalni in regionalni razvoj v deželi Branderburg«, v okviru katere so organizirani kot mreža za »Living villages«, so pripravili izjemno pester in zgoščen program, s katerim so nam pokazali najuspešnejše prakse. Značilnost dežele Branderburg je v tem, da se od sredine, kjer je najbolj razvito področje Berlina s 3,5 milijona prebivalcev, na vse strani proti meji dežele – na podeželju – manjša število prebivalcev in posledično večja nerazvitost. Zato ta organizacija veliko časa posveča različnim aktivnostim, s katerimi želi razvijati sodelovanje in izobraževanje ljudi ter s tem usmerjati razvoj vasi. Pomembno je, da vsi sodelujoči v tej organizaciji delujejo prostovoljno, saj so vsi zaposleni na mestih, kjer lahko z znanjem in izkušnjami prispevajo k kvalitetnemu izvajanju aktivnosti. Seveda se aktivnosti financirajo tudi iz deželnega, državnega in EU denarja, v veliki večini pa se ljudje na podeželju v začetni fazi organizirajo sami (v združenja, društva, podjetja) in financirajo iz lastnih sredstev, med katere spadajo v manjši meri tudi sredstva lokalnih skupnosti.

Po predstavitvi organizatorjev in značilnosti dežele, smo se drugi dan odpeljali v zaščiteno območje Spreewald – v vasi Raddusch in Pretschen, kjer v večini živijo pripadnikov etične skupine lužiških Srbov. Tam smo si ogledali primer ohranjanja vasi skozi turistično ponudbo vaških značilnosti (muzej življenja na vasi, obnova vaškega doma v kombinaciji z komercialnimi dejavnostmi, ohranjanje ljudskih običajev), čolnarjenja po kanalih močvirja in ureditve pristana za čolne z ohranjenimi krajevnimi in kulturnimi značilnostmi (kope sena, stare hiše, itd,...). Za obe vasi je značilno, da so se uspešni posamezniki iz vasi organizirali v t.i. okrogle mize, kjer se dogovarjajo

o nadaljnjem razvoju vasi. Predstavili so nam tudi zelo zanimiv pristop k analiziranju potreb in želja posameznikov v vasi (Kitchen table talk), ki je zelo učinkovit in primeren za izvajanje tudi v naših krajih, tako da so že stekli pogovori o prenosu pristopa v Slovenijo.

Tretji dan smo si ogledali vas Wulkow v bližini mesta Frankfurt ob reki Odra, ki meji med Nemčijo in Poljsko. Vas Wulkow je bila leta 1990 zaradi neperspektivnosti predvidena za izselitev, vendar so se vaščani organizirali in v 20 letih dvignili število prebivalcev iz 150 na 230. V času našega obiska so odprli nov, moderen otroški vrtec in za potrebe vasi uredili opuščeno kmetijsko skladišče. Skupina vaščanov je skozi interesno združenje v večnadstropnem skladišču uredila gostinski lokal, prostore za izvajanje srečanj in izobraževanj ter razstavnih prostor, v zgornjih nadstropjih pa hostel. Poleg obnove te zgradbe so skupaj zgradili tudi vzorčno – ekološko urejeno hišo UFO, ki spominja na vesoljsko ladjo in je v poletnih mesecih velika atrakcija. Seveda objekt tržijo in s tem pokrivajo delovanje združenja.

Podobno kot v Wulkowu so uredili staro skladišče in opuščeni mlin tudi v vasi Friedersdorf. Tu so se združili lokalni umetniki, kulturniki in obrtniki in s pomočjo občine in EU sredstev uredili kulturni center z razstavnimi prostori v treh nadstropjih in art trgovino, kjer prodajajo predvsem svoje izdelke. Po nekajletnem delovanju so ugotovili,

da je potrebno za normalno delovanje združenja poleg kulturnih in umetniških vsebin izvajati tudi komercialne vsebine, zato so poleg trgovine uredili tudi restavracijo z domačo hrano in kotiček za manjše koncerte.

Obiskali smo tudi gostinski lokal v vasi Gros Neuendorf na obali reke Odra, za katerega je značilno, da so ga v okviru vaškega doma uredile in ga vodijo članice ženske skupine, kar bi lahko v naših razmerah primerjali z Društvom kmečkih žena. Poleg dodatne domače gostinske ponudbe je objekt namenjen tudi turistični dejavnosti (pension) in dopolnjuje turistično ponudbo ob reki Odri. Ponovno gre za uspešen primer sodelovanja lokalne skupnosti z lokalnimi ponudniki in zainteresirano javnostjo.

Četrti in peti dan srečanja partnerjev smo se udeležili mednarodne konference vasi v Berlinu, kjer smo sodelovali pri delu različnih delovnih skupin. Sam sem se udeležil skupine, ki je obravnavala vpliv LAS-ov pri razvoju vasi ter skupine, kjer smo se pogovarjali o aktivnostih za ohranitev vasi. Podarek je bil na tem, da se morajo tako LAS kot lokalne skupnosti bolj povezati in delati usklajeno, potrebno pa je tudi prenesti dobre prakse iz uspešnih okolij in jih zaradi različnih pogojev prilagoditi vsaki lokalni skupnosti posebej. Konferenco smo zaključili z analizo srečanja v Nemčiji. **III Aleš Zidar**

NAGRAJENE DOBROTE BISTRIŠKIH KMETIJ

Na tradicionalni razstavi »Dobrote slovenskih kmetij«, ki je potekala od 19. do 22. maja na Ptuju, so tudi letos sodelovale številne slovenske kmetije s svojimi proizvodi, ki jih ocenjuje strokovna komisija. Svoje proizvode sta predstavili tudi kmetija Brožič iz Jasena in družinska kmetija Štemberger iz Vrvice, ki sta se odlično odrezali.

V okviru razstave je Mojca Brožič prejela tudi certifikat nacionalne poklicne kvalifikacije - smer živinorejec, ki ji ga je podelil predsednik KGZ Ciril Smrkolj

Kmetija Brožič iz Jasena na razstavi sodeluje že vrsto leti s krušnimi izdelki, letos pa so se prvič predstavili z ovčjo skuto, za katero so prejeli zlato priznanje. Z ovčjerejo se aktivno ukvarjajo četrto leto. Njihova čreda šteje 50 glav ovc oplemenjene bovške pasme (VFB). »Odločila sem se, da se bom aktivno posvetila ovčjereji, ki jo že drugo leto vodim kot dopolnilno dejavnost na kmetiji. Povpraševanja po domačem ovčjem siru in skuti je precej. Imamo veliko stalnih kupcev, udeležujemo pa se tudi kmečkih tržnic, ki jih organizira Društvo za razvoj podeželja,« je povedala **Mojca Brožič**. Pri tem ji veliko pomagata tudi starša, predvsem mama Darinka, ki pomaga pri prodaji izdelkov na tržnicah. **Darinka Brožič** pa je tudi odlična pekarica, saj je za bel pšenični kruh na razstavi v Ptuju prejela srebrno priznanje.

Kmetija Brožič je prejela zlato priznanje za ovčjo skuto in srebrno priznanje za pšenični kruh

Tudi **družinska kmetija Štemberger** iz Vrvice, ki se ukvarja z intenzivno kozjerejo, se že vrsto let udeležuje razstave na Ptuju, od koder so prinesli številna priznanja za proizvode iz kozjega mleka. Ker so letos že tretjič zapovrstjo prejeli kar štiri zlata priznanja, in sicer za kozjo skuto, sveži kozji sir, kozji sirni namaz z dodatki česna in peteršilja ter kozji namaz z olivami, so njihovi proizvodi prejeli tudi znak kakovosti. Družinska kmetija Štemberger se s kozjerejo ukvarja že več kot 35 let, trenutno imajo več kot 140 glav koz. Njihovi glavni proizvodi so poltrdi kozji sir, sirarska skuta, sveži kozji sir in

Gospodar Jože Štemberger ob številnih plaketah in priznanjih

Proizvodi iz kozjega mleka družinske kmetije Štemberger, ki so prejeli znake kakovosti

sirni namazi, ki so na voljo skoraj po celi Sloveniji, saj je njihov največji odjemalec Mercator, ki te izdelke ponuja v svojih hipermarketih. Njihovi proizvodi pa imajo tudi uraden žig za prodajo po celi Evropi.

»Tržišče si moraš iskati sam. Prej smo veliko prodali na Hrvaško, odkar je meja, pa smo se usmerili na slovenski in tržaški trg. Precej imamo tudi degustacij izletnikov,« je povedal gospodar **Jože Štemberger**, ki mu na kmetiji pomagajo tudi sinova **Damjan** in **Izidor** s soproga ter žena **Branka**. III

SIB INŠTALACIJE, d. o. o.

Za delovanje računalnika potrebujemo strojno opremo. Kaj potrebujemo za prijetno bivanje v svojem domu? Vodo, toploto, v vročih poletnih dneh prijeten hlad ...

Naše podjetje je samo eno izmed mnogih podjetij, katerih poglavitna naloga oziroma storitev je izvedba vsega potrebnega za centralno ogrevanje, vodovodno napeljavo, klimatizacijo prostorov, prezračevanje, skratka vsega, zaradi česar hiša ali stanovanjski blok postane prijeten prostor za bivanje, tj. dom – košček sveta, kamor se vedno vračamo in kjer se počutimo tako prijetno, udobno in varno.

SIB inštalacije, d.o.o., je podjetje z večletnimi izkušnjami na področju izvajanja strojnih inštalacij, saj začetki segajo v leto 1996. Družba je bila ustanovljena 1996 in ima sedež podjetja v Jablanici. V podjetju smo zaposleni štirje strojniki oziroma kovinarji. Kaj se skriva oziroma kaj razumemo pod besedo strojne inštalacije? Sodoben objekt skriva v svojih zidovih veliko napeljav. Zelo pomembno je, da v fazi izgradnje, ali pa že v fazi načrtovanja, predvidevamo, kje bodo stale naprave, ki jih potrebujemo za svoje bivanje. Teh naprav je v sodobnem načinu življenja mnogo: gospodinjski aparati, radiatorji, klima, peč za centralno kurjavo, kad ipd. Torej so strojne inštalacije vse vrste napeljav, ki jih izvajamo oziroma vgrajujemo v zid objekta in jih lahko enostavno razdelimo v več skupin, predstavljenih v nadaljevanju.

Vodovodne inštalacije

Brez vode ni življenja, pravijo. Problem se pojavi tudi, če jo je preveč. Zato moramo paziti, da preverimo tesnost napeljave pred ometavanjem sten. Preverimo vsak zaporni ventil. Prav tako je pravilno, da imate varnostni ventil z mrežico pred vsako pipo. Ta mrežica bo zelo podaljšala življenjsko dobo pipe. Kjer je vodovodno napeljava, mora biti tudi odtok. Odtoki morajo imeti pravilen padec, v nasprotnem primeru bo voda zastajala in čez čas se bo odtok zamašil. Paziti je treba, da ovinki, ki jih naredimo pri inštalaciji, niso preostri – še posebej v kuhinji. Tam se namreč najpogosteje odtok zamaši. Zunanje odtoke se napeljuje s PVC-cevmi ali betonskimi. Pravilna inštalacija zunanjih odtokov je, da ima poleg pravilnega padca tudi jašek ob vsaki združitvi cevi. Jašek pride zelo prav, ko se čez leta odtok zamaši. Prav tako moramo paziti, da so odtoki dovolj globoko zakopani oz. ustrezno armirani, če čez njih vozijo avtomobili ali podobna vozila.

Toplovodne inštalacije

Skoraj vse zgradbe imajo dandanes toplovodno inštalacijo. Za ogrevanje stanovanj imate možnost izbiranja vzporedne ali zaporedne vezave radiatorjev. V novejšem času se več ali manj odločajo za vzporedno vezavo (vsi radiatorji imajo enako temperaturo vode). Prav tako lahko izbirate med železnimi oz. bakrenimi inštalacijami. Na dolgi rok se bakrene izkažejo za cenejše – ni jih treba lakirati vsakih nekaj let. Za talno gretje se dandanes uporablja posebno cev – kombinacija plastike in aluminija. Manj se priporoča uporabo bakrenih ali železnih cevi. Enako kot pri vodovodnih inštalacijah velja, da je potrebno zagotoviti, da se da moč vsakega porabnika tople vode izključiti posebej.

Elektro inštalacije

O teh inštalacijah ni kaj dosti povedati – primerjamo jih lahko z vodovodnimi. Namesto ventilov je treba uporabljati varovalke, namesto cevi imamo na voljo PGP- ali PPR-kable (PGP je okrogel kabel, namenjen inštalaciji v cevi, PPR je podometen ploščat kabel, namenjen inštalaciji direktno pod omet). Paziti je treba na debelino kabla – zelo pomembno je, da ne izberemo pretanek kabel (to lahko povzroči pregrevanje kabla) ali premočne varovalke.

Plin

V zadnjem času poteka plinifikacija Slovenije. Nesporo je plin zelo ekološko in dokaj poceni gorivo. Ne glede na to, kaj se instalira, je zelo pomembno, da se naredi načrt inštalacij (velja tudi za dvorišča). Zelo nerodno je, če se prebije vodovodna cev, ker ste želeli montirati kopalniško omaro ali prebije kabel, ko ste zabijali žebliček za sliko. Priporoča se, da inštalacije izvedejo za to usposobljeni mojstri, kajti napake se zelo težko popravljajo oz. zahtevajo veliko dela, denarja in živcev.

Zakaj izbrati SIB Inštalacije?

Z vami bomo od ideje do izvedbe, ker vam na enem mestu nudimo:

- svetovanje,
- širok izbor kakovostnih materialov,
- vgradnjo/montažo,
- garancijo,
- servis,
- strokoven tehnični kader z znanjem in izkušnjami.

Kaj novega?

Ekosklad je z letošnjim letom 2011 ponovno razpisal javni poziv za nepovratne finančne spodbude občanom za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb pod 6SUB-OB11. Vloge, ki so bile vložene do 31. 12. 2010 na razpis 4SUB-OB10, pa so v obdelavi. Ravno zato, da bi občanom olajšali delo pri pravilnem izpolnjevanju vlog in s tem skrajšali celotni postopek, je Ekosklad za dne 01. 02. 2011 sklical posvet z izvajalci, in to v Ljubljani – tega se je udeležilo tudi naše podjetje.

V petnajstih letih delovanja smo si z delom pridobili bogate izkušnje pri izvajanju vseh vrst strojnih instalacij v gradbeništvu. Trudimo se, da so strojne instalacije izvedene hitro, natančno in kakovostno, kar je tudi vodilna misel našega podjetja. Kot majhno podjetje vidimo svojo prednost tudi v fleksibilnosti, prilagodljivosti in konkurenčnosti. Povedati moramo, da je v našem podjetju praksa, da strankam pomagamo in priskrbimo vso potrebno dokumentacijo, ki jo potrebujejo pri oddaji vloge Ekosklada za posamezno spodbudo, izvedbe investicije, uspešen zaključek in spremljanje do končnega izplačila spodbude občanu. V zadnjem obdobju se velik poudarek namenja obnovljivim virom energije pri toplotnih ogrevanjih – pečem na biomaso, pri novogradnjah pa tudi toplotnim

ogrevanje * vodovod * solarni sistemi
talno gretje * klimatizacija *
toplotne črpalke * adaptacije kopalnic

SIB
INSTALACIJE d.o.o.
www.instalacije-sib.si

gsm: 041 714 394
e-mail: sibist@siol.net
Jablanica 12, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/ 714 85 15, fax: 05/ 714 85 16

črpalkam. Kot vodni vir pa se v večini primerov, če okoliščine to dopuščajo, izkorišča deževnico. V porastu so tudi solarni sistemi za ogrevanje sanitarne vode ali podporo ogrevanju, kar pa ne moremo trditi za fotovoltaike (proizvajanje električne energije iz sonca).

Radi se odzovemo tudi kot sponzorji ali donatorji raznim društvom v občini Ilirska Bistrica. Veseli bomo vašega ogleda naše spletne strani na naslovu www.instalacije-sib.si ali vašega klica na tel številko 041 714-394 vsak delovnik med 7. in 15. uro. III

POZIV

DOMAČIM GOSPODARSTVENIKOM, PODJETNIKOM IN OBRTRNIKOM

k sodelovanju v rubriki »Podjetniški utrip«, ki je namenjena predstavitvi podjetij iz ilirskobistriške občine.

Predstavitvena gradiva vaših podjetij pričakujemo na e-naslovu odmevi@ilirska-bistrica.si.

Na ta naslov se lahko tudi prijavite, če bi želeli predstaviti vašo dejavnost, in pomagali vam bomo pripraviti predstavitev.

MERKANTIL

Knežak 3, 6253 KNEŽAK

tel: 05/ 7880-512 www.merkantil.si

Kakovost s tradicijo

GEODETSKE STORITVE že 20 let

 ureditev mej

 geodetski načrti

 evidentiranje gospodarske
javne infrastrukture

 parcelacija

 sprememba vrste rabe

 vpis stavbe v kataster stavb

 zakoličba

 vris stavbe

z Vami od začetka gradnje do vselitve...

PRODAJA TEHNIČNIH PLINOV

 kisik
 argon

 vodik
 acetilen

 ogljikov dioksid
 dušik

 varilne in ostale
mešanice plinov

NOVO!

Vedno na zalogi na Vašem bencinskem servisu

Tel.: 05-7882-064

v Knežaku!

TRADICIONALNO PRVOMAJSKO SREČANJE NA KOZLEKU

Člani Planinske skupine Podgora so v počastitev mednarodnega praznika dela na Kozleku pripravili tradicionalno prvomajsko srečanje. Letos je prvič pri organizaciji praznovanja sodelovala tudi Občina Ilirska Bistrica, ki je prireditev finančno podprla.

Aktivni člani Planinske skupine Podgora so se tudi letos na Kozleku zbrali že 27. aprila, da so uredili kočo ter očistili okolico in tako poskrbeli, da je bilo vse nared za praznovanje prvega maja. Koča na Kozleku, ki je s skoraj tisoč metri nadmorske višine najvišji vrh južnega roba snežniške planote, je tudi sicer zelo priljubljena izletniška točka. Zgradili so jo planinci planinske skupine Podgora iz PD Snežnik Ilirska Bistrica, odprli pa so jo 1. maja 1994. leta. Za prvi maj pa se je tudi letos tu zbrala velika množica obiskovalcev, ki so jim

organizatorji razdelili rdeče nageljne. Družabno srečanje je, kot že običajno, popestrila zabava in ples ob glasbi, obiskovalce pa je pozdravil tudi ilirskobistriški župan **Emil Rojc**, ki se je v svojem nagovoru sprehodil skozi zgodovino praznovanja prvega maja in spregovoril o aktualni politični situaciji v državi in v lokalni skupnosti, predstavil pa je tudi načrtovane projekte v občini. III

OŽIVELE PRVOMAJSKE BUDNICE

Letošnje prvomajsko jutro so občane prebujali zvoki koračnic ilirskobistriškega pihalnega orkestra, ki je pod vodstvom dirigenta **Josipa Grgasovića** po skoraj pol stoletja ponovno obudil tradicijo prvomajskih budnic tudi na Bistriškem.

Mladi godbeniki so se v zgodnjih jutranjih urah zbrali najprej na bistriškem *Placu*, kjer jih je pozdravil župan **Emil Rojc**, ki je bil tudi pobudnik obuditve budnic, nato pa se v spremstvu župana in nekaj občanov sprehodili še do Trnovega, kjer so prav tako zaigrali nekaj klasičnih koračnic, kot so Slovenci, Pozdravljena Slovenija, Na Golici, Knezov štradon (avtor J. Grgasović) ipd. Poleg Ilirske Bistrice so obiskali tudi Jelšane, Podgrad in Knežak. Od tu pa so pot nadaljevali na ljubljanski Rožnik, kjer so se udeležili tradicionalne prvomajske prireditve.

Budnice so bile tudi uvod v praznovanje 15. obletnice delovanja Pihalnega orkestra Ilirska Bistrica, ki jo bodo obeležili s slovesnim koncertom 14. maja v Domu na Vidmu. III

Budnica v Podgradu (foto Marjan Kребelj)

ZAHVALA

Planinska skupina Podgora se najlepše zahvaljuje županu Občine Ilirska Bistrica g. Emilu Rojcu in njegovim sodelavcem za angažiranost in prispevek na prireditvi na Kozleku – tradicionalnem srečanju za 1. maj, praznik dela. Veliko nam je pomenilo, da smo bili vredni vašega zaupanja. Srečanje ste s svojim sodelovanjem obogatili in prispevali k temu, da je bila prireditev uspešna. Veseli bi bili, da lahko ostanemo z vami v stiku in nadgradimo naše sodelovanje do prihodnjega snidenja.

**Planinska skupina Podgora
Koča na Kozleku**

OBNOVILI SPOMINSKO OBELEŽJE V MRZLI JAMI

Mladima dekletoma z Bača in Zagorja, ki so ju tik pred koncem druge sv. vojne surovo umorili četniki, so ob Mrzli jami na gmajni v bližini sedanjega streljšča Bač, kamor so odvrgli njuni trupli, leta 1978 postavili spominsko ploščo. 66 let po tragičnem dogodku so letos na pobudo Združenja borcev za vrednote NOB Postojna spominsko obeležje obnovili. Vaška skupnost Zagorje je poskrbela za novo zajlo, s katero je ograjena jama, prebarvali pa so tudi železne količke. Sorodniki žrtve z Bača pa so očistili zaraščeno okolico.

14. maja so se v okviru praznovanj ob pivškem občinskem prazniku ob Mrzli jami zbrali predstavniki ZB NOB Postojna in vaške skupnosti Zagorje, ki so skupaj s sorodniki umorjene **Stanke Skok** položili venec na obnovljeno spominsko obeležje.

Zelo živo in doživeto je tragično zgodbo dveh mladih junakinj z Bača in Zagorja opisal **Janez Fatur**, ki se spominja teh grozodejstev, ki so se dogajala že na pragu osvoboditve, in je tedaj tudi sam za las ušel smrti.

V začetku leta 1945 se je pred prodirajočo partizansko vojsko na Primorsko umaknila četniška divizija (srbska vojska, ki naj bi bila zvesta jugoslovanskemu kralju Petru, dejansko pa je sodelovala z Nemci) in del te je pristal tudi na Baču in v Knežaku. Četniki so plenili po vaseh, mučili in ubijali.

9. marca 1945 je v njihove roke padel obveščevalec in kurir **Andrej Fatur** iz Zagorja. Z mučenjem so hoteli izsiliti, da bi izdal partizansko bolnišnico na območju Mašuna. Živemu so mu v čelo izžgali peterokrako zvezdo, ga ubili in mrtvega posadili na cev uničenega topa v mašunskem gozdu. 24. aprila istega leta so z Bača odpeljali komaj 18-letno Stanko Skok, jo grozovito mučili, ubili in vrgli v Mrzlo jamo na gmajni pod Gradcem. Dva dni po tem so iz Zagorja odgnali **Frančiško Fatur** in njeno sosedo **Štefanijo Fatur**, ki je s seboj vodila 4-letnega sina Janeza. Štefanijo in njenega sina so izpustili, medtem ko so izmaličeno truplo Frančiške domačini našli šele po osvoboditvi v Mrzli jami. Še ob umikanju pred prodirajočo partizansko vojsko so 26. aprila pri Šembijah ujeli in odveli s seboj **Frančiško Zadel** z Bača in njenega zeta **Antona Lavrina**. Njuni trupli z napol odrezanima glavama so kasneje našli na Vipavskem. (povzeto po knjigi Zagorje in drugi zgornjepivški kraji, avtorja Silva Faturja). III

ORGANIZIRA:

KARTING VARNA VOŽNJA

v sodelovanju z društvu Sožitje in Sonček, Ilirska Bistrica

25. do 26. junij 2011

- **KRAJ IN ČAS:** PARKIRIŠČE PRED podj. TIB Transport, od 9. do 22. ure

- **PROGRAM:** 25. junij, sobota:

- v dopoldanskem času od 10. do 12. ure: vožnje članov društev **SOŽITJE** in **SONČEK**
- v popoldanskem času: vožnje za osnovnošolce in ostale obiskovalce

26. junij, nedelja:

- v dopoldanskem času od 10. do 12. ure: vožnje namenjene ekipam podjetij iz Ilirske Bistrice
- v popoldanskem času: vožnje za občane in ostale obiskovalce

ZA POPESTRITEV PROGRAMA smo za prvi dan povabili razne zanimive GOSTE:

eno od znanih AVTO HIŠ z novimi modeli avtomobilov, člane domačega MOTO KLUBA FEISTRITZ, lastnike PROTOTIPOV in BOLIDOV F-1 z vročimi HOSTESAMI, člane klubov STARODOBNIH VOZIL, da razstavijo svoje lepote, ter člane Karting kluba iz Postojne in okolice na ekshibicijske vožnje s svojimi tekmovalnimi gokardi! Ob zaključku 25. junija, DNEVA DRŽAVNOSTI nam bodo v pomoč priskočili »DUO DALTON«... (bivši član ans. Gamsi) in izkušena ekipa gostilne »POD GRADOM«! Za prijetno druženje in varnost obiskovalcev bo 100% poskrbljeno.

VABLJENI na KARTING žur!!!

KO JE SOLIDARNOST NA PRVEM MESTU

Kaj pravijo številke? Aprilsko srečanje boter in botrov skrinjic za dobre namene nam je postreglo z 279 evri, ki so se prišteli februariskim 187 evrom in marčevskim 254 evrom. Številke so zgovorne in kažejo mesečno porast dobrodelnosti.

Aprilsko poročilo o prispevkih (v evrih), ki so se zbrali v *Skrinjicah za dobre namene*, po posameznih lokacijah je sledeče: gostilna Pri Matetu – 12, Romi bar – 65, trgovina Janateks – 20, Avantura šport – 5, gostilna Zemonska vaga – 20, bar Mlečna – 10, frizerski salon Mojca – 14, okrepčevalnica Mikoza – 5, Veterinarska ambulanta Ilirska Bistrica – 25, gostilna Pod gradom – 1, picerija Kudra – 4, bife Kudra – 1, Johnny bar – 26, bistro Baladur – 3, DSP Caffè bar Petrol – 2, gostilna Potok – 2, pivnica Pek – 13, frizerski studio Moj salon – 1, frizerski salon Mitja Hair Team – 40, Klub študentov Ilirska Bistrica – 10. Skupaj smo tako v mesecu aprilu ustvarili kupček 279 evrov.

Skrinjice za dobre namene je skupina Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice, v sodelovanju z Društvom prijateljev mladine Ilirska Bistrica, postavila na več lokacijah v Ilirski Bistrici in njeni okolici. Z njimi se zbira prispevke, ki se mesečno seštevajo in so namenjeni finančno in socialno ogroženim otrokom in njihovim družinam v naši občini.

Ker pa je bilo Srečanje, kot je v navadi, hkrati uradni sestanek skupine Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice (NI), so bile poleg poročila o zbranih prispevkih deležne pozornosti tudi druge zadeve. Govora je bilo o pridobivanju novih kandidatov za botre in dodatnih lokacij za postavitev Skrinjic za dobre namene. Z ozirom na to, da kmečka tržnica, kljub prizadevanju s strani članov NI-ja in pripravljenosti za pomoč, ni zaživela, smo se odločili, da se v drugem dopisu županu (prvi dopis s seznamom petih idej je bil poslan 21. marca 2011) posreduje pobudo glede kmečke in boljše tržnice. Pobuda vključuje predlog, da Občina zagotovi prostor in stojnice, skupina NI pa poskrbi za organizacijo in izvedbo obeh tržnic.

Predvidoma v soboto, 18. junija, bomo pripravili spoznavni piknik, namenjen vsem članom skupine NI. Družabni dogodek bo tudi priložnost za podelitev zbranih prispevkov pomoči potrebnim otrokom in njihovim družinam. O prejemnikih pomoči odloča, kot je bilo že objavljeno, s pomočjo Centra za socialno delo Ilirska Bistrica, strokovna komisija v sestavi predstavnikov Društva prijateljev mladine Ilirska Bistrica in NI-ja.

Sprejeli smo sklep o organizaciji t. i. »Projektne akademije«, usposabljanja za pripravo projektov in uspešno prijavo na razpise EU, ki ga izvaja BOREO, regijsko stičišče nevladnih organizacij notranjsko-kraške regije. Usposabljanje je bilo izvedeno v četrtek, 19. maja, v prostorih bistriške enote Šolskega centra Postojna. Namenjeno je bilo članom skupine NI ter dijakom in ostalim članom različnih društev.

Stopili smo v stik z Alpe Adria Green, tj. mednarodno nevladno, nepolitično in neprofitno okoljevarstveno organizacijo, ki deluje na mednarodni ravni, in sklenili, da njene predstavnike povabimo na spoznavni piknik v mesecu juniju, kjer se bomo dogovorili za morebitno nadaljnje sodelovanje. Zadnji korak smo naredili izključno zaradi okoljskih zagat, ki pestijo našo občino, predvsem kar se tiče onesnaženosti zraka. V tej zvezi sta bila kot glavna potencialna vira za okolje in človeka škodljivih izpustov izpostavljeni podjetje Biofutura, d. o. o., s svojo bioplinarno in družba Lesonit, d. d., z lesno proizvodnjo. Dogovorili smo se tudi o podpisovanju Peticije za čimprej-

šnjo izgradnjo avtoceste Jelšane–Ilirska Bistrica–Postojna, ki jo bomo člani skupine NI, formirani v Civilno iniciativo za avtocesto MPMP Jelšane–Ilirska Bistrica–Postojna, naslovili na Občino Ilirska Bistrica. Zbiranje podpisov je konec meseca maja potekalo na dveh lokacijah v mestu, poteka pa tudi na spletnem naslovu <http://noveideje.ilbis.com>, ki označuje uradno stran skupine in na katerem lahko še vedno oddate svoj glas podpore. Skratka – vsi sklepi oziroma izvedene in načrtovane dejavnosti skupine NI sledijo cilju vsesplošnega razvoja in dviga kakovosti življenja v Občini Ilirska Bistrica.

Za konec **vabimo vse, tako fizične kot pravne osebe, k izkazanju solidarnosti s pomoči potrebnimi.** Vaše prispevke sprejemajo Skrinjice za dobre namene na omenjenih lokacijah, lahko pa prispevke nakažete na transakcijski račun Društva prijateljev mladine Ilirska Bistrica (št. računa: 10100-0029041892), odprt pri Banki Koper, s pripisom »Za Skrinjice za dobre namene«.

Konec meseca junija bomo, kot je bilo zgoraj omenjeno, v navezi z Društvom prijateljev mladine Ilirska Bistrica, na Upravo enoto Ilirska Bistrica vložili prošnjo za dodatne lokacije Skrinjic za dobre namene. Tako **pozivamo vse, ki bi želeli postati boter ali botra Skrinjici oziroma imate predlog o primerni lokaciji za njeno postavitev, da se povežete z nami.** Dosegljivi smo na facebooku ali na naši uradni spletni strani. GREMO NAPREJ! III Gorazd Brne, Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice

FILATELISTIČNA DELAVNICA V KNJIŽNICI

Na pobudo Filatelistične zveze Slovenije in Knjižnice Makse Samsa so sredi maja v prostorih knjižnice pripravili za četrtošolce osnovne šole Dragotin Kette zanimivo delavnico. Pod vodstvom glavnega tajnika zveze dr. Veselka Guština je štirideset šolarjev spoznavali poštne edicije, pisma, dopisnice in poštne usluge, da bi ob koncu tudi sami ilustrirali poštni ovitek, pravilno nalepili poštno znamko, napisali naslov prejemnika in dodali svoj naslov. S svojimi domiselnimi ilustracijami so se še posebej izkazali učenci Nina Pavlovič, Noemi Tomšič, Špela Ujčič in Jaka Blokar. Dobili so nagrado kakor tudi vsi, ki so sodelovali v filatelistični delavnici. Tako, dragi starši četrtošolcev, te dni lahko pričakujete obisk poštarjev s prav posebnim izvirnim pismom in pozdravi Vaših šolarjev – filatelistov. Morda bo to tudi prilika, da se na trnovski osnovni šoli znova oblikuje šolski krožek prijateljev in zbiralcev poštne znamke, ki je ima na tej šoli več kot dvajsetletno tradicijo. III Vojko Čeligoj

UTRINKI Z VELIKEGA BRDA

Spodnja Jačnova domačija v 90. letih

Kjer danes stoji na Velikem Brdu novo športno igrišče, je stala do pred dvema desetletjema razkošna kmečka enonadstropna hiša. Ob kamnitem obodu vhoda z dvokrilnimi vrati sta na desni strani stali kamnita klop in *štirna*, med njima pa je rasla skrivenčena brajda, ki je dajala v poletnih časih popoldansko hladno senco. Južni del dvorišča je zaokrožalo gospodarsko poslopje. Za hišo in gospodarskim poslopjem pa je bil zelenjavni vrt in vrt s hruškami ter češpljami. To je bila *Spodnja Jačnova* domačija s staro številko 40 in novo 37. Poznal sem tri rodove gospodarjev. Pred njimi pa je v hiši gospodaril moj praded Lovrenc Pugelj (1835–1920) s svojo ženo (mojo prababico) Heleno (1852–1931). Praded in prababice seveda nisem poznal, sem pa nekaj ustnih sporočil o njiju slišal od njune vnukinje Ivanke, ki živi na Reki, in od štiriinosemdesetletne Marije Ujčič, ki živi na Velikem Brdu 17.

Moja prababica Helena Pugelj, rojena Ujčič, se je rodila 24. 4. 1852 na Velikem Brdu, po domače *pri Goličnih*. Bila je izredno lepa; opisujejo jo kot visoko, elegantno, resno in potrpežljivo žensko. Poročila se je, ko je imela 23 let. Rodila je deset otrok, štiri dekleta in šest fantov. V družini se je veliko prepevalo, kar se je poznalo tudi pri potomcih, saj je med njimi kar nekaj odličnih

pevcev. Sinovi niso imeli sreče: štirje so umrli pred koncem prve svetovne vojne, dva pa sta se odselila v Ameriko. Še najtežje pa je družina občutila izgubo najstarejšega sina Jožefa (1880–1915), ki je nesrečno končal življenje na Soški fronti kot avstrijski vojak in doma pustil mlado ženo, štiri majhne otroke in ostarele starše. Kmetijo je po prvi svetovni vojni vodila snaha Tona. Od leta 1870 do 1910, to je v času zrelih let moje prababice, je bilo na Veli-

Helena Pugelj (1852–1931)

kem Brdu kar 320 do 383 prebivalcev (danes jih je kakih 70), kar pomeni, da je bilo letno rojenih tudi do 10 ali 15 otrok. Ženske so v tistih časih rojevale doma. Pri rojstvu otrok so na vaseh pomagale *vaške babice*. To so bile sposobne, razgledane, s prakso obogatene ženske. Moja prababica je rodila desetkrat, zato ni bilo čudno, da je pomagala tudi drugim. Deset sinov je rodila tudi njena hčerka Ivana Grlj – Lukačeva iz Studene Gore. Po pripovedovanju Marije Ujčič je tudi njej na svet pomagala prav moja prababica Helena. To naj bi ji povedala mama. Zanimivo je, da je babištvo moje prababice uspešno nadaljevala njena snaha Tona vse tja to konca druge svetovne vojne.

Naj omenim, da je potomstvo mojih prastaršev Helene in Lovrenca Pugelj izredno številčno. Od več kot trideset vnukov in vnukinj jih danes živi še deset. Vsi so osemdesetletniki. Dva živita v Ameriki, dva v Avstraliji, štirje na Hrvaškem in dva na Studeni Gori. Pravniki in prapravniki živijo po vsem svetu. Med njimi so tudi umetniki in znanstveniki z doktorati. Tudi Savo Pugelj, Ilirskobistričan s Prešernove ulice, znani operni pevec, je prapravnuk Helene in Lovrenca Pugelj z Velikega Brda. III

Marjan Stopar

Jožef Pugelj (1880–1915)

NOV ZVON V CERKVI SV. MIHAELA NA DOLNJEM ZEMONU

Zemonska cerkev bogatejša za nov zvon, ki ga je kupila Stana Vrh iz Dolnjega Zemona. Darovala je tudi za elektrifikacijo zvona. Zvon, posvečen Sv. Kancianu, so blagoslovili v nedeljo, 29. maja 2011, ko je na Zemonu potekala tradicionalna Marijanska procesija, ki je nastala v času grozot druge svetovne vojne. Zvonik pa bo moral še nekaj časa počakati na nov zvon, saj mora iz Nemčije priti še tolkalo.

Sicer pa je podružnična cerkev Sv. Mihaela v preteklosti že imela dva zvonova. To je razvidno tudi iz skupinske fotografije vaščanov pred cerkvijo, ki je nastala tik pred 2. sv. vojno. Kasneje pa naj bi enega od njiju odnesli Italijani za potrebe vojne. Zvon, ki naj bi bil še vedno nekje v Italiji, se ni nikoli vrnil in od takrat Zemoncem oznanja samo eden.

Cerkev Sv. Mihaela je bila zgrajena leta 1677 (najstarejša letnica na cerkvi), vanjo pa so prenesli tudi oltar in ostanke cerkvice Sv. Kanciana, prve zemonske cerkve, ki se je nahajala nekoliko izven vasi. Lansko leto so vaščani cerkev prenovili. Zamenjali so celotno ostrežje in obnovili elektrifikacijo v notranjosti. Zgradili so tudi zvonik v primorskem stilu na preslico s prostorom za dva zvana, starega in novega. III

ZA NOVE MOČI PRI DELU V KARITAS

V soboto 7. maja, smo se sodelavci Karitas, dekanije Ilirska Bistrica, posvetili duhovni obnovi z namenom, da bi oplemenitili svojo osebnost in dobili nove moči za delo v Karitas. Zbrali smo se v samostanu sester de Notre dame v Trnovem. Tokrat je bil naš predavatelj duhovnik Bogdan Vidmar, ki je tudi član tajništva Škofijske Karitas Koper. Pozorno smo prisluhnili njegovemu razmišljanju, kako uresničiti poslanstvo, ki nam ga Bog daje v tem času, na temo Usmiljenje rodi dobro.

Govorili smo o tem, kako nam le bogati odnosi z Bogom, ljudmi, naravo in s samim seboj dajejo polnost življenja. Le tako smo srečni na vseh področjih. Ker pa si sami postavljamo napačne kriterije sreče, nas doseganje le teh ne zadovoljuje, kar nas hitro privede do krize osebnega zadovoljstva. Ampak vsako krizo je mogoče razumeti kot priložnost, da načrtamo novo smer. Pri tem nam pomaga molitev. Ob njej začutimo prisotnost Boga, ki nam pomaga graditi ustrezna razmerja v družini. Gospod Bogdan nam je v molitev priporočil tudi domovino in nas v ta namen povabil k strogemu postu ob kruhu in vodi, na dan pred sv. Rešnjim telesom, 22. Junija.

K temu dejanju smo povabljeni vsi ljudje dobre volje verni in neverni, da s konkretnim dejanjem prispevamo k spremembam v naši domovini. Vsi smo si edini, da spremembe potrebujemo.

Sledil je še pogovor o življenju duhovnika Filipa Terčelja, ki si je v moči vere zavzeto prizadeval za krščansko vzgojo, socialno zavest in narodno kulturo. Vsak je dobil podobico z molitvijo za njegovo poveljanje.

Duhovno srečanje smo sklenili s sveto mašo, družabno pa s skupnim kosilom. Dobri medsebojni odnosi z ljudmi in z Bogom nam dajejo moči za konkretno karitativno delo, ki velikokrat zahteva od nas velike napore. Okrepljeni za nove izzive smo odhajali v vsakdanje življenje. III Jožica Zidar

Gasilska zveza Ilirska Bistrica z novim predsednikom

Gasilska zveza Ilirska Bistrica je 13.5.2011 na izrednem volilnem občnem zboru dobila novega predsednika **Tadeja Slavca**, doma iz Knežaka, ki je po gasilski izobrazbi višji gasilski častnik. V svojem kratkem nagovoru po izvolitvi je napovedal nove, sveže smernice razvoja gasilstva v občini Ilirska Bistrica.

Na občnem zboru so med drugim obravnavali tudi poročilo o delovanju zveze v preteklem letu, prisotne pa so nagovorili gostje iz Obalno-kraške regije, sosednjih gasilskih zvez in sosednjih društev iz Hrvaške. III

V LOGICI JE MOČ

Samostojnosti se učimo na različne načine. Sedi na temeljih, ki smo jih gradili od dneva svojega spočetja dalje. Kompetenten posameznik je edini, ki je sposoben samostojnosti kot take.

Kompetentnost pa je stanje, ki zahteva odgovornost, budnost, pozornost, samoodločanje in srce bojovníka. Je stanje uravnovešenosti med duhovnim in materialnim.

Sama sem svoje temelje temeljito prereševala, pustila tiste, ki mi ponujajo oporo pri kreativnem izražanju, in osvetlila tiste, ki to niso, tako da so zbledeli.

V meni se je pojavil prostor in odločila sem se, da uporabim svoj naravni talent logičnega sklepanja ter prepoznavanja komunikacije.

Izkušnje vsakodnevnih odnosov s prijatelji, družino in naključnimi posamezniki so izostrili mojo sposobnost hitrega ugotavljanja žariščnih točk. Te točke so kazalci, kje v času in prostoru se posameznik nahaja.

Moja želja je, da logico in njeno uporabo predstavim zgoščeno in razumljivo vsem. Odločila sem se, da to naredim v obliki vprašanj in odgovorov, ki bodo metodo logice prikazale v *akciji*. Konkretna vprašanja, ki iščejo konkretne odgovore.

Logica je komunikacijsko orodje, zasnovano, oblikovano in namenjeno izboljšanju komunikacije v odnosih. Logica je preprosto in logično orodje. Zmore jo vsak in namenjena je vsakomur. Brez razlike.

Kaj lahko pričakujete od obiska pri meni? Razsvetljenje? Ozdravitev? Večno srečo?

NE. Za to boste morali potrkati na katera druga vrata. Ne ponujam vam terapije ali duhovnega vodstva. Tudi ne pravim, da je moj pristop kakorkoli boljši od kateregakoli drugega, pričakujete pa lahko, da vam bo logica omogočila nadzor nad

vašim življenjem. Ponujam vam metodo. Uporabno metodo, s katero si lahko, čisto preprosto, izboljšate kakovost življenja. Metoda logice je sestavljena iz niza konkretnih vprašanj. To niso vedno ista vprašanja, ker le-ta spontano vzniknejo v pogovoru in so odvisna od posameznikovega dožemanja sebe in sveta. Z uporabo logice se vprašanja nizajo k vedno bolj odkritim odgovorom in priznanjem. Skozi ta proces se človek začne zavedati, da je odgovornost za stanje, v katerem je, izključno njegova lastna. Uporaba logice vas bo usmerjala h konkretni komunikaciji, saj je zgrešena komunikacija eden glavnih razlogov za zaspano doživljanje sveta. V skladu z logico se naučimo povedati točno to, kar mislimo, in znati molčati, ko je potrebno. Za začetek pa vsaj NE govoriti tistega, česar NE mislimo.

Več na www.logica.si. III Mirjana

FESTIVAL BISTR'ŠKIH BENDOV 2011

SPOROČILO ZA JAVNOST

Mladinski klub Nade Žagar iz Ilirske Bistrice v sodelovanju s Klubom študentov Ilirska Bistrica prireja dvodnevni **Festival bistr'skih bendov 2011**.

Na letošnjem, zdaj že tradicionalnem, četrtem zapored *Festivalu bistr'skih bendov* bodo plodove svojega ustvarjanja predstavile glasbene skupine z območja občine Ilirska Bistrica.

Glasbena prireditev, ki bo letos tudi športno in družabno obarvana, se bo odvijala po sledečem razporedu in sicer:

PETEK, 24.06.2011

- 16.30 – turnir v malem nogometu
- 20.00 – pričetek festivala

SOBOTA, 25.06.2011

- 16.30 – turnir v košarki
- 18.00 – turnir v briškuli v baru ORANŽ
- 20.00 – pričetek festivala

Na razpis vabimo vse glasbene skupine na območju občine Ilirska Bistrica, ki bi se želele predstaviti na Festivalu bistr'skih bendov 2011.

Prijavo, ki vsebuje ime glasbene skupine, kratek opis skupine in zvrst glasbe ki jo izvaja, ter ime, priimek in telefonsko številko kontaktne osebe je mogoče oddati **do 12. junija 2011**, na e-naslov: festbb@gmail.com

Prav tako pa pozivamo da se za turnirje v briškuli, malem nogometu in košarki ekipe najkasneje do **23. junija** prijavijo na e-mail sashastefancic@gmail.com. Za podrobnejše informacije o turnirjih lahko pokličete tudi na telefonsko številko **041-579-170(KŠIB)**

Člani *Mladinskega kluba Nade Žagar* iz Ilirske Bistrice, Klub študentov Ilirska Bistrica in soorganizatorji *Festivala bistr'skih bendov* vse vljudno vabimo, da se udeležite *Festivala bistr'skih bendov 2011*.

V primeru dežja športno dogajanje odpade, nastop glasbenih skupin pa se prestavi v prostore *Mladinskega kluba Nade Žagar*. Za podrobnejše informacije o samem festivalu pokličite na GSM številki: 041-749-369 (Nec Mršnik) in 031-483-823 (Sandi Čekada) ali pišite na e-naslov: festbb@gmail.com

**ŠE ENKRAT VSE VLJUDNO VABIMO NA
FESTIVAL BISTR'ŠKIH BENDOV 2011**

TIPKE NA KLAVIRJU

Z leve: tekstopisec Bernard Miklavc, Tine Lesjak, avtor melodije in aranžmaja skladbe »Tipke na klavirju«, in Matjaž Vrh, avtor teksta

Spominjam se, kako sem nekoč davno, še v rosi mladosti, cele popoldneve preživel v garaži na babičini kmetiji in si na avtoradiu vrtel takrat še stare kasete, da so mi pristne slovenske viže božale dušo in ušesa. Med vsemi tistimi zaprašenimi nosilkami zvoka se je takrat večkrat v mojih rokah znašla tudi kaseta ansambla Bratov iz Oplotnice. Njihove Stričke in ostale lepe pesmi sem slišal nešteto krat, niti v sanjah pa si nisem predstavljal, da bom kdaj v prihodnosti sodeloval s katerim izmed teh odličnih muzikantov ...

Malo v šali in malo zares se lahko reče, da na vsakega literarnega ustvarjalca in njegovo pisanje usodno vpliva običajno troje reči: opojne substance, neuslišana ljubezen in slab dan.

Predvsem slednje je bilo nekega turobnega večera lanske jeseni krivo, da sem utrujen po delu sedel za pisalno mizo in v desetih minutah napisal besedilo »Tipke na klavirju«, ki je že kmalu *padlo v oči* gospodu Tinetu Lesjaku. Ker Bratje iz Oplotnice ne delujejo več aktivno, je tale lep valček uglasbil

za ansambel Vrt, v katerem sedaj prepeva in muzicira tudi njegov sin Tini.

Vsi štirje člani so odlični glasbeniki, ki so v Športni dvorani Milenij v Oplotnici s koncertom na pustni petek obeležili 10. obletnico delovanja in izid 3. plošče z naslovom »Dobri stari godec«. V goste so povabili ansambel Naveza, Modrijane, Pogum, Spev in ansambel Akordi. Ob tej priložnosti so tudi člani ansambla Bratje iz Oplotnice ponovno stopili skupaj in ubrano zapeli nekaj viž ob koncu koncerta. Druženje se je nadaljevalo še pozno v noč ob dobri kapljici in prepornih mizah, ubrane viže pa so odmevale skoraj do jutra čez srebrne pohorske hribe. **III M. Vrh**

TIPKE NA KLAVIRJU

(T. Lesjak/M. Vrh/T. Lesjak)

*Ni človeka na tem svetu, ki nikdar ne jokal bi,
kot ni meseca v letu, da le sonce ga zlati,
tja med žarke dežne kaplje veter z juga pripodi,
a večer v kristalni zarji nam potem spet zažari.*

*V teku let nam vse mineva, gube riše vedno čas,
ko veselo se prepeva smeh prav vsem gre na obraz,
a že kmalu kdo odide na poljane večnih sanj,
solza spet v oko zaide, lep spomin ostane nanj.*

*Dnevi so vsi kot tipke na klavirju,
malo kdaj le po belih se igra.
Leta so kakor črke na papirju,
tam je vse, kar izreči se ne da.*

*Za jesenjo zima pride, rože mraz ledene da,
se v tišino svet ovije, ko nanese spet snega,
a nekoč pomlad zelena nam naravo prebudi
in ta svet, prepoln življenja, se prijazen, lep spet zdi...*

DOBROPOLJE V ZNAMENJU FLORJANOVEGA

krajšo igrico o Metulju, člani KETŠD Alojzij Mihelčič iz sosednjih Harij in ansambel Nostalgija, ki je zaigral nekaj poskočnih. Slavju je nekoliko ponagajalo vreme, a brez odličnega divjačinskega golaža ter domačega peciva in sladic tudi tokrat ni šlo. **III Petar Nikolič**

Vaška cerkev v Dobropolju pri Ilirski Bistrici, ki datira v leto 1890, si je nedavno tega nadela nova oblačila. Zaključek del je sovpadal s praznikom sv. Florjana, zavetnika gasilcev, kar pa ni naključje, saj je cerkev posvečena prav temu priljubljenemu zavetniku.

Nedeljsko slavlje se je po stari tradiciji začelo z mašo, ki jo je daroval ilirskobistriški župnik Gabrijel Vidrih, za posebno vzdušje pa je poskrbel otroški cerkveni pevski zbor Zvonček, ki je ob spremljavi zborovodkinje Anje Janežič prepeval med mašo.

Po končani mašni daritvi je župnik blagoslovil gasilska vozila domačih gasilskih društev iz ilirskobistriške občine in društev iz sosednje Hrvaške, ki že tradicionalno prihajajo v Dobropolje. Tokrat so se slavlja udeležili hrvaški gasilci iz Šapjan, Matulj in Klane.

Blagoslovu je sledil kulturni program, ki so ga sooblikovale članice že prej omenjenega otroškega pevskega zbora Zvonček s

Pozdravljeni dragi prijatelji in prijateljice v zbiranju zamaškov!

Sporočamo, da se je na željo Miinih staršev v aprilu akcija zbiranja zamaškov zaključila. Organizator akcije Zbirajmo zamaške za Mio - skupina Hrastnik ter Zidani most z velikim veseljem sporoča, da smo zbrali skoraj 100 ton zamaškov.

Skupaj zmoremo več in to se pri zbiranju zamaškov še kako pozna. Vsakokrat, ko en zamašek priložiš na kupček, narediš veliko za sočloveka, še več pa za našo zemljo, ki se že skoraj utaplja v vseh mogočih smeteh in odpadkih. Naj zbiranje zamaškov ostane naš način življenja tudi po končani akciji zbiranja zamaškov za Mio.

Zbirna mesta po Sloveniji se že preusmerjajo na druge akcije, ki že tečejo ali pa so se komaj pričele, tako da se bomo tudi v našem mestu pridružili eni izmed njih. Najverjetneje se bomo pridružili skupinam za zbiranje zamaškov za 6-letnega Gala iz Maribora. Galovi starši nujno potrebujejo večji avto za lažje prevažanje svojega sina. Vse o Galu ter akciji lahko izveste na: <http://www.facebook.com/zamaski.za.gala> ali na gal.zamaski@gmail.com. **Krajevna skupnost Ilirska Bistrica**

BISTRIŠKI INVALIDI PO GORENJSKI

Sončni majski dnevi so zvalili člane ilirskobistriškega društva invalidov na izlet po Gorenjski. Tokrat nas je pritegnila gorenjska prestolnica in njena okolica. Z vodenim ogledom Kranja smo si ogledali najpomembnejše kulturnozgodovinske spomenike v starem mestnem jedru. Nato nas je pot vodila na Brdo. Že sprehod po parku je zaradi bogatega rastlinskega in živalskega sveta posebno doživetje. Brdo pa je danes eden izmed najdragocenejših protokolarnih objektov pri nas, kjer se dopolnjujeta zgodovinsko izročilo in današnji čas (na sliki). Kosilo smo si privoščili v Predddvoru pod mogočnimi kamniškimi planinami ob umetnem jezeru Črnava. Pritegnila nas je tudi graščina Hrib, katere prvotna zunanost je komaj vidna, notranost pa je preurejena v gostinski in hotelski objekt. Pot nas je nadalje vodila v Adergas, ki leži v podgorskem kotliču pod Štefanjo goro. Tu smo si ogledali cerkev Marijinega oznanjenja, ki je eden najlepših baročnih spomenikov v Sloveniji. Dan pa smo zaokrožili še s postankom na letališču na Brniku.

V maju pa ni bil samo društveni izlet, ampak so se odvijale tudi druge številne aktivnosti. Naši športniki so se pomerili v streljanju in športnem ribolovu na območnih tekmovanjih, balinarji pa so se udeležili prijateljskega balinarskega srečanja z ostalimi invalidskimi društvi v Kopru. Območno tekmovanje balinarjev za uvrstitev na državno prvenstvo v tej športni disciplini bo tudi potekalo proti koncu meseca v Pivki. Strelec in ribič sta se uvrstila tudi na državno prvenstvo v organizaciji Zveze za šport invalidov Slovenije. Strelec, Mahne Slavko, je društvu priigral kar dve medalji, in sicer zlato in

srebrno v dveh disciplinah. Ribič, Zejnu-lovič Borislav, pa se bo udeležil državnega prvenstva invalidov Slovenije v športnem ribolovu konec meseca.

V tem spomladanskem času je bila tudi izpeljana delavnica ročnih spretnosti –

izdelava nakita, ki jo je uspešno vodila naša članica Mira Šenkinc.

Tudi na naše nemočne invalide nismo pozabili. Z obiskom in spodbudno besedo so jim naši članici polepšali dan.

V juniju že vabimo na društveni izlet po Posočju. Že tradicionalno pa naši balinarji organizirajo v tem mesecu meddruštveno srečanje v balinanju v počastitev občinskega praznika in dneva državnosti, kjer bo sodelovalo preko 20 moških in ženskih ekip iz prijateljskih invalidskih društev.

Pa še to... S prvim majem ob ponedeljkih v popoldanskem času lahko naši člani in članice rekreativno balinajo na balinišču Balinarskega kluba Ilirska Bistrica. Rekreativno telovadbo pa končujemo konec maja in jo bomo nadaljevali v septembru.

Za zaključek pa še nekaj spodbudnih besed: »Pozabil bom na dogajanje prejšnjega dne, najsi bo dobro ali slabo. Pozdravil bom jutranje sonce z zaupanjem, da bo to najboljši dan v mojem življenju.« (Og Mandino). **III Jožica Žibert**

PD SNEŽNIK NA GORJANCIH

Sobota 14.5. je bil dan, ko se nas je skupina 10 planincev iz PD Snežnik odpravila osvojiti najvišji vrh Gorjancev. Naš cilj je bil 1178 metrov visoki Trdinov vrh. Izhodišče pohoda je bila 18 kilometrov od Novega Mesta oddaljena vas Gabrje. Pot nas je do vrha vodila mimo planinskega doma na Gospodični. Po opravljenih 778 metrih nadmorske višine smo stopili na najvišjo točko Gorjancev. Na vrhu nas je ujela ploha, tako da smo sestop, mimo Miklavža do Gospodične, opravili v dežnih razmerah, kar pa pravih planincev ne moti. Na Gospodični smo se osvežili ob pomlajevalnem studencu, nato pa sestopili v dolino.

Izlet, ki je minil v dobrem vzdušju, je le eden izmed mnogih, ki jih za odrasle člane letos organizira PD Snežnik. Več informacij o izletih PD Snežnik najdete na internetni strani: <http://pdsneznik.si>. **III Andrej Barovič**

STARE SLIKE PRIPOVEDUJEJO ...

Tokrat o stari Ljudski šoli

O častitljivi šolski tradiciji na Bistriškem je zbrano razmeroma dosti podatkov, čeprav bi za skoraj dvestoletno neprekinjeno delovanje šole pričakovali še bogatejšo bero zapisov. Prva drobna knjižica je bila izdana šele ob stoletnici ljudske šole v Trnovem na Notranjskem leta 1914, za naslednjo je bilo treba počakati polnih osemdeset let, ko je upokojeni ravnatelj Dimitrij Grlj leta 1994 pripravil brošuro z naslovom »180 let osnovnega šolstva v Ilirski Bistrici«. Predstavil je vse pomembne dogodke v zvezi s šolo v Trnovem oz. Ilirski Bistrici in popisal vse učno in drugo šolsko osebo od leta 1945. Omenimo še najnovejši zajeten zbornik »V krogu«, izdan v letu 2003 urednika Branka Zidariča, posvečen 40-letnici nove stavbe šole ter poimenovanja šole po pesniku Dragotinu Ketteju. O šolskem delu v spominih delavcev šole pa so spregovorili učitelji in učenci te šole.

Kmalu bo bistriško šolstvo slavilo polnih 200 let neprekinjenega dela in gotovo bomo tedaj izvedeli še marsikaj zanimivega o začetkih šolstva pri nas. Morda se bodo našle tudi še kakšne stare šolske fotografije, ki jih bistriška šola nima in jih pogreša. Žal nimamo niti ene stare fotografije šolske stavbe, slikane s sprednje strani. Najstarejša dosegljiva šolska fotografija sega komaj v čas italijanske zasedbe v leto 1922.

Da so bili začetki skromni, si lahko le mislimo – kako se je bilo učencem učiti in učiteljem poučevati v neustreznih pogojih, v utesnjeni zasebni hiši (danes Jurčičeva 4, pri Matajzelnovih). Pouk je bil v nemškem jeziku, ki ga večina ni razumela. Nerazumljive besede so neusmiljeno ponavljali, dokler si jih niso zapomnili. Učitelji so otrokom včasih pomagali z oblikovanjem smiselnih povezav, da bi si lažje zapomnili nemške besede, kot npr: »Miza Tisch, riba Fisch!« ali »Kommen sie bliže, sitzen sie niže!«. Po marčni revoluciji je vendarle slovenski jezik našel pot v ljudske šole, žal pa le za kratek čas. Bachov absolutizem je komaj pridobljene pravice preklinal in nemščina je spet zagospodovala v naših šolah. Za ponovno uvedbo slovenščine v trnovsko šolo in širše je bil zelo zaslužen učitelj **Leopold**

Stavba Ljudske šole na razglednici Trnovega iz leta 1903, detajl. Desno od nje Matajzelnova hiša, v kateri je bila (v zasebni hiši) prva šola v Trnovem (Iz zbirke Vesne Lamut Tomc).

Pevski zbor trnovske ljudske šole iz začetka šestdesetih let, verjetno v šolskem letu 1952/53, izza deške šole v Trnovem. V sredi ravnatelj in pevovodja Slavko Mrovlje. Desno zadaj njegova soproga in učiteljica Lidvina Mrovlje (Arhiv V. Č.).

Belar, ki je v Trnovem šolo vodil med leti 1849 in 1854. Kmalu za njim leta 1858 je šolo prevzel komaj 18-letni, vendar zelo zaslužni nadučitelj **Fran Gerbič**. Bil je pobudnik gradnje nove šolske stavbe, ki je bila do leta 1866 tudi sezidana v času njegovega vodenja šole. Kasneje je bila šola povečana in je postala petrazrednica.

Nad vhodom v šolo se je belila marmornata plošča z napisom »VERI IN OMIKI«. Kronist tega časa je zapisal, da je to najlepši del šolske stavbe (?). Ploščo so Italijani s krampom razbili kmalu po svojem prihodu. Po letu 1892 je samostanska šola prevzela vse deklice in postala za pol stoletja »dekliška šola«, stavba ljudske šole pa »deška ali moška

šola«. Po italijanski zasedbi so v somostanko šolo vključili tudi dečke, zato je med letoma 1927 in 1935 v stavbi ljudske šole lahko deloval otroški vrtec »**Asilo Italia Redenta!**«, dokler se ni preselil v novo zgrajeno stavbo v današnji Župančičevi ulici.

Po drugi vojni je šola postala spet enotna in razredi mešani. Kmalu pa je bil samostanskim šolskim sestram pouk na silo odvzet. Šola je postala ločena od cerkve. S šolskimi reformami je v stavbi stare ljudske šole ostala štiriletna osnovna šola, v samostanskih učilnicah pa nižja gimnazija, naprej tri-, nato štiriletna. V stari ljudski šoli je vrsto let ravnateljaval **Slavko Mrovlje**, ki je s soprogo učiteljico stanoval v šoli. Tudi zaradi vojne so bili razredi prepolni, šola ni imela nobenih spremljajočih prostorov, učiteljev je primanjkovalo. Šolanje bilo skromno, vendar dovolj avtoritativno. Na šoli ni bilo prostora za kakšne koli obšolske dejavnosti. Spomim se, da smo na šoli imeli le pevski zbor, ki ga je vrsto let vodil ravnatelj šole.

In kako so izgledale pevske vaje? Ker so bile vse učilnice vedno zasedene, smo imeli pevske vaje kar na stopnišču med pritličjem in prvim nadstropjem, polovica pevcev se je gnetla na zgornjem delu stopnic, druga pa na spodnjem. Pevovodja je stal na podestu pred strniščem in imel pregled nad (skoraj) vsemi mladimi pevci. Prepevali smo mnogo ljudskih pesmi, pa tudi partizanskih in prevedenih ruskih pesmi. Posebno nam je bila všeč pesem »*Veseli veter*«,

Častitljiva stara ljudska šola v Trnovem ima danes urejeno notranjost in pročelje, ostalo še čaka. Sedaj streho nudi mnogim društvom in organizacijam (Foto V. Č.).

razživel se je tudi dirigent in pesem je postala nekakšna himna naše mladosti. Nekoč se je močno zataknilo pri prepevanju pesmi: »... *Mi gremo gremo, s puško na rami v napad za svobodo za kruh!*« Nagajivi sošolec je vse preglasil s svojim vložkom na samem koncu pesmi in dodal »za fermentov kruh«. Čeprav je bila to *sveta resnica*, kot smo tedaj znali reči, je bilo za dirigenta le preveč. Sošolec je bil kaznovan, mi pa tudi, ker smo se pri tem zasmejali.

S šolsko reformo smo leta 1958 dobili enotno osemletno šolo. Za nov čas je že bila več kot nujna potreba po novi šolski stavbi. Gradnjo nove sodobne šole so finančno podprli tudi občani s samoprispevkom. S pričetkom šolske-

ga leta 1963/1964 se je skoraj 1100 učencev preselilo v novo stavbo, v nove učilnice, v šolske kabinete, v pravo telovadnico ... Novo šolsko stavbo je svečano odprla bistriška poslanka **Mija Valenčič**. Bilo je enkratno doživetje za vse. Prvi ravnatelj Osnovne šole Dragotina Ketteja je postal **Franc Rakatelj**, ki je bil ravnatelj od leta 1958 in tudi sicer skrbno vodil in nadziral gradnjo šolske stavbe. Čez leto dni ga je zamenjal **Franc Munih**.

Izpraznjeno stavbo nekdanje ljudske šole je kmalu zasedla Delavska univerza (Ljudska univerza), nato Glasbena šola, danes pa, po temeljiti preureditvi, v njej domujejo nekatera domača društva in politične organizacije. **III Vojko Čeligoj**

Odmev na Odmeve

Naša bralka **Vesna Lamut Tomc** iz Ljubljane, sicer vrla Bistrščanka, se je odzvala na članek v rubriki **Stare slike** ... o gasilnem domu. V svoji zbirki bistrških razglednic ima tudi razglednico z dogodka, o katerem je govora v prispevku. Zgodil se je v letu 1923; pomenljiva je skupina fantov v fašističnih unifor-

mah in nekaj neprepoznavnih visokih odličnikov. Izza tribune pa se lepo vidi napis na stavbi – **Občinski urad** (ne Krajevni urad) in **Gasilni dom**. Morda izvemo tudi še kaj o dogodku samem. Vabljeni! (V. Č.)

SUMA - UMETNO KOVAŠTVO
 Že več kot 15 let izdelujemo vse vrste kovanih izdelkov

OIC Trnovo
 Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
**Po naročilih skonstruiramo, izdelamo,
 protikorozijsko zaščitimo in montiramo:**
 balkonske, stopniščne in vrtno ograje, drsna in krilna vrata z daljinskim upravljanjem...

telefon: +386 (5) 7110 244 (vsak delavnik med 7h in 15h)
fax: +386 (5) 7110 243, e-mail: info@umetnokovastvo.com
www.umetnokovastvo.com

DRUŠTVO »VEZI« NA KOZLEKU

Društvo »VEZI« svojim članom poleg prostočasnih, kreativnih, izobraževalnih, razvedrilnih in kulturnih dejavnosti omogoča in organizira razne športnorekreativne dejavnosti. Program »Na krilih športa« je namenjen aktivnemu preživljanju prostega časa in vzdrževanju psiho-fizične kondicije. Telesne aktivnosti poleg splošnega dobrega počutja nudijo ljudem tudi priložnost za sklepanje novih prijateljstev, vzdrževanje socialne mreže in interakcijo z ljudmi vseh starosti, poleg tega pa zmanjša občutke osamljenosti in družbene izključenosti. Pri vključevanju in izbiri dejavnosti se upoštevajo uporabniške telesne in psihične sposobnosti, njihove želje in starost. Na željo uporabnikov smo v sredo, 11. 5. 2011, organizirali

pohod na Kozlek za člane vseh stanovanjskih skupin in dnevnih centrov Društva »VEZI«. Zbrali smo se pred dnevnim centrom v Ilirski Bistrici in se z avtomobili zapeljali pod sam vrh Kozleka. Vsem 24-im udeležencem je na vrh uspelo priti v pol ure.

V koči sta nas pričakala člana Planinske skupine Podgora, ki sta nas postregla s toplim čajem. Povedala sta nam nekaj o samem Kozleku, razglednih točkah in o graditvi koče.

Kozlek je najvišji vrh južnega roba visoke Snežniške planote, njegovo pobočje pa strmo pada v Podgoro, zgornjo dolino reke Reke.

S Kozleka je prelep razgled. Pod njim leži Podgora med Ilirsko Bistrico in Zabičami, nad njo se dviga hribovje z dolenskimi in novokrajskimi vrhi, zadaj pa so vrhovi v Čičariji z Učko. Proti jugovzhodu se blešči Kvarnerski zaliv z otokoma Cres in Krk, levo od zaliva pa opazimo vrhove v Gorskem Kotarju. Na zahodu se nad reško dolino širijo hriboviti Brkini, zadaj pa je dolg hrbet Slavniškega pogorja s Slavnikom v sredini. Proti severozahodu se vleče dolg rob Snežniške planote s Srednjim in Golim vrhom ter Gabrovcem v ospredju, v tej smeri pa vidimo še Vremščico, Nanos in Čaven. Z vrha nad kočo vidimo tudi Triglav.

Po malici in skupnem fotografiranju smo se še malo družili, kmalu pa tudi odšli proti dnevnemu centru, saj smo bili rahlo utrujeni. Večinoma smo bili enotni, da pohod drugo leto ponovimo.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo Planinski skupini Podgora za prijaznost in gostoljubnost. **III Barbara Uljan**

»RADIO PLAMEN« V ILIRSKI BISTRICI

Dom starejših občanov, župnijska Karitas in Šolske sestre de Notre Dame smo stopili skupaj in povabili med nas Radio Ognjišče, ki se je našemu vabilu z veseljem odzval. Desetega maja zvečer se je dvorana v Domu dodobra napolnila, ko so sodelavci Radia Ognjišče z glavnim urednikom Francijem Trstenjakom stopili na oder s svojo komedijo »Radio Plamen«. Gledališka predstava »Radio Plamen« nima nič skupnega z radiom Ognjišče, so povedali na začetku, razen besede radio, pa vendar so jo ustvarili in izvajali odlični ustvarjalci radia. Čudovito jih je bilo enkrat videti v živo, saj jih drugače lahko spremljamo le po radijskih valovih. Do solz smo se lahko nasmejali zanimivim situacijam, posebnim gostom, besednim igram, nenavadnim čestitkam in oglasom ter drugim radijskim »kiksom«, ki so se prigodile na Radiu Plamen. Nič, kar se dogaja v komediji »Radio Plamen«, se ne zgodi na Radiu Ognjišče, so nam radijci na koncu zagotovili, poslušalci in gledalci pa smo le lahko v njihovi komediji za-

čutili, kako pomembne so jim vrednote: odgovornost, veselje, slovenska beseda in pesem, sodelovanje, pomoč, dobrota, povezanost itd., na katerih gradijo in

ustvarjajo katoliški radio. Hvala, Radio Ognjišče, za čudovit večer. Zagotavljamo vam: »Z vami smo, tudi takrat, ko vas ni.« **III s. Marjetka Jeralič**

USPEŠNA DOBRODELNA AKCIJA

Na velikonočno soboto, 23. 4. 2011, sta Leo in Lions klub Postojna skupaj z regijskim stičiščem nevladnih organizacij Notranjsko-kraške regije BOREO organizirala zbiranje hrane in življenjskih potrebščin za socialno ogrožene družine. Že dveletno postojnsko akcijo sta kluba tokrat izpeljala na štirih lokacijah hkrati: v Postojni, Pivki, Ilirski Bistrici in Cerknici. Letošnje povečanje števila lokacij je bilo nekoliko tvegano v primerjavi z lansko akcijo na eni sami lokaciji, vendar se je poskus dobro izšel. V Mercatorju v Postojni smo zbrali 5 polnih nakupovalnih vozičkov hrane in potrebščin, v Mercatorju v Pivki 4, v Tušu v Ilirski Bistrici 2 in v Mercatorju v Cerknici 6, skupaj torej 17 vozičkov. Glede na okoliščine smo z izkupičkom kar zadovoljni. Predlani smo sicer samo v Postojni zbrali ravno toliko ali še več, vendar bomo z akcijo vztrajali še naprej, mogoče bomo le dodali več lokacij in vključili več prostovoljcev. Letos je v akciji sodelovalo več kot 30 ljudi iz štirih občin.

Tudi tokrat smo, kot obe leti prej, sodelovali z Rdečim križem in Karitasom, letos pa so nam priskočili na pomoč še dijaki Srednje gozdarske in lesar-

ske šole Postojna. Hvala vsem prostovoljcem in vsem, ki ste prispevali! III **Vanja Mahnič Markovčič, LEO klub Postojna**

TORTA ZA TORA

Če naj bodo psi srečni, potrebujejo dobro delo, dobro hrano in trepljaj po glavi. Treba je tudi upoštevati, da ima vsaka pasma svojo raven energije in vedenjske značilnosti, vsak kuža pa svoj značaj.

Pes Tor – pasme samojed (rus. samojedskaja sabaka) z vso ljubeznivostjo, lepoto in pasjo vdanostjo razveseljuje vse v družini in nam polepša vsakdan. Veseli se drobnih radosti in prav tako se je razveselil skutine torte, ki sem jo

spekla za njegov peti rojstni dan. Rad ima vso hrano, obožuje ribe in slaščice. Naj omenim, da so samojedi zelo stara pasma iz Sibirije. Ime so dobili po nomadskem ljudstvu Samojedov oz. Nenetov, s katerimi živijo še danes. Samojedi so bili prvo živo bitje, ki je stopilo na južni pol, uporabljali so jih v vpregah pri raziskovanju Arktike in Antarktike. Čeprav izvirajo iz severnih krajev, nimajo težav s toplim podnebjem. Bel kožuh jih varuje pred mrazom tako dobro kot pred sončno pripeko. Je čist pes brez vonja.

Tor je najbolj srečen, če nas lahko opazuje, npr. pri kuhanju, branju ali na vrtu. Rad ima igre, npr. skrivanje piškota. Je pes, ki veliko razmišlja in ne deluje nagonsko. Rajši si vzame čas za razmislek. Potrebuje veliko gibanja, zelo dobro si zapomni, kako ravnamo z njim in se ob konstantni uporabi sile samo še bolj upre. Tora imamo radi vsi v družini, prijatelji mu prinašajo pasje igrače, do njih je prijazen, mil, ljubeč in vedno se smeji. Od tod tudi oznaka »smejoči se pes«. Pasma se stoletja dolgo ni spremenila, samojed je gensko ena najbolj čistih pasem na svetu in ni sorodna nobeni drugi pasmi, poleg tega pa vanj nikoli niso vkrižali volka.

Tor domače pozdravi s posebnim glasom, ki ga pri drugih psih ne slišimo: »Arroooooou!« Samoto zelo težko prenaša. Razume se z mačkami in pujso Pegi. Skratka, to so psi, ki nas naučijo, da se je življenja potrebno veseliti in ga zajeti s polno žlico. III **Marina Grilj**

POZIV LASTNIKOM PSOV

Lastnike psov naprošamo, da v času košnje svojih živali ne sprehajajo po travnatih površinah, ki so namenjene za košnjo, in jih obenem opozarjamo, da naj za seboj počistijo pasje iztrebke.

Občina Ilirska Bistrica

KONCERT OB 15-LETNICI DELOVANJA PIHALNEGA ORKESTRA

Pihalni orkester Ilirska Bistrica je na slavnostnem koncertu 14. maja v Domu na Vidmu obeležil 15-letnico delovanja.

Čeprav ima godba na pihala na Bistriškem stoletno tradicijo, je bila ta sredi 60. let prejšnjega stoletja prekinjena. Obudil jo je zagnani dirigent in ustanovitelj orkestra **Josip Grgasovič**, ki je jeseni leta 1996 pod svoje okrilje zbral mlade godbenike iz bistriške glasbene šole.

Na koncertu so se člani orkestra prvič predstavili v novih uniformah, za katere so zadnje leto zbirali sredstva. Predsednik društva pihalni orkester **Janez Kirn** se je v svo-

jem pozdravnem nagovoru spomnil tudi preminulega **Lada Milostnika**, ki je bil njihov največji donator, orkester pa je v njegov spomin odigral tudi eno skladbo. Pihalni orkester je pod vodstvom dirigenta Grgasoviča pripravil bogat koncertni program, s katerim so navdušili občinstvo, kot solisti pa so očarali tudi pozavnist **Simon Tomažič**, alt saksofonist **Jaša Montani**, trobentač **Tomaž Primc** in tenor saksofonist **Jani Poklar**. V 15 letih se je v orkestru zvrstilo že veliko mladih godbenikov, od samega začetka pa vztrajajo le trije: **Martin Logar**, **Metka Mikuletič** in **Simon Tomažič**.

Ob jubileju so zaslužnim članom orkestra podelili bronaste in srebrne Gallusove značke in priznanja Bojana Adamiča. Članom je čestital tudi predsednik Zveze slovenskih godb **Tone Urbas**, ki je podelil tudi srebrno medaljo za dolgoletno delo na organizacijskem področju **Laszlu Balazsu**, ravnatelju glasbene šole Ilirska Bistrica, ki že vrsto let vzgaja nove mlade godbenike. Društvo pihalni orkester pa je dirigentu **Josipu Grgasoviču**, ki je po besedah Janeza Kirna »alfa in omega orkestra«, podelilo naziv častnega člana orkestra za njegovo dolgoletno strokovno delo v orkestru. III

LETNI KONCERT ŽENSKEGA PEVSKEGA ZBORA PREM

Začetki delovanja ŽePZ Prem segajo v leto 1998, ko je zbor deloval še kot sekcija KTŠD Prem. Od leta 2007 dalje pa zbor deluje kot samostojno kulturno društvo. Vajeti zbora, ki ga je sprva vodila zborovodkinja Irena Rep, je pred tremi leti prevzel zborovodja Vilko Majerič, na kar smo pevke še posebej ponosne, kajti krotiti nekaj manj kot dvajset žensk ni vedno prav enostavno. Zbor nastopa na različnih prireditvah doma in v tujini, vsako leto se udeležimo občinske revije pevskih zborov in skupin, revije Primorska poje, božičnih koncertov, imamo pa tudi samostojne koncerte. Zadnji se je zgodil letošnjega 15. maja v večnamenskem prostoru Doma starejših občanov v Ilirski Bistrici. Koncert, ki je bil razdeljen v tri sklope, je obsegal domovinske in renesančne pesmi, priredbe ljudskih pesmi različnih slovenskih pokrajin in zimzelene slovenske popevke prirejene za zborovsko izvedbo. Koncert so popestrili še gostje iz sosednje Hrvaške, klapa Mirakul, ki deluje

v okviru kulturnega društva Leprinac iz Veprinca in petošolka, violinistka Saša Zafred s sosednjega Pivškega. Kljub mrzlemu in deževnemu vremenu so obiskovalci napolnili dvorano do za-

dnjega kotička in izvedene pesmi nagradili z dolgimi aplavzi, za kar smo jim pevke še posebej hvaležne. Hvala tudi vsem tistim, ki ste kakorkoli pomagali oz. podpirate naše delo. III **Alenka Penko**

Proslava ob dnevu upora proti okupatorju

ODKRILI SPOMINSKO PLOŠČO TIGROVSKI TROJKI Z BAČA

Na predvečer dneva upora proti okupatorju je na Baču pri spomeniku žrtvam NOB potekala osrednja občinska proslava. Ob tej priložnosti so odkrili tudi ploščo tigrovski trojki z Bača, po končani slovesnosti pa so si obiskovalci lahko ogledali tudi projekcijo filma *Streli v Bazovici*.

»TIGR je bil vlečni konj in idejni voditelj primorskega upora v času, ko se je Evropa še dobrikala fašističnemu režimu ali brezbržno opazovala, kako je mali del malega, a ponosnega naroda izginjal v genocidnem dejanju fašističnih hord,« je dejal predsednik društva TIGR Primorske **Marjan Bevk**, ki je predstavil to prvo protifašistično organizacijo v Evropi. »TIGR je predvsem zgodba upora in duha primorskih ljudi in treba jo je pripovedovati mladim. In prav odkrivanje drobcev zgodb, ki se počasi kot mozaik sestavljajo v veličastno podobo primorskega upora, je osnovna naloga društva TIGR Primorske,« je še poudaril Bevk.

Eden izmed takih dragocenih drobcev je tudi zgodba o izdelavi peklenskega stroja, s katerim so se domoljubi uprli fašističnim napadom na Slovence in del katere je bila tudi udarna trojka z Bača, ki so jo sestavljali: lastnik tovarne na Baču **Alojz Urbančič**, njegov bratranec trgovec **Alojz Valenčič** in strojnik v Urbančičevi tovarni **Anton Oblak**. Zaradi neprestanih napadov fašističnega časopisa *Il Popolo di Trieste* na Slovence se je tajna organizacija TIGR leta 1930 odločila za demonstrativno dejanje – razstrelitev sedeža časopisa in spomenika svobode v Trstu. Nalogo so zaupali Alojzu Urbančiču, Alojzu Valenčiču in Antonu Oblaku, ki so v Urbančičevi mehanični delavnici na Baču izdelali peklenski stroj.

»Trgovec Valenčič je imel nalogo pripeljati peklenska stroja v Trst. Na postaji v Knežaku je zaprosil za spremstvo dveh karabinerjev, češ da pelje večjo vsoto lir na banko in zato potrebuje večjo varnost. Zaradi spremstva karabinerjev na mitnici ni bilo težav in peklenska stroja, skrita v kovčku pod sedežem avta, sta prišla varno v roke članov organizacije TIGR. Rzstrelitev uredništva časopisa, pri čemer je bil nehoti ubit tudi eden izmed novinarjev, je povzročil ogorčen nemir v vrstah fašistične stranke v Trstu. Fašistična policija je nekaj tednov po dogodku na podlagi zaslišanj izvedla množične aretacije. Med drugimi so ujeli in zaprli tudi tigrovce z Bača. Alojza Urbančiča in njegovega sina so izpustili, prav tako tudi Antona

Oblaka, ki pa je izčrpan in bolan kmalu po tem umrl. Alojza Valenčiča pa so na prvem tržaškem procesu obsodili na smrt in ga 6. septembra 1930 skupaj s **Ferdom Bidovcem**, **Franjom Marušičem** ter **Zvonimirjem Milošem** usmrtili na bazoviški gmajni. S trpljenjem in smrtjo teh mladih življenj je vstala Primorska v novo življenje,« je dogodke pred 80 leti strnil zgodovinar **Vladimir Čeligoj**, ki je predstavil narodnoosvobodilno gibanje TIGR na Pivškem.

»Prebivalci občine Ilirska Bistrica smo lahko ponosni na svoje rojake, ki so si ob okupatorjevi tiraniji z dušo in srcem želeli svobode in so bili zanj pripravljeni plačati tudi z lastnim življenjem. To dokazuje tudi današnja slovesnost, ko odkrivamo spominsko ploščo trem tigrovcem z Bača, od koder izhaja tudi narodni heroj **Tone Tomšič** in mnogi drugi borci in borke narodnoosvobodilnega boja,« je v svojem nagovoru dejal podžupan Občine Ilirska Bistrica **Vojko Tomšič**.

V kulturnem programu prireditve, ki so jo pripravili Občina Ilirska Bistrica, Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske in Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica, sta nastopila ženski pevski zbor Tuščak Bač in moški pevski zbor Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice.

Po svečanosti so si obiskovalci v osnovni šoli v Knežaku ogledali dokumentarno igrani film *Streli v Bazovici*, za katerega so nekaj prizorov lansko jesen posneli tudi na Baču in je posvečen bazoviškim žrtvam. Nekaj svojih vtisov o nastajanju filma sta z njimi podelila tudi scenarist **Jadran Strle** in režiser **Tugo Štiglic**. III

Spominsko ploščo tigrovski trojki z Bača sta odkrila Bernard Oblak, vnuk Antona Oblaka, in Anton Urbančič, vnuk Alojza Urbančiča

18. REVIJA PEVSKIH ZBOROV SOCIALNO VARSTVENIH ZAVODOV SLOVENIJE

Stanovalci ilirskobistriškega Doma starejših občanov so se 11. maja udeležili 18. revije pevskih zborov Socialno varstvenih zavodov Slovenije, ki se je odvijala v Ledeni dvorani Zlato Polje v Kranju. Sodelovalo je 44 pevskih zborov, skupno 740 pevcev. Na reviji je nastopilo 13 stanovalcev, ki so se predstavili s pesmijo Prelepa Gorenjska in venčkom narodnih. Spremljali pa so jih muzikantje Vojka, Lojze in Cveto.

Ostali domski pevci, ki zaradi različnih vzrokov niso mogli na pot, so za nastopajoče doma držali pesti, da bi se ti čim bolje odrezali.

Zbor doma starejših občanov je heterogen in ves čas v spreminjanju. Prepevanje in prijetno druženje sta glavni vodili zbora. Pevci se srečujejo ob sredah dopoldne in zapojejo ob spremljavi naših muzikantov. Prepevajo pretežno slovenske narodne pesmi. S svojimi nastopi popestrijo marsikatero prireditev v Domu.

Stanovačka, ki se je udeležila revije, nam je zaupala: »Nikoli v življenju se nisem upala javno peti, vedno sem se obremenjevala s tem, da ne pojem dovolj dobro. Ob gledanju neke oddaje pa sem slišala, da poje lahko vsak, ki poje s srcem. Tako sem pri 80 letih končno zbrala pogum in pričela peti zase, za dušo.«

Lahko le dodamo, da zagotovo drži pregovor, ki pravi: »Kar prihaja iskreno od srca, poživi našega duha.« **III Katja Prosen Boštjančič, DSO Ilirska Bistrica**

PRIMORSKA POJE ZNOVA V KNEŽAKU

41. revija Primorska poje, posvečena 20-letnici samostojne Slovenije, se je sredi aprila ustavila v Knežaku. V kneški dvorani, ki jo je za ta namen odlično pripravila mlada ekipa iz KŠTD Tabor Kalc 1869 Knežak, se je zvrstilo šest pevskih zborov. Zbrano občinstvo je v pevski večer popeljal MoPZ Ciril Kosmač iz Kopra, ki mu je predsednik Zveze pevskih zborov Primorske (ZPZP) Anton Baloh izročil prizna-

nje ob častitljivi obletnici delovanja. Slavlencem so sledili še Lovski oktet Javorniki, MoPZ Štmaver, ŽePZ Marjetice iz Ajdovščine, pa tudi MePZ Stanko Premrl Podnanos (na sliki), ki je z izvirno koreografijo zbranemu občinstvu dodobra popestril dogajanje. Kot zadnji so se predstavili rojaki iz zamejstva – MePZ Lipa iz Bazovice.

Kot sta v svojih govorih poudarila župan občine Ilirska Bistrica Emil Rojc in predsednik ZPZP Anton Baloh, je vsakoletno prirejanje revije Primorska poje po številnih krajih na Primorskem in v zamejstvu odločilnega pomena za slovenski narod, saj pevska kultura neguje slovensko narodno zavest. Poleg tega je Baloh velik pomen pri ohranjanju te revije in slovenske pevske tradicije pripisal mladim ter ob tem pohvalil trud in zagnanost, ki ju je v organizacijo vložila mladina iz KŠTD Tabor Kalc 1869 Knežak. **III Jernej Biščak**

DEJAVNOSTI FOTO KLUBA SUŠEC

Fotografska razstava »Trenutek, ki ostane«

V prostorih bara Pumpa v Knežaku, kjer v zadnjem obdobju razstavljajo člani Foto kluba Sušec, je na ogled fotografska razstava z naslovom »Trenutek, ki ostane«, avtorja Primoža Tomšiča.

Primož Tomšič se je predstavil s prvo samostojno razstavo

Primož Tomšič, doma iz Koritnic, poročen pa v Ilirsko Bistrico, je po poklicu poštar. Za fotografiranje se je navdušil že pred leti, aktivno pa se s tem hobijem ukvarja zadnja tri leta. Ker ima rad naravo in veliko potuje, je fotoaparat njegov zvesti spremljevalec. »Fotografija mu veliko pomeni predvsem zato, ker lahko za trenutek ustavi čas in zajame trenutek, ki je nepovnljiv in ostane,« je ob otvoritvi Primoževe prve samostojne razstave povedala **Katarina Škrab**, ki je povezovala dogodek. Razstavljene fotografije so nastale na raznih potovanjih po svetu, največkrat pa je upodobljena narava in različne arhitekturne posebnosti. »Na fotografijah lahko zasledimo veliko hribov, gora in tudi vode, se naučimo svežega zraka s planin in se popeljemo z barčico po jezeru, reki ali morju,« je k ogledu fotografij, ki so nastale v zadnjih nekaj letih in so tudi na prodaj, povabila Katarina Škrab.

Za zabavo številnih obiskovalcev razstave, ki se bo 17. junija preselila še v prostore Knjižnice Makse Samsa, je poskrbel **Janek Tomšič** s harmoniko.

Dagerotipija

V četrtek, 12. maja, se nam je na foto klubu pridružil **Goran Stoisavljevič**. Predstavil nam je že skoraj pozabljeno tehniko fotografiranja - dagerotipijo. Dagerotipija je postopek foto-

grafiranja na bakrene plošče, prevlečene s srebrom, ki jih senzibiliziramo z jodovimi parami. Ploščo nato vstavimo v foto aparat in jo osvetlimo. Čas osvetljevanja je lahko tudi po več ur. Po končanem postopku na plošči dobimo negativ. Zanimiva lastnost dagerotipije je, da na končni fotografiji vidimo pozitiv in negativ, odvisno od kota gledanja.

Goran se z dagerotipijo ljubiteljsko ukvarja že 10 let. Večino opreme, ki jo potrebuje pri tem, si je izdelal sam. Namesto bakrenih plošč uporablja plošče za tiskana vezja, fotografije pa namesto s srebrovimi parami, fiksira po Bequerelovem postopku, in sicer tako, da fotografijo pod posebnimi filtri izpostavi soncu.

Začetni tečaj fotografiranja

V Foto klubu Sušec so tudi letos pripravili osnovni tečaj fotografiranja

V petek, 6. maja, so člani Foto kluba Sušec že tradicionalno pripravili osnovni tečaj fotografiranja. **Dušan Grmšek** in **Sandi Bobek** sta jih seznanila z osnovami delovanja fotoaparata in rokovanja z njim. Nekaj so slišali tudi o kompoziciji in o pomenu zaklopa in zaslonke na izgled fotografije. V nedeljo pa so se dobili v Kindlerjevem parku in vse skupaj preizkusili v praksi. Kar je mogoče prvi dan v teoriji izgledalo komplicirano, je postalo v praksi bolj preprosto.

Dva dni je prav gotovo premalo za seznanitev z vsemi zakonitostmi fotografiranja, zato vsi, ki vas fotografija zanima, vabljeni k vpisu v Foto klub Sušec. kjer boste gotovo lahko dobili še veliko informacij o fotografiji. **III Katja Kirn, Sandi Bobek in Stojan Spetič**

KAS
NEPREMIČNINE
Katja Štemberger s.p.
GSM: 041 434 005
POSREDOVANJE V PROMETU Z NEPREMIČNINAMI

**PRODAJATE ALI ODDAJATE STANOVANJE, HIŠO,
POSLOVNI PROSTOR ALI ZEMLJIŠČE?
IŠČETE NOV DOM?
IMATE NEUREJENO ZEMLJIŠKOKNJIŽNO STANJE?**

**BAZOVIŠKA CESTA 15, ILIRSKA BISTRICA
041 434 005**

Knjižnica Makse Samsa
Ilirska Bistrica

**Projekt
PRIMORCI BEREMO 2011**

Spoštovani bralci!

Tudi letos vas vabimo, da se nam od 9. junija 2011 do 20. novembra 2011 pridružite in sodelujete v skupnem projektu primorskih knjižnic Primorci beremo 2011, s katerimi spodbujamo bralno kulturo za odrasle.

Knjižnica Makse Samsa

LITERARNI VEČERI POSEBNE VRSTE

Člani bistrškega literarnega društva se že od jeseni zbiramo na internih literarnih večerih, ki smo jih poimenovali »literarne večernice«. Dobivamo se vsak prvi petek v mesecu v Baru Julija, v temni polovici leta ob 18. uri, v svetli pa ob 19. uri. Ob čaju ali soku malce pokramljamo in včasih načnemo tudi kako resno temo. Glavni del srečanja pa je branje besedil, ki jih literati prinesejo s seboj (nekateri smo predvsem poslušalci). Prebrana besedila pokomentiramo.

Smisel večerov je tudi – ali predvsem – medsebojno srečevanje, ki nas povezuje. Ob tem se pogovorimo tudi o društvenih dejavnostih, snujemo in načrtujemo. Udeležba je neobvezna, pride, kdor si tega res želi. Običajno se nas zbere od pet do deset članov. Veseli smo tudi »nečlanov«, če kdaj koga zanese v našo družbo. Vzdušje je sproščeno, velikokrat se nasmejemo, včasih se tudi malce razgrejemo, ko se krešjejo različna mnenja. Če bi se nam rad pridružil še kdo, bo dobrodošel. III **Helena Pirih Rosa**

PRIMORSKA POJE SVOBODI

Primorski pevci že več let proslavljajo Dan zmage in Dan Evrope, ki ju praznujemo 8. maja, ko obeležujemo konec druge svetovne vojne, konec preganjanja slovenske besede in slovenske pesmi na Primorskem. Na Zvezi pevskih zborov Primorske so pobudo poimenovali Primorska poje svobodi. Letošnjo akcijo Primorska poje svobodi so pevci mešanega pevskega zbora Ahec iz Jasena obeležili pred vaško cerkvijo v Jasenu. III

Vaše prispevke pričakujemo do 20. v mesecu na e-naslovu: odmevi@ilirsko-bistrica.si
Vabljeni k sodelovanju!

MAMAM POKLONILI PRIREDITEV

V četrtek, 24. 3. 2011, smo učenci prve in druge triade prilagojenega programa povabili mame, da skupaj praznujemo njihov poseben praznik. Tako so se nam na sončen, lep popoldan pridružile vse naše mame.

Učenci so se z veseljem pripravljali za ta popoldan in jim pripravili prireditev z gledališko predstavo, petjem, plesom in deklamiranjem pesmi. Mamam so naredili tudi manjša darilca, ki so jim jih poklonili ob koncu prireditve.

Nato smo jih povabili v našo delavnico, da bi se skupaj preizkusili v svojih ročnih spretnostih. Nastali so čudoviti, enkratni in ustvarjalni izdelki.

Druženje je bilo prijetno, zabavno in čas nam je hitro minil. Učenci prilagojenega programa voščimo vsem mamam lepe želje – ne le ob materinskem dnevu, ampak vse leto. III **Vesna Bunderla, prof. def.**

BISTRIŠKI KULTURNIKI

PRISLUHNILI MAGDALENI TOVORNIK

Člani ilirskobistriške Kulturne klepetalnice nadaljujejo z organizacijo mesečnih srečanj, na katere pogosto povabijo tudi pomembne osebe iz slovenskega javnega življenja, literate, gospodarstvenike, popotovalce ali pa se lotijo aktualne literarne tematike, ki jo poskusijo sami približati svojim članom. Vsaj nekajkrat na leto krenejo tudi na tematske izlete po Sloveniji ali si sami za sprostitev pripravijo družabni večer.

V sredo, 30. marca 2011, so medse v Knežak povabili Magdaleno Tovornik, ki jo je zbranim predstavila voditeljica klepetalnice Zala Šajn. Gostja je po rojstvu iz sosednjega Obrova, sicer pa je znana javna delavka; bila je županja mesta Maribor, diplomatka, veleposlanica Republike Slovenije v svetu Evrope in v Franciji, članica mnogih mednarodnih organizacij in svetovalka v kabinetu kar dveh predsednikov republike, Janeza Drnovška in Danila Türka. O svojih bogatih izkušnjah in doživetjih je Tovornikova živo pripovedovala hvaležnim poslušalcem, ki jih je še posebej zanimala uveljavitev naše mlade države v svetu evropske diplomatske tradicije in diplomatskih manir. Zanimiv klepet so zaključili šele po treh obilnih urah. Srečanja se je udeležila tudi Nevenka Tomšič, nova predsednica bistriške univerze za tretje življenjsko obdobje, in pohvalila živahno delo skupine Kulturne klepetalnice.

Klepetavci se bodo sredi aprila zbrali na predstavitvi zbornika, ki ga je ob 15-letnici delovanja izdalo Društvo Univerza za 3. življenjsko obdobje Ilirska Bistrica. V začetku maja pa bodo obiskali Tolminsko in dan posvetili spoznavanju življenja in dela slovenskega pisatelja Cirila Kosmača, ki bi lansko leto, če bi še živel, slavil stoletnico rojstva. Kosmač je bil slavnostni govornik ob proslavi 100-letnice pivškega Tabora na Kalcu leta 1969. **III Vojko Čeligoj**

Bistriški klepetavci so z zanimanjem prisluhnili svoji gostji Magdaleni Tovornik

KD Tuščak Bač

vabi na tridnevno praznovanje

20-letnice SLOVENSKE DRŽAVE,

ki bo od **24. do 26. junija 2011 na Baču.**

24. junij 2011 ob 18.00 pri cerkvi sv. Ivana – obujanje kresovanja za otroke

(priprava venčkov za odganjanje »cuprn`c«, peka krompirja na žerjavici ob igri Vsiljivec v zabojniku)

25. junij 2011 na balincu - celodnevna prireditev ob dnevu državnosti

- 9. 00 - turnir v balinanju
 - 14.00 do 17.00 - Bačka tržnica
 - 15.00 do 17.00 – animacije za otroke
 - 16.00 - maša z blagoslovom v cerkvi sv. Ivana
 - 17.00 – kulturni program ob dnevu državnosti
- slavnostni govornik KARL ERJAVEC**
- družabno srečanje z ansamblom **Snežnik**

26. junija 2011 ob 18.00 uri v cerkvi sv. Ane –

1. samostojni koncert Ženskega pevskega zbora Tuščak,
gostje Fantje izpod Karlovce

Vsa društva, podjetnike, obrtnike in posameznike vabimo, da se z izdelki predstavijo na Bački tržnici.

Prijave sprejema Mira Kirn (040-865-956)

do 17. junija 2011.

Ljubitelji balinanja pa se lahko prijavite Viljanu Ljubiču
(041-579-168), do 17.junija 2011.

PRIJAZNO VABLJENI!

Nagradna igra

KAJ JE NA FOTOGRAFIJI?

Dobro si oglejte priloženo fotografijo iz leta 1930 in poskušajte ugotoviti, katero območje mesta Ilirska Bistrica je na fotografiji. Navedite ime ulice ali stavb, ki danes stojijo na tem mestu.

Vaše odgovore pričakujemo do 20. junija na e-naslovu: odmevi@ilirska-bistrica.si (pod zadeva vpišite »nagradna igra«). Podelili bomo tri praktične nagrade, ki jih podarja sponzor nagradne igre, podjetje EURO MB d.o.o. iz Ilirske Bistrice.

Na fotografija, objavljeni v 36. št. glasila, je trnovski samostan. Nagrade prejmejo: **Jadran Krašovec** iz Račic in **Tanja Jagodnik** iz Kosez in **Nevenka Šajn** iz Ilirske Bistrice. Čestitamo!

Razglednica iz zbirke Igorja Štembergerja

DAN DRUŽENJA IN GIBANJA VSEH GENERACIJ NA OŠ JELŠANE

V soboto, 14. maja 2011, se je OŠ Jelšane z vrtcem pridružila vseslovenski ekošportni prireditvi z geslom »**ŠPORT ŠPAS – Dan druženja in gibanja vseh generacij**«. Prireditev smo organizirali z namenom, da bi čim bolj ohranjali medgeneracijsko povezanost. Zbrali smo se ob 8.30. Že takoj na začetku je zbranim ga. Božidara Česnik iz Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica izmerila krvni pritisk, srčni utrip in sladkor v krvi. Po uvodnem pozdravu ravnateljice Branke Špende Mandić in Romane Kompan je sledila skupinska fotografija pred OŠ Jelšane, nato pa po-

hod v spremstvu lovcev LD Zemon, g. Božidarja Štembergerja in Dušana Maljevca, gasilcev PGD Jelšane in policistov skozi vas Jelšane do Novokrajske ceste ter ob glavni cesti proti Sveti Katarini. Toda naš pohod je preprečila nevihta, ki se je razbohotila čisto pod vrhom Sv. Katarine, zato smo se morali vrniti v šolo in tam nadaljevati z druženjem. Žal nam je bilo, saj so nas na vrhu čakale prijazne gospe iz Novokračin in nam pripravile čaj ter sladka presenečenja. Ob tem bi se jim želela zahvaliti. Ko smo prišli nazaj v šolo, smo pomalicali. Gospod župnik Franc Raspor

nam je povedal nekaj zanimivosti o cerkvi na vrhu Sv. Katarine, učenka Katja Valenčič pa o zgodovinskem pomenu gradišča. Sledile so družabne igre, ki jih je vodila učiteljica Nives Pirih. Učenci so zopet dokazali, da so pri športu spretnejši od svojih staršev, zato priporočam staršem, da vadijo in se dokažejo naslednje leto. Druženje pa so popestrili in pripeljali do vrhunca naši nekdanji učenci »Veseli muzikanti« iz Dolenj in Šapjan. Skupaj smo zapeli in zaplesali ter prireditve sklenili s podelitvijo nagrad najstarejšima udeležencema – g. Tijobu Grgiču in g. Ivanu Kompanu, ki sta oba rojena istega meseca in leta, najmlajšemu obiskovalcu Juretu Šlosarju ter seveda najštevilnejšima družinama Brozina in Štemberger. Kljub slabemu vremenu smo naše druženje realizirali v prijetnem vzdušju. Veseli in zadovoljni smo se razšli z željo, da se tudi drugo leto srečamo v še večjem številu in da se povzpnejo na vrh Sv. Katarine ob lepem vremenu.

Vsem obiskovalcem: staršem, starim staršem, lovčema LD Zemon, ZD Ilirska Bistrica, policistom, »Veselim muzikantom« ter vsem zaposlenim na OŠ Jelšane, ki so na kakršenkoli način pomagali, da je naše druženje uspelo, se iskreno zahvaljujem. **III Ekokoordinatorica Romana Kompan**

MATURANTSKO ČETVORKO ZAPLESALA 4. GENERACIJA MATURANTOV

Četrta generacija maturantov iz ilirsko-bistriške gimnazije se je 21. maja točno ob 12. uri na Placu pridružila več kot 30.000 maturantom iz desetih držav (Slovenije, Hrvaške, Srbije, Črne gore, Makedonija, Bosne in Hercegovine, Romunije, Albanije, Cipra in Slovaške) v sinhronem plesu četvorko. 39 bistriških maturantov sta na Placu pozdravila tudi vodja bistriške gimnazije Bojana Rosina Simonič in župan Emil Rojč. **III**

POHOD V PODBEŽE

V soboto, 14. maja 2011, smo na OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad organizirali prireditev Dan druženja vseh generacij. Zbrali smo se pred šolo. Prišli so gasilci iz PGD Podgrad in zdravstveni delavci iz ZD Ilirska Bistrica. Starši, stari starši in otroci smo lahko opravili meritve krvnega tlaka in sladkorja v krvi. Reševalci so nam pokazali kako uporabljamo defibrilator, ki ga imamo v šolski telovadnici. Ob 8. 45 smo se v koloni odpravili v Podbeže. Šli smo po poti, ki nas je vodila pod Grmado. Hodili smo po gozdu, si ogledovali rože in druge rastline. Ko smo prišli do velikega travnika, je začelo grmeti. Vsi smo se zelo ustrašili. Hojo smo malo pospešili. Kmalu je začelo

rositi, a kljub temu smo veselo nadaljevali pot.

V Podbežah smo se ustavili pri spomeniku. Položili smo venec ter se s kratkim programom, ki smo ga pripravili učenci, spomnili na kruto dejanje Nemcev, fašistov in slovenskih domobrancev 18. maja 1944. Takrat so kruto mučili vaščane Podbež ter jih žive zažgali in jim požgali hiše.

Od spomenika padlim v narodno osvobodilnem boju smo se odpravili na igrišče ob vaškem domu, ki so nam ga vaščani Podbež z veseljem odstopili za to dopoldne. Tam smo pojedli malico in igrali razne športne igre ter preizkušali srečo v srečelovu. Ob koncu dneva so bila podeljena priznanja za najstarejšega in najmlajšega udeleženca ter najštevilčnejšo družino. Nagrajeni so bili tudi zmagovalci športnih iger.

Sobotno dopoldne je bilo zelo zanimivo (to kažejo tudi fotografije na www.os-podgrad.si) in želimo si, da bi bilo tudi naslednje leto druženje vseh generacij tako zabavno. Hvala vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k temu lepemu dogodku. **III Novinarski krožek OŠ RU Podgrad**

DRŽAVNA PODPRVAKINJA V ZNANJU MATEMATIKE

Taria Molko (prva z desne) si je prislužila srebrno priznanje v znanju matematike v kategoriji šestih razredov iz vse Slovenije

V soboto, 2. 4. 2011, je bilo na OŠ Toneta Čufarja Jesenice državno tekmovanje na področju matematike – Računanje je igra. Tekmovanje je namenjeno učencem prilagojenega programa in ga vsako leto organizira OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice.

Za napredovanje do državnega tekmovanja so se učenci morali najprej udeležiti šolskega tekmovanja, ki je bilo na OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica. V tem tekmovanju je naša učenka Taria Molko iz 6. razreda dosegla izjemen uspeh in si s tem zagotovila mesto na državnem tekmovanju.

Nanj smo se odpravili v jutranjih urah. Na šoli so nas lepo sprejeli in pogostili. Sledilo je razvrščanje učencev po razredih, nato pa pisanje nalog. Po eni uri pisanja so si učenci lahko oddahnili.

Med čakanjem na rezultate nas je zabaval čarovnik Grega in gostja presenečenja, Nina Pušler. Zaradi prireditve smo pozabili, da pravzaprav čakamo na rezultate. Ugotovili smo, da je bilo bolj pomembno sodelovati, priti in tekrovati ter se hkrati zabavati.

Po prireditvi je ravnatelj OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice, Alen Kofol, organizator, razglasil rezultate. **Taria Molko** je dosegla

drugi rezultat, si prislužila srebrno priznanje in tako postala državna podprvakinja v znanju matematike v kategoriji šestih razredov cele Slovenije. Čestitamo!

Veseli rezultatov smo si za nagrado ogledali še Bled, nato pa smo se odpeljali proti domu. Prepričani smo, da se bomo naslednje leto spet udeležili tekmovanja. **III Mentor: Vesna Bunderla, prof. def.**

ZAKLJUČEK PROJEKTA SLOVENIJA PRAZNUJE 20. ROJSTNI DAN IN DAN DRUŽENJA IN GIBANJA TREH GENERACIJ

Že četrto leto zapored se naša šola, Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica, vključuje v vseslovensko akcijo Dan druženja in gibanja treh generacij,

ložnost, da jo nadgradimo z zaključno prireditvijo, namenjeno praznovanju 20-letnice razglasitve samostojne Slovenije. Na prireditvi smo prikazali

Učenci prvega triletja so s koračnico pričeli prireditev ob zaključku projekta Slovenija praznuje 20. rojstni dan.

ki ima za cilj ozaveščati šolarje, mlade in starejše o pomenu zdravega načina življenja. Ker vse bolj opažamo, da v naši družbi zaradi načina življenja, žal, vidno

delček tistega, kar smo počeli v okviru projekta Slovenija praznuje 20. rojstni dan, ki je vključeval vse učence in pedagoške delavce šole. Na šoli se

Pohoda ob reki Reki se je udeležilo veliko število staršev, starih staršev in drugih občanov izginjajo vrednote medgeneracijskega sodelovanja in spoštovanja kot temeljnih gradnikov zdrave družbe, je cilj akcije tudi prizadevanje, da bi medgeneracijsko povezanost ohranili. Akcija, ki je v letošnjem letu potekala 14. maja, se nam je zdela izvrstna pri-

namreč zavedamo, kako pomembno je, da našim mladim nadobudnežem predstavimo pomembnost dogodkov, ki so se zgodili tistega davnega leta 1991, zato smo se že v začetku šolskega leta odločili, da tej tematiki posvetimo več časa.

V okviru projekta so učenci na razredni stopnji odkrivali, kaj je domovina, kakšni so naši državni simboli, naučili so se zapeti našo himno, poiskali so naravne in kulturne znamenitosti naše domovine, ugotavljali so, da obstaja veliko stvari, ki so edinstvene samo za nas, Slovence, saj nas po celem svetu poznajo po krasu, potici, človeški ribici, kranjski čebeli, panjskih končnicah.

Na predmetni stopnji smo raziskovali, kakšno je bilo zgodovinsko ozadje, ki je pripeljalo do odločitve za samostojno pot, spoznali dogodke, ki so se vrstili od referendumu leta 1990, preko 10-dnevne vojne, odhoda zadnjih vojakov JLA iz Slovenije, do priznanja naše države, do vstopa v EU, vključitve v OZN, NATO, do sprejetja evra in nenazadnje do predsedovanja EU. Spomnili smo se Slovencev, ki so naše ime ponesli v svet, se poigrali s števkami, ko smo računali inflacijo ob razpadu SFRJ, pisali o vključenosti vojakov v TO in JLA, žrtvah... Večjo pozornost smo namenili spominom naših staršev, sorodnikov in znancev, ki so nam pripovedovali o svojih občutkih in videnjih porajajoče se države, razglasitve in vojne za Slovenijo. Obšli nismo niti organizacij in društev, ki so v okviru naše občine veliko prispevali k uresničitvi ciljev, izraženih z referendumom 23. decembra 1990.

Ob tej priložnosti smo izdali tematsko številko šolskega glasila Satje, ki povzema delo v projektu.

Projekta smo se lotili z zavestjo, da kot državljani RS vemo in smo ponosni, da živimo v samostojni demokratično urejeni državi. Prav je, da začnemo narodno in državljansko pripadnost privzgjati od ranega otroštva in ga poglobljati skozi celotno osnovno šolanje, kajti imamo samo eno domovino in eno samo življenje; oboje pa moramo varovati sami. III

Karmen Šepec, ravnateljica

ZAHVALA

Dijaki četrtil letnikov Gimnazije Ilirska Bistrica se zahvaljujemo vsem sponzorjem, ki so na kakršen koli način podprli naš maturantski ples in tako pripomogli k realizaciji čudovitega večera, ki nam bo vsem ostal v lep spomin. Še enkrat iskreno hvala!

III Dijaki 4. a in 4. b

OŠ KNEŽAK V PROJEKTU TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

V torek, 12.4.2011, smo se skupina nadarjenih učencev v Mercator centru v Postojni, udeležili zaključne prireditve celoletnega projekta Turizmu pomaga lastna glava. Letošnja tema je bila Imejmo se fajn – doživimo naš kraj. Mi smo naš projekt poimenovali »Na Kalcu prebivam«. V nalogi smo predstavili grad Kalec in življenje otrok na posestvu gradu Kalec, kot so ga poznali nekoč.

Z mentoricama Alenko Biščak in Tanjo Blažek smo najprej napisali turistično nalogo in v njej poleg predstavitve gradu, šolskega okoliša in znamenitosti predstavili možnost enodnevnega zaključnega izleta za osnovnošolce. Predstavili smo natančen program, kaj bi osnovnošolci počeli, kaj bi doživeli, na kakšen način bi se zabavali in obenem veliko naučili o naših krajih. Aktivni smo bili preko celega leta, pred zaključno prireditvijo pa toliko bolj. V prostem času smo izdelali pomanjšan grad Kalec in vse potrebne pripomočke, da smo oblikovali stojnico. Trudili smo se predstaviti grad Kalec čimbolj pristno. Po našem mnenju in mnenju obiskovalcev nam je to uspelo, saj smo prejeli veliko pohval mimoidočih in od komisije srebrno priznanje. Na sami prireditvi smo

si učenci delo razdelili. Nekaj učencev je bilo ob stojnici, nekaj pa nas je hodilo po trgovskem centru in vabilo ljudi, da obiščejo našo stojnico. Obiskovalce smo postregli z domačim sirom in kruhom, v spomin pa so dobili lonček medu, lipov čaj in prospekte naših krajev. Pozdravil pa jih je tudi Martin Krpan (Andrej Godina), katerega literarni avtor je nekaj

let živel ravno na gradu Kalec. Ob tej priložnosti smo izdali tudi razglednico Kalec skozi čas. V zahvalo za sodelovanje, nam je Mercator podaril torbo njihovih dobrot. Da smo se imeli fajn smo poskrbeli Luka Baša, Matej Žužek, Blaž Kristan, Robert Tomšič, Manca Abram, Žiga Česnik, Špela Zadel, Laura Fatur in dijakinja Urša Strle. **III Manca Abram**

POHOD NA ČAVEN

V soboto, 09. 04. 2011, smo se mladi planinci vseh bistriških šol, ki delujemo v okviru Planinskega društva Snežnik, zgodaj zjutraj odpravili na planinski izlet na 1242 m visok Čaven. Jutro je obetalo lep sončen dan.

Izpred osnovnih šol, kjer so bila zborna mesta, smo se v velikem številu odpe-

ljali z avtobusoma skozi Pivko in nato po avtocesti čez Rebrnice do Ajdovščine, kjer smo zavili za Predmejo. Na našem pohodu so se nam pridružili tudi starši, stari starši in izkušeni vodniki. Po izstopu iz avtobusov smo najprej prisluhnili pozdravu vodnice mladinskega odseka Tine Turkovič, ki je podala tudi nekaj

napotkov za varno hojo. Po malici, ki je vsem dobro teknila, smo se skozi gozd po lahki označeni poti podali našemu cilju naproti. Čeprav je bila pot ponekod dokaj strma, se je pred koncem vzpona naš trud bogato poplačal, saj se nam je z roba grebena odprl prekrasen pogled na Vipavsko dolino, ki se je bohotala v zelenju in belini cvetočih češenj. Pot smo nadaljevali do kočice Antona Bavčerja, ki je ena izmed postojank Slovenske planinske poti od Maribora do Ankarana. Na lepo urejeni jasi smo si oddahnili, v dnevnike odtsnili žige ter se pod vodstvom vodnikov predali igri. V dolino smo sestopili po isti poti.

Pred odhodom so bili mlajši udeleženci povabljeni na tabor, ki se bo odvijal od 30. 7. do 6. 8. 2011 v Čezsoči, starejši pa na izlet v Belo krajino. Polni čudovitih vtisov smo se vračali proti domu. **III Mentorica planinske skupine Marica Štemberger**

TEKMOVANJE »KAJ VEŠ O PROMETU«

Področno tekmovanje »Kaj veš o prometu« je bilo letos 21. aprila na OŠ Jelšane. Sodelovalo je 12 ekip, in sicer v dveh starostnih skupinah. V 3. skupini (leto rojstva 1998 in 1999) so sodelovale ekipe OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica, OŠ Toneta Tomšiča Knežak, OŠ Rudija Mahniča - Brkinca Pregarje, OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad in OŠ Jelšane, v 4. skupini (leto rojstva 1996 in 1997) pa so sodelovale ekipe OŠ Antona Žni-

deršiča Ilirska Bistrica, OŠ Toneta Tomšiča Knežak, OŠ Rudija Mahniča - Brkinca Pregarje, OŠ Rudolfa Ukoviča Podgrad, OŠ Dragotina Ketteja Ilirska Bistrica, OŠ Podgora Kuteževo in OŠ Jelšane.

Navzoče tekmovalce in njihove mentorje, predstavnike Sveta za preventivo, policiste, člane ZŠAM in predstavnike Občine Ilirska Bistrica so pozdravili ravnateljica **Branka Špende Mandić**, **Anica Prosen**, policist **Ljubič Vilijem** ter vodja

tekmovanja **Jožef Knafelc** in jim zaželeli prijetno počutje ter veliko uspehov pri tekmovanju.

Tekmovalci so najprej imeli pisno preverjanje znanja o prometu, po malici pa so odvozili spretnostno vožnjo (poligon) na šolskem igrišču ter ocenjevalno vožnjo po cestni progi.

Najuspešnejši ekipi sta bili ekipi **OŠ Podgrad**. Najuspešnejši tekmovalci v 3. skupini so bili **Žiga Tomažič** (OŠ R. Ukoviča Podgrad – 1. mesto), **Renato Tomažič** (OŠ T. Tomšiča Knežak – 2. mesto), **Nina Bubnič** (OŠ R. Mahniča - Brkinca Pregarje – 3. mesto), **Gašper Šajina** (OŠ R. Ukoviča Podgrad – 3. mesto), **Luka Kirn** (OŠ T. Tomšiča Knežak – 3. mesto), v 4. skupini pa **Luka Baša** (OŠ T. Tomšiča Knežak – 1. mesto), **Bine Brezec** (OŠ R. Ukoviča Podgrad – 2. mesto), **Rok Stopar** (OŠ R. Ukoviča Podgrad – 3. mesto) in **Sandi Simsič** (OŠ T. Tomšiča Knežak – 3. mesto).

Vse ekipe so dobile praktične nagrade, najboljše uvrščeni pa pokale in priznanja. Vsem tekmovalcem čestitamo in želimo, da bi se zavedali, kako dragoceno je življenje, da bi ga znali varovati kjerkoli, seveda tudi v prometu. Zahvaljujemo se donatorjem tekmovanja Zavarovalnici Triglav, Občini Ilirska Bistrica, DZS in Kopija, d. d., za praktične nagrade in pomoč ob organizaciji. **III OŠ Jelšane**

UČENCI USPEŠNO PRODALI PRIDELANE SADIKE

jejo šolske ekovrtove, omogočen jim je stik z domačimi živalmi, seznanjajo se s kulturno dediščino in zdravo prehrano ter zdravilnimi zelišči. Kmetijski krožek poteka že tretje leto, in sicer pod okriljem Društva za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom in je financiran s strani Evropskega kmetijskega sklada ter občin Pivka, Ilirska Bistrica in Postojna. **III Mentorica Tamara Urbančič**

Konec aprila je v Mikozi v Ilirski Bistrici potekala kmečka tržnica, na kateri so se s svojim delom predstavili tudi učenci kmetijskega krožka OŠ Dragotina Ketteja in OŠ Podgora Kuteževo. Vzgojili so preko 140 sadik paradižnika, paprike, feferonov, melon in zelišč. Večji del sadik bodo posadili na šolskih ekovrtovih, nekaj na domačih vrtovih, višek pa so uspešno prodali na Kmečki tržnici. Najmlajše obiskovalce tržnice so razveseljevali s kuncem. Z izkupičkom bodo odšli na strokovno ekskurzijo.

Obe šoli sodelujeta v projektu Šolski ekovrtovi, ki ga vodi Inštitut za trajnostni razvoj. Namen projekta Šolski ekovrtovi in kmetijskega krožka je ustvarjanje možnosti stika učencev z naravo ter pozitivnega odnosa do zdrave, lokalno pridelane hrane. Poudarek je tudi na samooskrbi ter varovanju okolja in biotske pestrosti ter na spodbujanju sodelovanja in solidarnosti med učenci. Učenci kmetijskega krožka obdelu-

ZAKLJUČEK NOTRANJSKO-KRAŠKE LIGE V ATLETIKI

Notranjsko-kraška liga je atletska liga, znotraj katere so bili v šolskem letu 2010/2011 realizirani trije mitingi v dvorani ter zaključni miting na stadionu v Postojni. Mladi atleti Tekoškega društva Bistrce smo ligo uspešno zaključili tako na finalnem mitingu v dvorani kot tudi na zadnjem mitingu na stadionu. Finalni dvoranski miting je potekal v ponedeljek, 28. marca 2011, v športnem centru Postojna. Na mitingu je tekmovalo 22 naših atletov od 1. do 8. razreda osnovne šole. V teku na 30 metrov so si stopničke pritekli: **Ana Samokec** (1. mesto), **Tisa Vičič** (3. mesto), **Domen Ujčič** (1. mesto), **Lovrenc Primc** (2. mesto), **Maja Ribič** (3. mesto) in **Nataša Seizović** (2. mesto).

V teku na 300 metrov so bili najhitrejši: **Tisa Vičič** (1. mesto), **Manca Frank** (2. mesto), **Domen Ujčič** (1. mesto), **Maja Ribič** (1. mesto), **Lea Morano** (2. mesto), **Elena Morelj Rolih** (3. mesto) in **Noemi Smajla** (2. mesto).

Tehnično disciplino mitinga z največjo konkurenco predstavlja skok v daljino z mesta, kjer so naši najboljši atleti pokazali izjemno eksplozivno moč: **Sara Logar** (2. mesto), **Ana Samokec** (3. mesto), **Lea Morano** (3. mesto), **Eva Poklar** (2. mesto) in **Nataša Seizović** (1. mesto).

V drugi tehnični disciplini na mitingu – to je suvanje težke žoge – pa so bile najbolj uspešne naslednje atletinje: **Angie Logar** (1. mesto), **Metka Janežič** (2. mesto), **Kaja Boštjančič** (3. mesto) in **Polona Bizjak** (1. mesto).

V štafeti 4 x 100 metrov so 2. mesto osvojile starejše punce, medtem ko so mlajše punce osvojile 4. mesto in mlajši fantje 8. mesto.

V začetku maja, natančneje v četrtek, 5. 5. 2011, pa smo se bistrški atleti prvič preizkusili v mitingu na stadionu, ki je za nas predstavljal velik izziv, predvsem pa nepozabno izkušnjo in vzpodbudo za nadaljnje treninge.

4. mitinga notranjsko-kraške lige se je udeležilo 22 atletov in atletinj Tekoškega društva Bistrce, ki so se prezkusili v naslednjih disciplinah: šprintu na 30 ali 60 metrov, teku na 300 ali 600 metrov, skoku v daljino iz zaleta, skoku v višino, metu vortexa in štafeti 4 x 100 metrov.

V šprintu so medalje osvojili: **Ana Samokec** (1. mesto), **Manca Frank** (2. mesto), **Domen Ujčič** (1. mesto), **Lovrenc Primc** (2. mesto), **Domen Prosen** (3. mesto), **Maja Ribič** (1. mesto) in **Elena Morelj Rolih** (3. mesto).

V teku na daljše proge (300 ali 600 metrov) so svojo vzdržljivost uspešno unovčili **Tisa Vičič** (1. mesto), **Manca Frank** (2. mesto), **Domen Ujčič** (1. mesto), **Elena Morelj Rolih** (2. mesto) in **Lea Morano** (3. mesto).

V skoku v višino tokrat nismo sodelovali, medtem ko smo bili v drugi skakalni disciplini, ne glede na slabše razmere treninga doma, zelo uspešni: **Ana Samokec** (3. mesto), **Lovrenc Primc** (2. mesto) in **Lea Morano** (2. mesto).

V metu vortexa smo posegli po treh stopničkih, in sicer: **Luka Samokec** (2. mesto), **Kaja Boštjančič** (2. mesto) in **Deja Dekleva** (3. mesto).

Vrhunec mitinga pa so tako kot vedno predstavljale štafete, ki smo jih nestrpno pričakovali. Med dekleti je ekipa starejših bistrških atletinj osvojili odlično 3. mesto in ekipa mlajših 6. mesto. V kategoriji fantov pa so bili naši mlajši atleti 7. po vrsti. Z udeležbo in rezultati notranjsko-kraške lige smo bistrški trenerji atletike zelo zadovoljni. Napredek v dosežkih in številčnejši udeležbi nam kaže, da smo pri svojem delu uspešni in motivirani. Tekmovanje pa v tem šolskem letu še ni konec, saj se bomo kot člani Atletske zveze Slovenija preizkusili še na kakšnem zunanem mitingu, medtem ko bomo svojo vzdržljivost preizkušali na mladinskih tekih v okolici Ilirske Bistrice, med katerimi vrhunec in hkrati zaključek atletske sezone predstavlja 4. Bistrški tek. **III Vesna Boštjančič, TD Bistrce**

USPEŠNE DIJAKINJE

Na srečanju srednješolskih raziskovalk in raziskovalcev novejšje slovenske zgodovine, ki ga organizirajo Zavod RS za šolstvo, Slovensko sociološko društvo, Zveza zgodovinskih društev Slovenije in Društvo učiteljev zgodovine Slovenije v sodelovanju z Eustory, so dijakinje 1. letnika gimnazije Ilirska Bistrica: **Ana Penko**, **Katarina Penko** in **Petra Tomažič** sodelovale z raziskovalno nalogo »Vpliv osamosvojitve Slovenije na gospodarstvo v občini Ilirska Bistrica«. Nalogo, ki so jo sestavile pod vodstvom mentorice **Dolores Keš**, je bila ocenjena kot *najboljša*.

Za sodelovanje pri raziskavi in iskanje odgovorov na različna vprašanja skozi 20-letno zgodovino Slovenije se dijakinje zahvaljujejo g. Vitomirju Deklevi, g. Tomu Šajnu in g. Igorju Penku.

Na istem razpisu sta z raziskovalno nalogo »Odnos različnih generacij do SFRJ in osamosvajanja Slovenije« sodelovali tudi dijakinji 4. letnika: **Mariza Močnik** in **Janja Raspor**. Nalogo sta izdelali pod vodstvom mentorice **Sonje Škrli Počkaj**. Naloga je bila ocenjena kot *druga najboljša*.

Dijakinje so si prislužile enotedensko poletno akademijo v eni izmed evropskih držav.

ČESTITKE! III ŠC Postojna, Gimnazija Ilirska Bistrica

ROKOMETNI KLUB ILIRSKA BISTRICA

Članice na velikonočnem turnirju v Buzetu

Članice Rokometne kluba Il. Bistrica so bile na velikonočno soboto vabljeni na mednarodni turnir v Buzet, proti katere-
mu smo kar nekajkrat v tej sezoni igrali prijateljske tekme in
se tako povezali v prijateljska kluba. Na turnirju so naše člani-
ce zlahka premagale ekipo Lukas Pazin s 17 : 12 in s tesnim iz-
idom ekipo Buzeta z 12 : 11, nato pa v finalu priznale premoč
ekipi Orienta z Reke z rezultatom 7 : 22. Končno drugo mesto
je zagotovo uspeh in spodbuda za nadaljnje delo in prihodnjo
sezono, ki bi lahko prinesla boljše rezultate. Čestitke!

Lestvica:

1. RK Orient Presoflex
2. RK Ilirska Bistrica
3. RK Buzet
4. RK Lukas Pazin

V Buzetu so naše barve branile: (stojijo z leve) Milan Uljan –
predstavnika moštva, Dragan Grubič – trener, Tereza Kresevič,
Špela Dodič, Nastja Šrenk, Erna Kožar, Petra Vičič in Darko
Štemberger – vodja moštva, (čepijo z leve) Matea Simčič, Tjaša
Tomažič, Martina Česnik, Hana Šrenk in Ana Boštjančič, (pri
pokalu obe vratarki) z leve Špela Fidel in z desne Neja Tomažič

Mlajše deklice na mednarodnem turnirju na Madžarskem

Že kar nekajkrat se je naš klub udeležil mednarodnega turnir-
ja v Gyoru na Madžarskem. Turnir Balazs Cup sodi med naj-
boljše turnirje za mlajše selekcije v Evropi. Győr slovi kot me-
sto, ki živi za ženski rokomet, imajo tudi zelo uspešen ženski
rokometni klub ETO-Toldi Győr, ki že vrsto let kroji vrh Evrope,
tudi s slovensko reprezentantko Ano Gros.

Tako so naše mlajše deklice odpotovali na 6-dnevno avantu-
ro z željo, čim boljše odigrati turnir ter osvojiti čim več znanj
in izkušenj. Naša dekleta so igrala proti Madžarkam, Slovaki-
njam in Avstrijkam, na turnirju pa so igrale še Čehinje in Hrva-
tice. V 7 tekmah so naša dekleta zmagala v 4 tekmah in igrala
za 9. mesto ter izgubila proti ekipi Hypo iz Avstrije – tako so
osvojila končno 10. mesto od 16 udeleženk. Le malo je manj-
kalo, da bi se uvrstile med »top 5«, saj so od domače ekipe
Gardony Győr v predtekmovanju izgubile le za gol. Ne glede
na rezultat so dekleta osvojila veliko novih znanj ter izkušenj,
ki jim bodo pripomogle k boljšim rezultatom na domačem dr-
žavnem prvenstvu.

Poleg tekmovalnega dela se je odvijalo veliko družabnih do-
godkov, tako so se dekleta udeležile slavnostne otvoritve, kjer
so zastopale barve slovenske zastave, se družile z igralkami
domačega kluba, ki je prav takrat nastopal v polfinalu lige pr-
vakinj, na poti domov pa obiskale še enega lepših živalskih
vrtov v Evropi – na Dunaju.

Na Madžarskem so igrale: **Laura Godina, Tina Šafran, Tjaša
Uljan, Kaja Tomažič, Nika Malečkar, Sara Kitanoski, Ana Klarič,
Nina Žolger in Maja Uljan.**

Mlajše deklice na turnirju na Rabu

7. in 8. maja so bile mlajše deklice rokometnega kluba Ilirska Bi-
strica vabljeni na turnir na Rab. Gostitelji so nas povabili zaradi
zelo dobrih dolgotrajnih medsebojnih odnosov ter druženj. Na
turnirju so sodelovale še ekipe iz Omišlja, Matulj - Reke in Raba.
Zaradi odpovedi ekipe iz Zadra je Rab sestavil še eno ekipo in
v konkurenci petih ekip so naša dekleta ostale neporažene in
zasedle drugo mesto, za ekipo Omišlja in pred ekipo Rab 1,
ki so bile tretje, 4. je bila ekipa Raba 2 in 5. Matulji - Reka. Ob
dobrem rezultatu se lahko dekleta pohvalijo, da so imela v svo-
jih vrstah tudi najboljšo igralko, Nino Bubnič, za kar ji iskreno
čestitamo, tako kot celotni ekipi za dosežen uspeh.

Rezultati:

RK Ilirska Bistrica : RK Omišalj – 12 : 12

RK Ilirska Bistrica : RK Rab (2) – 11 : 11

RK Ilirska Bistrica : RK Liburnija Matulji – 14 : 12

RK Ilirska Bistrica : RK Rab (1) – 19 : 14

Uspešna sezona malega rokometarja

Uspešna sezona malega rokometarja letnika 2000 in mlajših se
je 6. maja uradno zaključila. Potekali so 4 turnirji, in sicer v
Kuteževem, Ajdovščini, Sežani in v Hrpeljah. S pridnim treni-
ranjem, zbranostjo in pogumom so deklice prekosile vse na-
sprotne v skupini Obala 2 in se tako prebile na sam vrh le-
stvice ter osvojile zaslužen 1. mesto. Drugo mesto je dosegla
ekipa iz Hrpelj - Kozine, tretje Ajdovščina, četrto pa njihove
prijateljice iz Sežane. Bistriške barve so zastopale: **Tina Ša-
fran, Tjaša Uljan, Anika Sedmak, Maja Uljan, Natali Sedmak
in Ana Klarič.** III Rokometni klub Ilirska Bistrica

Na sliki stojijo z leve: Laura Godina, Nina Bubnič, Nina Žolger,
Kaja Tomažič, Ana Klarič in Sara Kitanoski, spodaj z leve: Maja
Uljan, Tjaša Uljan, Nika Malečkar, Tina Šafran in Manca Abram

AKTIVNOSTI

ROKOMETNEGA KLUBA ILIRSKA BISTRICA NA OBČINSKI PRAZNIK

V soboto, **4. junija**, na občinski praznik bo roketni klub organiziral **12. mednarodni roketni turnir za mlajše deklice** rojene leta 1998 in mlajše, ki se bo pričel ob 9.00 uri in trajal tja do 18.00 ure. Udeležbo na turnirju so že potrdile številne ekipe iz Slovenije kot s Hrvaške, tiste iz najbolj oddaljenih krajev pridejo že dan prej.

Ob 18.30 uri bo tradicionalni **LIČA-NOV MEMORIAL** v počastitev vsem preminulim roketarjem, ki so pričeli igrati naš šport na Bistriškem. Tekmo bodo igrali bivši člani in članice roketnega kluba, ki bodo v sproščenem vzdušju med seboj pomerili moči in obujali spomine na pretekle čase, ko so bili še aktivni.

Ob 20.00 uri se bo igrala **članska tekma** med našo člansko ekipo in prvoligaškimi prijatelji z Ajdovščine. Na tekmi se bomo zahvalili igralkam, ki so nam pomagale to sezono in preizkusili ekipo, ki naj bi branila naše barve v prihodnji.

V nedeljo, **5. junija**, bo roketni klub organiziral **turnir za mlajše dečke** rojene leta 2000 in mlajše, kateri bodo prikazali svoje znanje, ki so ga osvojili v pretekli sezoni prosti številnim ekipam iz Slovenije in Hrvaške. Turnir se bo odvijal med 9. in 16. uro, vse omenjene tekme pa bodo potekale v športni dvorani OŠ Antona Žnideršiča.

ŽENSKA PLANINSKA SEKCIJA NA KRIŠEVCU

Preživljanje prostega časa v objemu lepot gorskega sveta in prijetna druženja v krogu planincev, že dolga leta ženejo Žensko planinsko sekcijo po slovenskih vrhovih in planinskih pohodih. V mesecu aprilu je ŽPS začela planinsko transverzalo z vzponom na Kršičevce, ki je eden izmed 28 kontrolnih točk v Dnevniku poti meddruštvenega odbora primorsko – notranjskih planinskih društev. Cilj letošnjega leta je prehoditi pot, ki je dolga cca. 330 km in je speljana po območju 10-ih planinskih društev, ki sestavljajo pot Meddruštvenega odbora primorsko – notranjskih planinskih društev. **III Grozdana Česnik**

ZLATO PRIZNANJE OTROŠKEMU PEVSKEMU ZBORU OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA

Zveza pevskih zborov Primorske in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Nova Gorica, sta 12. maja 2011 v Kulturnem domu Nova Gorica organizirala 5. tekmovanje otroških in mladinskih pevskih zborov, ki se ga je prvič udeležil tudi starejši otroški pevski zbor naše šole, v katerem pojejo učenci in učenke 4. in 5. razredov. Zbor je očitno s svojim programom (Aldo Kumar: Papjev; Bojan Glavina: Stonogica; Tadeja Vulc: Srečanje) in ubranimi glasovi navdušil strokovno žirijo, saj mu je ta dodelila zlato priznanje (četrti najvišje ocenjeni zbor). Čestitke mladim pevcem in zborovodkinji Eleni Sedmak! **III Karmen Šepec, ravnateljica**

Otroški pevski zbor OŠ A. Žnideršiča na odru Kulturnega doma Nova Gorica

ŠOLSKA ŠPORTNA TEKMOVANJA

Dijakinje bistriške gimnazije so v šolski nogometni ligi osvojile odlično 3. mesto. Mnoge ekipe bi si za zgled borbenosti in požrtvovalnosti lahko vzele prav našo ekipo. Naše Bistričanke pravijo, da znajo igrati nogomet in potrditev tega je tudi dosežek Barbare Kunej, ki je proglašena za naj ŠKL športnico med nogometašicami. Skupaj z njimi se veselimo naslednje sezone.

Nogometašice z leve: Barbara Kunej, Ana Tomažič, Maja Boštjančič, Ajda Novak, Lara Paliska, Tina Paliska, trener Aljoša Kalc, Nika Bratovič in Tina Ujčič

Tudi bistriški dijaki so v sezoni prikazali odlične igre in veliko nogometnega znanja, a jim je žal v odločilnih tekmah za odmevnejše rezultate zaradi poškodb zmanjkala pomoč najboljših članov ekipe. Kljub temu so bili na občinskem prvenstvu drugi, Tiln Muha pa je bil proglašen za naj športnika med nogometaši. III Š.V.

Nogometaši z leve: Tiln Muha, Damjan Brnetič, Klemen Šlosar, Martin Amon, Patrik Ivanič in trener Aljoša Kalc, čepijo: Patrik Čekada, Jan Gombač, Jan Mikuletič, Patrik Samsa, Matjaž Prelec in Štefan Iskra

DAN BISTRIŠKEGA TENISA 2011 4. junij

Ob praznovanju občinskega praznika
in 20. letnici izgradnje teniških igrišč.
Sobota 4. junij 2011

Program

- od 9. do 16. ure predstavitev klubske teniške šole
 - teniška olimpijada
 - mini tenis
 - midi tenis
 - turnir dvojic – starejše deklice / dečki
- ob 17. uri – 'šampanj' turnir dvojic članic in članov
- družabno srečanje sedanjih, bivših članic in članov, staršev udeležencev teniške šole in ljubiteljev tenisa

Nagrade. Hrana in pijača. Vse preskrbljeno.

STAR PAPIR ZA NOVO UPANJE

APRIL 2011 www.ebm.si

Šolski center Postojna je v okviru projekta STAR PAPIR ZA NOVO UPANJE, v tednu od 18. do 22. aprila, postal zbirno mesto starega papirja.

Društvo **Ekologi brez meja**, ki je nosilec projekta, in podjetje **Dinos d. d.**, ki se kot sodelujoči partner projekta ukvarja z zbiranjem in predelavo tako kovinskih kot nekovinskih ostankov in odpadkov, se zahvaljujeta za sodelovanje in izrekata

POHVALO

Šolskemu centru Postojna, ki je na dveh lokacijah, matični postojnski in ilirskobistriški enoti, zbral celih **2760 kilogramov** starega papirja.

Zahvala in pohvala gre seveda najprej dijakom, prav tako pa tudi vsem ostalim okoljsko ozaveščenim in dobrodelno naravnanim prebivalcem obeh občin, bistriške in postojnske, ki ste se odzvali vabilu in sodelovali v akciji zbiranja starega papirja.

STAR PAPIR ZA NOVO UPANJE je geslo spomladanske dobrodelne okoljevarstvene akcije zbiranja starega papirja, ki je v mesecu aprilu potekala po vseh krajih Slovenije. Sredstva, zbrana s pomočjo starega papirja, bodo šla na dva naslova - polovica sredstev bo namenjenih pomoči potrebnim v Sloveniji, druga polovica pa za financiranje humanitarnega projekta v Afriki.

BISTRIŠKI TEKAČI NA MARATONU V BEOGRADU

Začela se je tekaška sezona. Letos smo tekači TD Bistrce prvo pomladansko nedeljo preživeli na Krasu. 27. marca smo se udeležili enajstega Malega kraškega maratona. To je bila naša prva priložnost za preizkus, kako smo se pripravljali čez zimo.

Na lepo sobotno jutro 17. aprila se je na bistriški avtobusni postaji isknilo od pozitivne energije. Bistriški tekači smo se skupaj s tekači iz Senožeč (Hitre noge) podali na popotovanje iz Senožeč in Ilirske Bistrice v Beograd na 24. beogradski maraton in polmaraton, ki je največja in najbolj množična manifestacija v Srbiji, na katerem je teklo več kot 1700 tekmovalcev iz 35 držav. Znak za začetek maratona je dala promotorka teka, portugalska atletinja Roza Mota, v družbi predsednika Olimpijskega komiteja Srbije Vlada Divca.

Nastop vseh nas na takšni tekaški prireditvi je bila spodbuda in motivacija za redno vadbo še naprej in navdih za nove tekaške podvige. Tekli smo med beograjskimi znamenitostmi v centru mesta in doživeli utrip beograjskih ulic.

Beograd smo doživeli na nepozaben športno-zabaven način. Ogledali smo si hišo cvetja, kjer počiva maršal Tito. V večernih urah smo namenili obisk enemu izmed najbolj popularnih

splavov. Večer smo zaključili s tradicionalno srbsko večerjo ob zvokih starograjske muzike.

Naše tridnevno potepanje smo zaključili z ogledom letalskega muzeja v Beogradu, v katerem je na ogled postavljenih okoli osemdeset vrst letal, ki so večinoma še zmeraj sposobna letenja. **III A. Samsa**

OKOLJU PRIJAZNA ŠOLA

Ob svetovnem dnevu Zemlje (22. 4. 2011) je Osnovna šola Podgora, Kuteževu, prejela priznanje za sodelovanje v natečaju »Planetu Zemlja prijazna šola/vrtec 2010/11«. Podelitev priznanj sodelujočim je potekla na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Dogodek je potekal v okviru Eko konference, kjer so sodelovali tudi Jernej Stritih (direktor službe Vlade za podnebne spremembe), Danilo Türk (predsednik države) in drugi. Šola si je priznanje prislužila z odgovornim odnosom do okolja, ki ga kaže z aktivno vključenostjo v različne projekte kot so: Eko šola, Zdrava šola, Kulturna šola in drugi. Poleg tega tudi izvaja ločeno zbiranje odpadkov: papirja, kartuš, zamaškov in pločevink. V tem šolskem letu je sodelovala v različnih ekoprojektih, med drugim tudi pri projektu Karavana varne kemije in U4 energy. Pomembnost zdravega in čistega okolja je eden od prednostnih ciljev šole, zato se vključuje v različne projekte in akcije že več let. Tokrat so bili za svoj uspeh nagrajeni s plaketo iz naravnih materialov, ki jo je izdelal umetnik Igor Somrak. **III OŠ Podgora Kuteževu**

ŠE VEDNO SO NAŠI

V sredo, 23. marca, smo učenci in delavci OŠ Dragotina Ketteja pripravili srečanje z upokojenimi delavci šole. Učenci so jim pripravili kratko prireditev. Zapeli in recitirali so nekaj pesmi, zaigrali so igrico »Pomlad ima skrbi« in zaplesali. V ta namen so pripravili tudi likovno razstavo na temo pomlad. Zaključnemu kulturnemu programu je sledilo družabno srečanje. Da bi svoje goste posebej počastili, smo delavci sami pripravili hrano in spekli pecivo za pogostitev. Poklepetali smo z njimi o časih, ki smo jih preživeli skupaj, in o današnjem življenjskem utripu. Ob klepetu smo se zadržali v pozno popoldne. Vsi si želimo, da bi se drugo leto ponovno srečali. **III ožica Grbec in Metka Šestan**

Dom starejših občanov se predstavlja...

KAKO POSTATI STANOVALEC/KA DOMA STAREJŠIH OBČANOV ILIRSKA BISTRICA

Ali vas misli kdaj ponesejo v razmišljanje, da bi v prihodnosti postali naš/a stanovallec/ka? Ste osamljeni? Bi si želeli družjenja? Preživljati kakovostno starost? Bili priskrbljeni tako iz socialnega kot zdravstvenega vidika? Ali ne morete zaradi starosti in drugih okoliščin živeti doma? Če ste si odgovorili vsaj na eno vprašanje pritrdilno pri tem pa še izpolnujete splošni starosti pogoj 65 let ali invalidnosti ste lepo vabljeni, da se zglasite v našem domu pri socialni delavki, ki vam bo podrobneje razložila postopek sprejema v naš socialno varstveni zavod. Da pa bo vaše razmišljanje morda preraslo v dokončno odločitev in da bo ta čim lažja vam bomo poskušali odgovoriti na nekatera osnovna vprašanja.

Želim si namestitve v Dom starejših občanov Ilirska Bistrica. Kaj moram storiti?

- izpolniti PROŠNJO, ki je standardiziran obrazec za vse domove po Sloveniji. Dobite ga pri socialni delavki v domu ali na internetni strani doma www.dso-ilb.si
- izpolnjeni prošnji priložite ZDRAVNIŠKO MNENJE osebnega zdravnika, ki ne sme biti starejše od enega meseca,
- za odrasle osebe z motnjo v duševnem razvoju je potrebno priložiti tudi IZVEDENSKO MNENJE, za osebe z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju ali za starostnike z demenco pa je potrebo priložiti MNE-NJE PSIHIATRA.

Če ste trenutno hospitalizirani v bolnišnici, zaprosite svojce ali tamkajšnjo socialno delavko za posredovanje prošnje v dom. Pozanimajte se, ali imate glede na trenutno zdravstveno stanje možnost poboljšničnega zdravljenja. Glede na povpraševanje in neprestano polno zasedenost kapacitet, je v domu čakalna vrsta. Res pa je, da imajo prednost pri sprejemu občani občine Ilirska Bistrica, naslednji kriterij pa je nujnost

sprejema zaradi težkega zdravstvenega stanja ali nevzdržnih socialnih razmer.

Kaj storim, če moji mesečni prihodki ne zadoščajo za kritje socialne oskrbe?

V primeru, da vaši mesečni dohodki ne zadoščajo za plačilo celotne oskrbnine, lahko na Centru za socialno delo preverite ali ste upravičeni do doplačila.

Kaj lahko naredim v času, ko čakam na prosto mesto v domu?

V času, ko čakate na prosto in primerno mesto, si lahko ogledate dom ter se podrobneje seznanim z delovanjem, organizacijo in življenjem v njem.

Medtem vam Dom nudi naslednje storitve:

- dnevno varstvo starostnikov,
- dostava kosila na dom (navadni ali dietni jedilnik),
- pranje in likanje perila,
- možnost vzdrževanja osebne higijene (kopanje...),
- izposajo nekaterih medicinskih tehničnih pripomočkov.

Vse informacije in cenike dobite pri socialni službi v domu in na zgoraj že navedeni internetni strani. Nekaterih zgoraj navedenih storitev se lahko poslužujete tudi s pomočjo socialnih oskrbovalk, ki pri Centru za socialno delo Il. Bistrica izvajajo socialno varstveno storitev »pomoč na domu«.

Da bi bilo vaše počutje ob namestitvi v dom čim lažje in brez nepotrebnih težav, vam priporočamo, da pred nastanitvijo opravite:

- POGOVOR z vašimi bližnjimi o bivanju v domu in vaših pričakovanjih: pogostost obiskov, razna pooblastila, skrb za premoženje, skrb za finančne zadeve ...
- PRIPRAVA GARDEROBE: oblačila, v katerih se udobno počutite, so pralna in primerna letnemu času,

- ODJAVA RTV naročnin, če jih nihče več ne uporablja, komunalnih prispevkov ...,
- PREUSMIRITEV pošte, časopisov ... na naslov začasnega bivališča v domu.

Res je, da vsaka selitev zahteva prilagoditev na novo okolje, kar za nekatere predstavlja stresno situacijo. V takšnih situacijah imajo pomembno vlogo svojci starostnika, ki z odprto komunikacijo s socialno delavko in vsemi zaposlenimi v domu lahko bistveno prispevajo k usklajenemu delovanju in dobremu počutju naših stanovalcev. Za starostnika je namreč izjemno pomembno usklajeno delovanje njega samega, svojcev in zaposlenih delavcev, saj s tem zmanjšujemo občutek njegove socialne izolacije ter spodbujamo njegovo vključevanje v dogajanje v domu in izven njega.

Z vzajemnim konstruktivnim sodelovanjem in povezovanjem lahko dom za starejše občane za starostnika postane nova priložnost za kvalitetno preživljanje starosti. Starost je namreč obdobje, ko življenje dobiva svojo končno podobo, a je lahko hkrati tudi priložnost za doživljanje vsega tistega za kar je v preteklosti zmanjkovalo časa.

Kontaktna številka za informacije in sprejem v Dom starejših občanov Ilirska Bistrica je 05/714 08 13.

Se nadaljuje ... III Jasmina Tomažič, univ. dipl. socialna delavka

Dnevni center

Ob vsakodnevni skrbi za starostnika se svojci včasih znajdete v situaciji, ko potrebujete le začasno pomoč. V Domu se lahko dogovorite tudi za dnevno varstvo vaših starostnikov z vključitvijo v naš Dnevni center. Za informacije pokličite socialno delavko na telefonsko številko 05 714 08 13.

DOBRODELNA RAZSTAVA OB TEDNU RDEČEGA KRIŽA

Območno združenje Rdečega križa Ilirska Bistrica je ob tednu Rdečega križa, ki je potekal od 8. do 15. maja, pripravilo vrsto dogodkov, na katerih se s svojo dejavnostjo predstavlja širši javnosti.

V pretek, 6. maja, so v Knjižnici Makse Samsa v sodelovanju s Foto klubom Sušec odprli dobrodelno fotografsko razstavo, na kateri se je s svojimi deli predstavilo deset članov kluba. Izkupiček od prodaje razstavljenih fotografij bodo namenili nakupu delovnih zvezkov za osnovnošolce iz socialno šibkih družin iz bistriške občine.

»Veseli nas, da smo imeli priložnost pokazati širši javnosti našo dejavnost in obenem povabiti vse ljudi dobre volje, ki so pripravljeni pomagati bližnjim, da pristopijo v našo organizacijo. Letos obeležujemo tudi leto prostovoljstva, čemur dajemo tudi velik poudarek,« je dejala predsednica OZ RK Ilirska Bistrica Nadja Baša in se obenem zahvalila

za dobrodelno gesto domačemu foto klubu Sušec. Odprtje razstave je z nastopom popestril mladinski pevski zbor OŠ Dragotina Ketteja.

Ob tej priložnosti sta predsednica OZ RK Ilirska Bistrica **Nadja Baša** in sekretarka **Jožica Vidmar** izročili tudi posebno zahvalo za humanitarnost krvodajalcu **Silviju Godini** iz Podgrada, ki je 28. aprila v Izoli daroval kri že stotič. »Ne želim biti medijska zvezda, jaz rad pomagam ljudem. Tak človek sem. Menim, da to ni nobeno odrekanje, to ti nekako pride v kri. Rad bi pomagal še naprej, čeprav zaradi starosti žal to ne bo več mogoče. Lepo je, če pomisliš, da si na ta način nekomu rešil življenje,« je dejal Silvijo Godina.

V knjižnici je bila v tednu Rdečega križa na ogled tudi razstava Rdeči križ danes in jutri, ki jo je spremljala fotoprojekcija. »Za to razstavo smo se odločili, ker želimo stopati po novih poteh in iskati rešitve za današnji čas. Tudi Rdeči križ se mora prilagajati potrebam, ki se porajajo v tem trenutku. Ljudem smo želeli predstaviti, s čim vse se RK ukvarja. Zbiranje oblačil in drugih

potrebnosti je le del naše dejavnosti. Zelo pomembno je krvodajalsvo, izvajamo tudi razne tečaje in delavnice, obiskujemo starejše in otroke in še veliko drugega. Želimo predvsem, da nas ljudje spoznajo in se morda tudi vključijo v te naše dejavnosti,« je pojasnila Jožica Vidmar.

V okviru razstave so predstavili tudi občinsko lokalno akcijsko skupino za preprečevanje zasvojenosti, v kateri sodeluje tudi RK. 16. maja pa so se na Placu predstavili skupaj z društvom Vezi na stojnici, na kateri so ponudili izdelke varovancev društva in s promocijskim gradivom opozarjali na skrb za zdravje in na preprečevanje različnih zdravstvenih težav. V sodelovanju z Zdravstvenim domom pa so izvajali tudi meritve krvnega tlaka, sladkorja in holesterola. III

Agrocenter ŽABOVCA

Podgrajska 14, Ilirska Bistrica; tel.št.: 05/ 7118 180

VINOTOČ

- ugodne cene rdečih in belih vin!

Minister za zdravje opozarja, da prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

EKSKLUZIVNI PRODAJALEC PROIZVAJALCA

LABIN PROGRES

(prekopalniki, freze, motokultivatorji,...)

Pestra ponudba vseh vrst ŠKROPILNIC!

proizvajalec AGROMECHANIKA KRANJ

EKSKLUZIVNI PRODAJALEC TRAKTORJEV

LANDINI

Ugodne cene in pestra izbira GRADBENEGA MATERIALA (cement, maltit, modularna opeka,...).

LEPO VABLJENI!

NIZKE GRADNJE NEPREMIČNINSKA AGENCIJA

Če želite PRODATI nepremičnino, KUPITI, ODDATI, NAJETI ...
Mi smo pravi naslov

Več informacij: ROLAND Kompan 041 688 663

S svojo usposobljeno ekipo vam nudimo tudi vse storitve na področju nizkih gradenj (izkopi, betonska dela, asfaltiranje, tlakovanje, vodovod, ...)

TEL.: 041 652 769 (Franci) ali 041 682 549 (Marjan)

KDO JE ALKOHOLIK (2.DEL)

Vrste alkoholikov

Nekateri so skušali alkoholike razdeliti v tri skupine po bolezenskih znakih:

- alfa alkoholiki: ti so odvisni od alkohola zaradi duševnih razlogov. Z alkoholom skušajo odpravljati težave in notranje stiske. Ti se še nadzirajo, koliko bodo popili in tudi abstinirajo še lahko. Težave nastanejo predvsem v medsebojnih odnosih
- beta alkoholiki: tem so vzrok prekomernega pitja prehranske in alkoholne navade kraja v katerem živijo. Ti imajo večje organske motnje, zlasti vnetje želodca, vnetje živcev in cerozo jeter. Te težave nastanejo predvsem zaradi enolične in pomankljive prehrane ob pitju, so pa še druge težave: družinske, materialne,...

Alfa in beta oblika se lahko razvije v hujše in težje oblike:

- gama alkoholiki: zvišana je toleranca, alkoholiki ne morejo nadzorovati količine, ki jo popijejo, telesna presnova je prilagojena na alkohol
- delta alkoholiki: so že duševno in telesno odvisni od alkohola. Če nenadoma prekinejo se pojavi abstinenčna kriza
- epsilon alkoholiki: so občasni alkoholiki, ki nekaj časa pijančujejo pa spet nekaj časa normalno živijo in nima s pitjem nobenih težav
- zeta alkoholiki: pri katerih je s pitjem povezana bolesta nasilnost (migrena, agresivnost) v spremenjenem vedenju.

Alkoholikova osebnost

Dobrega srca je, le pijača ga je pokvarila.

Morda bi bil njihov značaj prijeten in izoblikovan, mnogokrat so dobrega srca toda alkohol naredi sčasoma svoje tudi z značajem. To se ne spremeni čez noč, zato je potrebno primerno okolje. Vzporedno z vsemi spremembami teče tudi alkoholikov značaj in njegova osebnost.

1. Čedalje bolj zgublja stik s svetom. Ko je omamljen je odtrgan od sveta, njegova čutila sprejemajo malo zunanjih vtisov. Vsak alkoholik pa prej ali slej ne ve več, kako je z njegovimi otroki v šoli, kaj čuti njegova žena, kako napreduje njegova stroka, kaj se dogaja v svetu.
2. Vse ga zanima čedalje manj, alkohol pa čedalje bolj. Alkoholiku po malem zagospodarita pitje in pijača, zaposlujeta ga in prevzemata. Tako postane alkoholik podoben ladji, ki pušča vodo: vse, celo zadnje zaloge hrane mečejo z nje, osamljeni se potapljajo sredi oceana. Pri alkoholiku bi lahko opazovali kako mu vsak dan bolj upada zanimanje. Najprej ga nehajo zanimati stvari, kjer je potrebno vlagati večji duševni in telesni napor in se navidezno zanima za lažnejše stvari: gleda televizijo, igra karte, gleda tekme, na koncu pa se ne more zanimati niti zato.
3. Zaostaja za vrstniki na vseh področjih najbolj očitno pa je na gospodarskem- vrstniki so si zgradili hišo, imajo avto, opremljeno stanovanje, ... Alkoholikova družina pa ne pride nikamor, morda mu celo primankuje denarja za pijači. Vendar pa vsi alkoholiki ne zaostajajo tako vidno na gospodarskem področju, drugi pa na čustvenem, razumskem, kulturnem, poklicnem, družbenem, verskem. V začetku vedno ne napreduje, pozneje pa hitreje in očitneje. Zaostanka z drugimi pa ni lahko prenesti.

4. Postaja izrazit sebičnež. Čim bolj je odvisen od pijače, tem več mora imeti. Čedalje bolj mora militi nase in na pijačo, vse se mu začneja vrteti okrog alkohola. Posledice se v vedenju kažejo kot sebičnost: samoumevno se mu zdi, da žena sama skrbi za gospodinjstvo, da ga pijanega doma čaka večerja, da ga žena razume in sprejema, da ji lahko oponaša vsak dinar, ki ga porabi, njegovo zapravljanje pa je »njegova stvar«, saj pije »za svoj denar«. Za alkoholika je ljubezen do ljudi to, da ga drugi morajo imeti radi in skrbeti zanj.
5. Izgublja čut odgovornosti. To propadanje je očitno povsod v službi, pri delu, doma v odnosu do žene, otrok, ostarelih staršev. Ena najbolj prvinskih odgovornosti je odgovornost do sebe in za sebe- človeku je prirojena- alkoholik jo utaplja prav tako kot odgovornost do vsega drugega.
6. Laže, da verjame sam sebi. Te laži mu koristijo da lahko pride do alkohola, pa da skriva neugodna dejanja storjena v pijanosti. Postopoma se dejanje ukorenini, kasneje se lažanje ukorenini in brez potrebe in koristi. S tem se začno spreminjati kriteriji za ponos, dostojanstvo, pravičnost in čast. Stiska zaradi stopnjevanja odvisnosti ga privede do dvojne morale. Prva vrsta moralnih norm velja zanj, da z njimi opravičuje svoja ravnanja (laži, nezvestobo,...). druga vrsta moralnih norm, ki so strožja, veljajo za druge ljudi, zato pravi rek: »pijanec tako laže, da sam sebi verjame.«
7. Otopevajo mu čustva. Omamljen človek je otopel, brezčuten. Če opazujemo takega človeka kaj kmalu opazimo, da ne vidi niti zase niti za druge kaj čutijo. Kmalu ga tako čustveno otopi, da v sebi ne zazna več veselja, niti žalosti. V njem nastane mrtva praznina, ki jo alkoholik kaže kot malodušje.

Navidez pa se alkoholik mnogokrat kaže zelo čustveno razgiban: ljubezniv je, se dobrika, se šali, dvori, strastno objema, žaluje nad seboj, z vso ihto obljublja sebi in okolici, da bo začel znova in drugače, jezi se in razburja. To niso pristna čustva, ki bi prihajala iz globine njegovega srca. To je le videz čustev, ki so le del alkoholne obrambe. Alkoholik tudi zaradi otopevanja čustev izgublja čut za druge. Med ljudmi se čuti osamljenega in ogroženega. Večkrat kuje maščevalne načrte proti okolju, najpogostejša tarča so ljudje, ki ga obdajajo in so mu najbližji.

Vsa ta zmaličenost alkoholikovega značaja ima videz velike pokvarjenosti in hudobije. Pa ni. Je le bolezenska posledica alkoholizma- bolezensko zmaličen značaj in ne hudobija.

Če alkoholik samo preneha piti, je mar s tem stvar rešena? Je s tempopravil značaj, se naučil zdravega življenja, ki je pogoj za pravi človeški razvoj, si uredil življenje, ki prinaša dovolj radosti in veselja, je izgubil potrebo po omami? Nikakor! Postaj je le iz »mokrega« »trezni« alkoholik, zato je zdravljenje potrebno več kot samo treznost.

Nesposobnost vzdržati se alkohola je jasen znak odvisnosti od alkohola. Definicija: Vsakega posameznika, ki pije redno in čez mero ter postane odvisen od alkohola in zaradi tega trpijo njegovo zdravje, blaginjo, njegov ugled in ugled njegove družine, lahko označimo za alkoholika (Hudolin).

III Terapevtka
Tomažič Jasmin

»SONCE SE SMEJE 2011« V VRTCU ILIRSKA BISTRICA

»Sonce se smeje, kuka skozi veje in zavriska prav glasno«... in tudi v soboto, 14. maja 2011 je bilo tako. Po enomesečnih pripravah smo prireditve, ki smo jo združili s projektom »Dan druženja in gibanja treh generacij« le dočakali. Zaposleni v vrtcu smo že ob osmi uri začeli pripravljati prireditveni prostor. Malo pred deveto uro so začeli prihajati prvi obiskovalci, ki so se prijavili na pohod. Letos se je pohoda udeležilo 42 družin. Svojo pot so začeli in sklenili pred vrtcem.

Čeprav so nam dežne kaplje malo ponagajale, smo si pri tabornikih hitro naredili perjanice, zaplesali indijanski ples in tako pregnali oblake. Pred vrtcem pa se je dogajalo še veliko zanimivega. Otroci in njihovi spremljevalci so se lahko preizkusili v zbijanju tarče z vodnim curkom pri gasilcih, si ogledali gasilsko vozilo, izdelovali zanimive izdelke na delavnicah, si kupili otroške izdelke na bazarju, poizkušali med

Čebelarskega društva Ilirska Bistrica ter sadni kruh iz pekarnice Drobčinica iz Male Bukovice, se polepšali pri frizerju Ivanu, potelovadili na poligonu, se igrali na igralih ali pa se zgolj družili in poklepetali z ostalimi obiskovalci. Prireditve smo sklenili s kratkim zabavnim programom, v katerem ni manjkala nastop vrtčevskega otroškega pevskega zbora Čebeličice, katerega že vrsto let uspešno vodi vzgojiteljica Erika Iskra Tomažič ter lutkovne predstave z naravovarstveno tematiko Ples v zabojniku, ki so jo pripravile strokovne delavke. Ker pa je naš vrtec vključen v mednarodni projekt Eko vrtec kot način življenja, ki vzgaja v duhu medsebojnega spoštovanja ter sožitja z okoljem in naravo, smo prireditve izkoristili za svečan podpis Eko listine. Povabili smo župana občine Ilirska Bistrica, gospoda Emila Rojca, ki se je prijazno odzval našemu povabilu ter aktivno sodeloval pri dejavnostih čez celo dopoldne, ter predstavnika Eko šole gospoda Daneta Kataliniča, ki se prireditve žal ni udeležil. Obljubil pa je, da nas v kratkem obišče. S prijaznimi besedami nas je pozdravila in obenem na kratko predstavila projekt Eko vrtec gospa Ingrid Fatur, v.d. ravnateljice. Nekaj besed nam je podaril tudi župan Ilirske Bistrice, gospod Emil Rojc. Po svečanem podpisu vseh eko podpisnikov, župana Emila Rojca, v.d. ravnateljice Ingrid Fatur, koordinatorice eko vrtca Cilke Ipavec in predstavnika staršev Andreja Bergoča, smo prireditve sklenili z našo Eko himno, za katero je besedilo prijazno napisala gospa Tončka Porta, glasbo pa je prispevala naša strokovna delavka Maja Porta.

Še enkrat se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršen koli način pomagali izpeljati prireditve, vsem gostom ter obiskovalcem. **III Vodja prireditve: Vesna Rutar, dipl. vzg., vrtec Ilirska Bistrica**

SONČKI V KNJIŽNICI

Že celo šolsko leto Sončki dobro sodelujemo s knjižnico Makse Samsa. S knjižničarko ga. Vlasto smo si skupaj ogledali tematsko razporeditev knjig, da nam bo lažje pri iskanju gradiva za učenje in sprostitveno branje.

V februarju nam je gospa Vlasta ob pripovedi z diaprojekcijo prikazala pustovanje doma in po svetu, ob veliki noči pa

tradicionalne velikonočne običaje in jedi. Otroci, ki obiskujejo Dnevni center so se predstavili z razstavo velikonočnih izdelkov, ki je bila v knjižnici na ogled od 18.4.- 26.4.2011. 28.4.2011 smo se pridružili ustvarjalni delavnici »Spoznavanje in izdelovanje stripa«, ki je potekala pod vodstvom absolventa slikarstva Erika Dvogana. 18.5.2011 smo se z igrico »Zrcalce« predstavili predšolskim otrokom, ki obiskujejo Ure pravljič. Skupaj bomo sodelovali tudi pri izvedbi poletnih delavnic, tako da bodo otroci lepše preživeli poletje.

Ob tej priliki se zahvaljujemo za dobro sodelovanje direktorici in delavkam knjižnice. **III Orjana Jursinovič, CSD Ilirska Bistrica**

ALU-TERMO OKNA, VRATA

- ♦ s termo členom
- ♦ trojno tesnenje

www.aluslav.si

041-544-687

Slavko Smrdelj s.p.
Partizanski hrib 12
6250 Ilirska Bistrica

email: aluslav@gmail.com
fax: 059-052-741

DELAVNICI IZDELOVANJA STRIPA IN KOLAŽA

Za zaključek meseca aprila v času prvomajskih počitnic je knjižnica z organizacijo dveh likovnih delavnic omogočila otrokom ustvarjalno in zabavno preživljanje dopoldanskega prostega časa.

V sodelovanju z absolventom slikarstva, Erikom Dolganom, smo otrokom pripravili delavnico izdelovanja kolaža in delavnico spoznavanja in izdelovanja stripa.

Na delavnici izdelovanja kolaža so udeleženci namesto običajnih slikarskih sredstev, kot so barve, tuš, risbe ipd. uporabljali različni barvne papirje iz revij ter ustvarjali kolaže. Tehnika kolaža spodbuja individualno ustvarjalnost. Zato so bili vsi končni izdelki otrok unikati.

Otroci so bili za ustvarjanje zelo motivirani, saj je vsak izmed njih izdelal kar po več izdelkov.

Končni izdelki so sedaj razstavljeni na mladinskem oddelku in so na ogled vsem obiskovalcem knjižnice.

Na drugi delavnici je uvodni predstavitvi stripa kot načina pripovedovanja zgodbe sledila delavnica izdelovanja stripa. Koordinator delavnice Erik Dolgan je prisotnim otrokom zaradi lažjega poznavanja in izdelovanja stripa prinesel na ogled več izvodov stripov. V nadaljevanju se je vsak izmed ustvarjalcev lotil izdelave lastne zgodbe – stripa. Vsi so bili pri izde-

lavi zelo domiselni. Izpod njihovih malih prstkov so nastajale prave umetnine, ki sedaj krasijo našo knjižnico.

Novost v knjižnici: knjižnični kino, multimedijška učilnica

Za zaključek prvomajskih počitnic pa je naša knjižnica otrokom pripravila pravo pomladno poslastico.

V času šolskih počitnic je v naši multimedijški učilnici svoja vrata odprl KNJIŽNIČNI KINO. Za uvod so si otroci na velikim platnu s primernim ozvočenjem

ogledali zadnji del fima o Harryu Potterju. Nad novo dejavnostjo so bili zelo navdušeni, živeli so se v zgodbo in jo z zanimanjem spremljali do konca.

Tudi v nadalje bomo otrokom in zaključenim skupinam z veseljem predvajali nove oz. po njihovi želji izbrane filme. O predvajanjih bodo vnaprej obveščeni preko letakov in plakatov.

Z novo dejavnostjo želi knjižnica otrokom omogočiti zabavnejše preživljanje prostega časa in tudi na ta način približati knjižnico mlajši generaciji. **III Vlasta Kirn, Knjižnica Makse Samsa**

NAJAKTIVNEJŠI VRTEC

Skupina Piki iz Pregarij smo sodelovali na regijskem natečaju »Naravne in druge nesreče – Kdo in kako nam pomaga ob različnih nesrečah«. Obravnavali smo različne zgodbe o naravnih nesrečah, skozi katere nas je popeljal junak zgodbic Ježek Snežek. Skupaj z njim smo risali in naše risbe odposlali. Spoznali smo številko 112 ter kdaj in zakaj jo pokličemo.

Obiskali so nas iz centra 112 v Postojni in nam sporočili veselo novico, da smo v šolskem letu 2010/11 postali najaktivnejši vrtec ter nam izročili priznanje in nagrado. **III Vrtec Pregarje**

OBVEŠČILO

**Dnevni center
Sonček Ilirska Bistrica**

vabi osnovnošolce od prvega do petega razreda, ki bi radi preživljali prijetne počitniške dopoldneve, na **brezplačne poletne ustvarjalne delavnice**, ki bodo potekale od **29.6.2011 do 15.7.2011** vsak delovni dan na Prešernovi ulici 25/a od 8 – 13 ure.

Za dodatne informacije smo vam na voljo na tel. 041/422-012 med 9 in 17 uro.

Otroci naj prinesejo s seboj malico in copate.

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Predstavitve monografije Občine Ilirska Bistrica	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	2. junij ob 19.30	Občina Ilirska Bistrica	05/71 12 335
Obuditev etnološkega običaja Vizita	Titiov trg (Plac), Ilirska Bistrica	3. junij ob 17.00	Občina Ilirska Bistrica	05/71 12 315
Osrednja proslava ob občinskem prazniku – 4. junij	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	3. junij ob 19.00	Občina Ilirska Bistrica	05/71 12 315
Kmečka tržnica	PC Mikoza, Ilirska Bistrica	4. junij od 8.00 do 12.00	Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom	05/71 12 335 Aleš Zidar
Dan bistriškega tenisa 2011	Tenis igrišči ob OŠ Antona Žnideršiča	4. junij od 9.00 dalje	Tenis klub Ilirska Bistrica	www.tenis-klub-ilbistrica.net
12. mednarodni rokometni turnir za mlajše deklice	Športna dvorana OŠ Antona Žnideršiča	4. junij od 9.00 do 18.00	Rokometni klub Ilirska Bistrica	
Spust za čisto Reko	Start pred nekdanjo gostilno Lovca v Il. Bistrici	4. junij ob 10.00	Rafting klub mrzla uoda	05/71 12 331
Turnir v malem nogometu (futsal)	Igrišči pred OŠ Antona Žnideršiča in pri gimnaziji Ilirska Bistrica	4. junij dopoldne	ŠKD Krt in Občina Ilirska Bistrica	05/71 12 331
Nogometni turnir	Športni center Trnovo	4. junij dopoldne	Nogometni klub Ilirska Bistrica Občina Il. Bistrica	05/71 12 331
Dan bistriške košarke 2011	Športni park Nade Žagar	4. junij popoldne	Občina Ilirska Bistrica in Košarkarski klub Plama pur Občina Ilirska Bistrica	05/71 12 331
Ličanov memorial	Športna dvorana OŠ Antona Žnideršiča	4. junij ob 18.30	Rokometni klub Ilirska Bistrica	
13. Kneški tek	Mašun	4. junij ob 15.00	Društvo Piškotek Knežak	041 565 471 Vojko Mihelj
Rokometna članska tekma Ilirska Bistrica : Ajdovščina	Športna dvorana OŠ Antona Žnideršiča	4. junij ob 20.00	Rokometni klub Ilirska Bistrica	
Balinarski turnir društev upokojencev južne Primorske	Balinišče Doma upokojencev, Il. Bistrica	5. junij ob 8.00	Društvo upokojencev Ilirska Bistrica	
Rokometni turnir za mlajše dečke	Športna dvorana OŠ Antona Žnideršiča	5. junij od 9.00 do 16.00	Rokometni klub Ilirska Bistrica	

Društvo PIŠKOTEK Knežak in KŠTD Tabor Kalč 1860 Knežak

vabita na

13. KNEŠKI TEK

V SOBOTO, 4. JUNIJA 2011

START IN CILJ: Gozdna pristava MAŠUN

TEK PREDŠOLSKA MLADINE

Start teka na travniku pri mašunskem gradu ob 15. uri (dolžina proge: 150 m, startnine ni)

ČLANI IN ČLANICE – za Primorski pokal 2011 in netekmovalci

Start teka ob 16.00 uri (dolžina proge: 12 km, startnina 10 evrov)
Vsi tekmovalci/ke prejmejo darilo in topli obrok. Prvi trije v vsaki kategoriji prejmejo medalje, prvi trije (absolutno) v ženski in moški kategoriji prejmejo pokale in praktične nagrade.

Akcija OKS »SLOVENIJA TEČE ZA ZDRAVJE«

Za netekmovalce bo organiziran tudi tek na 3 km (ob 16.10) in pohod po »Mašunski gozdni učni poti« (2 km) ali po označeni progi za tek (12 km). Lahko izberete tudi druge vrste rekreacije (odbojka, balinanje, kolesarjenje...).

INFORMACIJE IN PRIJAVE:

Bilc Stojan (031 380-399), **Mihelj Vojko** (041 565-471, 05 788 20 30 - popoldne). Predhodne prijave lahko pošljete na fax 05 711-21-01 (ZD), na e-pošto vojkomihelj@gmail.com ali po pošti na Društvo »PIŠKOTEK« Knežak, 6253 Knežak.

Vpisovanje in plačilo startnine na startnem mestu od 14.30 ure dalje. Prijave bomo zaključili petnajst minut pred startom teka.

4. BISTRŠKI TEK

Črne njive nad Ilirsko Bistrico – Sobota, 25. junij 2011

Članski tek ob 17.00 10 km

Mladinski tek ob 14.00 0,3 do 2 km

Organizator

Tekaško društvo Bistrc, Cankarjeva 18, 6250 Ilirska Bistrica

www.tdbistrc.org, info@tdbistrc.org

Denarna nagrada za 1. mesto (m in ž) 100 EUR!

Članski tek šteje točke Primorskih pokalnih tekov 2011, mladinski teki za točke Primorskih mladinskih pokalnih tekov 2011. Organizirana bo tudi posebna tekaška prireditev za predšolske otroke - Cross-country za malčke (zabavni spretnostni poligon) s startom ob 15.00.

Informacije in prijave na info@tdbistrc.org ali na telefonski številki 040 520 120. Podrobnosti lahko preberete na spletni strani društva.

OSTALE PRIREDITVE V JUNIJU

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Fotografska razstava "Galebi", avtorja Miklavža Čuka	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	30. maj do 13. junij	Knjižnica Makse Samsa	05/714 41 88
Zaključni nastop kitarskega, godalnega in pihalnega orkestra Glasbene šole Ilirska Bistrica	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	8. junij ob 18.00	Glasbena šola Ilirska Bistrica	05/71 11 222
Predstavitve petih raziskovalnih nalog »Slovenski demokratizacijski in osamosvojitveni procesi ter njihove posledice skozi oči bistriških gimnazijcev«	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	10. junij ob 19.00	Šolski center Postojna, enota Ilirska Bistrica in Knjižnica Makse Samsa	05/714 41 88
Kmečka tržnica	PC Mikoza, Ilirska Bistrica	11. junij od 8.00 do 12.00	Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom	05/71 12 335 Aleš Zidar
Skupno druženje vseh generacij	Dvorana Doma starejših občanov Il. Bistrica ali dvorišče DSO	14. junij od 16.30 do 18.30	Dekanijska karitas, DSO Il. Bistrica in Medgeneracijsko središče Samarijan	031 281682 Božidara Česnik
Odprtje fotografske razstave »Domišljija na potepu«, avtorice Darje Šenkinc	Bar Pumpa, Knežak	17. junij ob 19.00	Foto klub Sušec	www.fotoklubsusec.si
Fotografska razstava "Trenutek, ki ostane", avtorja Primoža Tomšiča	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	od 17. junija do 1. julija	Knjižnica Makse Samsa	05/714 41 88
Koncert MoPZ Dragotin Kette ob 40-letnici poimenovanja po D. Ketteju	Dom na Vidmu, Ilirska Bistrica	18. junij	Moški pevski zbor Dragotin Kette Ilirska Bistrica	041/323 769 Marko Čekada
12. mednarodni nogometni turnir - pokal mesta Ilirska Bistrica	Športni center Trnovo	18. in 19. junij	Nogometni klub Il. Bistrica in KŠIB	031 423 322
Otvoritev sezone odbojke na mivki, teniški turnir in Viola noč	Športni center Trnovo	18. junij	Nogometni klub Il. Bistrica in KŠIB	031 423 322
Obujanje kresovanja za otroke	pri cerkvi sv. Ivana na Bču	24. junij ob 18.00	KD Tuščak Bač	
Turnir v malem nogometu	Športni park Nade Žagar	24. junij ob 16.30	KŠIB	041 579 170
Festival bistriških bendov (1. koncert)	Vrt pred MKNŽ, Ilirska Bistrica	24. junij ob 20.00	MKNŽ Ilirska Bistrica	festbb@gmail.com
Celodnevna prireditev ob dnevu državnosti	Bač, na balincu	25. junij od 9.00 dalje	KD Tuščak Bač	
4. Bistriški tek	Črne njive nad Ilirsko Bistrico	25. junij ob 14.00	Tekaško društvo Bistrce	www.tdbistrce.org
Turnir v košarki	Športni park Nade Žagar	25. junij ob 16.30	KŠIB	041 579 170
Turnir v briškuli	bar Oranž, Ilirska Bistrica	25. junij ob 18.00	KŠIB	041 579 170
Praznovanje dneva državnosti s sv. mašo	Ahec	25. junij ob 18.00	Društvo Ahec Jasen	031 46 69 76 Vojko Dodič
Festival bistriških bendov (2. koncert)	MKNŽ, Ilirska Bistrica	25. junij ob 20.00	MKNŽ Ilirska Bistrica	festbb@gmail.com
Karting varna vožnja	Parkirišče pred TIB Transportom	25. in 26. junij od 9.00 do 22.00	Kart klub Loška dolina v sodelovanju z društvom Sožitje Il. Bistrica	040 900 804 Leon Trubačev
Meddruštveno srečanje v balinanju v počastitev občinskega praznika in dneva državnosti	balinišče v športnem parku Nade Žagar	26. junij od 8.00 dalje	Društvo invalidov Ilirska Bistrica	
1. samostojni koncert Ženskega pevskega zbora Tuščak z gosti	Cerkev sv. Ane na Baču	26. junij ob 18.00	KD Tuščak Bač	
Poletne ustvarjalne delavnice za osnovnošolce (1. do 5. razred)	Prostori DC Sonček, Prešernova 25/a, Il. Bistrica	29. junij do 15. julij od 8.00 do 13.00	Dnevni center Sonček	041/422-012

Informacije za objavo v napovedniku nam sporočite do 22. v mesecu za naslednji mesec po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si.